

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: A 2

ASIA: f

Shanghaissa olevan pääkonsulinviraston raportti u. s. l.

Konsuli Niukkanen

28/5-1936

ShanghaiSSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 321/55.

4/335 Pal. S -36.

ShanghaiSSA 28 P: NÄ maaliskuuta 1936.

VIITTAUS:

P: NÄ KUUTA 19 P: TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. / 19

Ulkoasiainministeriölle

ASIA: Raportti n:o 1.

Pääkonsulinvirasto oheisena Ulkoasiainministeriölle kunnioittaen lähettää raporttinsa n:o 1:

Kiina ja Hirotan hallitus.

Konsuli:

V. Niskala.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAI SSA OLEVA ~~KOKKOKIRJE~~

Salainen.

RAPORTTI n:o 1.

Shanghai ssa 28 p:nä maalisk. kuuta 1936.

Asia: Kiina ja Hirotan hallitus.

4 / 335 Jul. -36.

18/4-36

53 92 f

Koki Hirota, Japanin uuden hallituksen pääministeri, oli ulkoministerinä kahdessa edellisessä Japanin hallituksessa. Kiinala ei ole syytä erikoiseen iloon muistellessa, mitä Pohjois-Kiinan tapahtumista ja ylimalkaan kiinalais-japanilaisista suhteista on tältä ajalta noteerattavissa. Euroalaisessa lehdistössä esiintyy usein kanta, jonka mukaan Japanin militaristipiirit ovat määränneet tapahtumien kulun kiinalais-japanilaisissa suhteissa. Japanin ulkoasiainministeriö on tämän käsityskannan mukaan edustanut sovinnollisempaa asennetta Kiinaan nähden. Täällä ollaan vakuutettuja, että japanilaisten tavoitteet Kiinassa ovat pohjaltaan samat siitä riippumatta, mitkä piirit niitä edustavat tai ajavat. Eroavaisuutta on vain keinoissa ja menettelytavoissa, joilla päämääriin pyritään. Sotilaspiirien keinot ja välineet eroavat samalla tavalla diplomaattien käyttämisestä kuin eroaa paperinen nootti tukinammuksesta. Molemmat tekijäpiirit koettavat aikaansaada omine keinoineen, minkä suinkin voivat. Ei ole ihme, jos pientä kateutta ja kilpailua joskus syntyy. Mutta se on vallan toista kuin erimielisyys päämääristä.

Kiinan johtavat piirit eivät odota muutosta Japanin politiikassa Kiinaan nähden, mitä päämääriin tulee. Helmikuun 26:nä

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

ja senjälkeisten päivien Tokion tapahtumat käsitetään täällä ratkaisevasti sisäpoliittisista syistä johtuviksi. Nämä syyt tulevat luonnollisesti antamaan voimakkaasti värinsä Hirotan sisäpolitiikalle ja siinä noudatettavalle suunnalle. Ollaan vakuutettuja, että Japanin uuden hallituksen menettelytavat ulkomaisissa suhteitakin hoidettaessa saavat uuden värityksen. Ulkoministeriö ja sotilaspiirit eivät esiinny kilpailuvina tekijöinä ainakaan niin paljon kuin aikaisemmin.

Onko tämä Kiinalle edullista vai vahingollista, siitä käyvät käsitykset täällä eri suuntiin. Toisaalta väitetään, että Hirota, joka aikoinaan oli Kiinan tasavallan perustajan tri Sun Yat-senin henkilökohtainen ystävä, ei tavoittele nopeata etenemistä Kiinan suunnalla. Väitetään, että hän olisi taipuvainen luopumaan viime vuoden lopulla Pohjois-Kiinassa hankituista sotilaallisista eduista, autonomisista hallituksista ja neuvostoista sekä antamaan ohjekset siellä yksin Nankingin käsiin, jos se tunnustaisi Mandshukuon, antaisi varmuuden siitä, ettei Kiina vastaisuudessa liittoile Neuvosto-Venäjänsä kanssa, suostuisi luovuttamaan Pohjois-Kiinan raaka-aineverastot Japanin teollisuuden käytettäväksi ynnä kaikella suopeudella ostamaan ja kuluttamaan japanilaisia teollisuustuotteita. Väitetään, että Hirota olisi tyytyväinen välietappina tällaiseen Pohjois-Kiinan status quo'hon. Monet kiinalaiset piirit olisivat taipuvaset sopeutumaan mainittuun suuntajärjestykseen. Toisaalta huomautetaan taas, että tällainen politiikka olisi Kiinalle erittäin vaarallinen, Mandshukuo olisi lopullisesti mennyttä, se taittaisi vastustuksen kärjen vastaisuudessa ja tukahduttaisi kansallisen itsepuolustushengen.

Hirota on ohjelmassaan, sikäli kuin se jo on selvä, julistanut noudattavansa voimakasta ja riippumatonta ulkopolitiikkaa. Täällä ymmärretään, että Kiinaan nähden se merkitsisi voimien keskittämistä yhteisen, eri piirien hyväksymän ohjelman ajamiseen, minkä läpiviennis-

sä ei muiden valtojen toivomuksista paljon piitattaisi. Päämääräin koetettaisiin päästä rauhallisin keinoin, s.o. ilman avointa taistelua, Japanin taloudellisesta tilasta riippuen.

Japanin lyhytaikaisella suurlähettiläällä Kiinassa, Hachiro Aritalla oli viime viikolla viitenä eri päivänä kolmisen tuntia kulloinkin kestäneet neuvottelut Kiinan uuden ulkoministerin, kenraali Tshang Tshunin kanssa ja lopuksi lyhyt neuvottelu kenraali Tshiang Kai-shekin kanssa. Näissä neuvotteluissa selviteltiin molemmin puolin käsityskantoja välisistä riitakysymyksistä. Luotettavan kertoman mukaan ei entistä parempaa sovinnon pohjaa löydetty, sillä Kiinan taholta oltiin edelleen haluttomia tunnustamaan Mandshukuon itsenäisyys. Neuvottelut ovat kuitenkin suuresti selventäneet käsityksiä. Aritalla oli senjälkeen kahtena päivänä neuvotteluita Shanghaissa Japanin ulkomaisen edustuksen täällä sekä Etelä- että Keski-Kiinassa työskenteleväin miesten kanssa. Hän jatkoi neuvottelujaan Tientsinissä Pohjois-Kiinassa toimivain Japanin edustajain kanssa. Tientsinistä Arita jatkoi matkaansa Mandshukuohon ja sieltä edelleen Tokioon vastaanottaakseen Hirotan hallituksessa hänelle varatun ulkoministerin salkun.

Japanin tšekäläinen pääkonsuli Itaro Ishii, joka liki viikkoina siirtyy täältä ministeriksi Siiamiin, mainitsi minulle tiedusteluuni, voisiko hän jotain kertoa neuvottelujen tuloksista, että hän puolestaan pitää todennäköisenä Japanin politiikan saaneen suuntaviivansa näissä neuvotteluissa. Todennäköisesti maailmalle kuuluu vähemmän melua Pohjois-Kiinasta, mainitsi hän ainoastaan.

Täällä ei uskota Hirotan hallituksen pitkään ikään, sillä, niin sanotaan, Hirota ei voi mennä niin pitkälle finanssi- ja teollisuuspiirien eristämisessä vaikutusvallasta, armeijan budjetin paisuttamisessa ja "patalogisen patriotismin" palyonnassa, että se ajan oloon tyydyttäisi yhä käskevimpinä esiintyviä "sotilas-maamiespiirejä".

Konsuli: *K. Wislander*

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: 2^o

ASIA: 3

Shanghaiissa olevan lähetystön raportti n:o 2.

Konsuli Niikonen

30/3. 1936

SHANGHAI SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 345/63.

Shanghai SSA 30 P:NÄ maalisk. KUUTA 19 36.

VIITTAUS: N

P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

Ulkoasiainministeriölle

ASIA: Raportti n:o 2.

Pääkonsulinvirasto oheisena Ulkoasiainministeriölle kunnioittaen lähettää raporttinsa n:o 2:

Kiina siirtymässä parlamentarismiin.

Konsuli:

V. Niskanen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAISSA OLEVA ~~XXXXXX~~

Salainen.

RAPORTTI n:o 2.

Shanghai:ssa 30 p:nä maaliskuuta 1936.

Asia: Kiina siirtymässä parlamentarismiin.

Ulkomaasiainministeriön	
5/335 Val.	36.
24/4.36	2
53	A 2 f

Niinkuin tunnettua, on Kiinan nykyinen hallitusmuoto Neuvosto-Venäjän esikuvien jälkeen muovailtu, mutta esikuviaan mutkikkaampi konstruktio. Sen pohja ja perustus on Kuomintang, kansallisuuspuolue, Kiinan vallankumouksen ahjo ja kasvatuslaitos. Vallankumouksen isä tri Sun Jat-sen jätti perinnöksi joukon opetuksia ja dokumeja, joita koetetaan seurata. Yksi niistä on, että Kuomintangin valtakauden, Kiinan kansan kouluutuksen parlamentariseen hallitustapaan on päätyttävä suunnilleen näinä aikoina.

Kerroin viime joulukuun 10 päivästä olleessa raportissa Kuomintangin kongresseista. Näiltä kongresseilta saadun toimeksiannon perusteella on nyt toimeenpanevan keskuskomitean vakinaisen komitea valmistanut lain uudesta hallitusmuodosta päättävän kansalliskokouksen (National People's Congress of China) valinnasta.

Kansalliskokous kokoontuu ensi marraskuun 12 päivänä. Siinä on 800 - 1.200 jäsentä, joista 35 - 40 prosenttia eri ammattien ja virkakuntain valitsemia ja 60 - 65 prosenttia maan eri kuiltalta valittuja kansanedustajia.

Äänioikeus on sukupuoleen katsomatta kaikilla 25 vuotta täyttäneillä kansalaisilla samantapaisin rajoituksin kuin yleensä muissakin kansanvaltaisissa maissa. Erikoisuutena on mainittava,

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

että oopiumin nauttimisesta tai kaupitsemisesta tavatuilta kielletään äänioikeus.

Kansanedustajaehdokkaiden asettaminen on hupaisesti järjestetty. Paikalliset hallintoelimet asettavat yhteisesti piireissään kymmenkertaisen määrän ehdokkaita. Maakuntahallitukset karsivat niitä puolella. Tästä määrästä asettaa sitten keskushallitus kolme mieleistään vaalilistalle. Äänestyksen jälkeen saapuu eniten ääniä saanut kansalliskokoukseen. Hiukan samantapainen on myös ammattien ja virkakuntain edustajaehdokkaiden valinta, tosin välikäsien osuus valinnassa on vähän pienempi.

Edustajia lähettävät myöskin merentakaiset kiinalaiset, Tibet, molemmat Mongoliat sekä Mandshukuoksi muodostuneet entiset Kiinan maakunnat. Edustajain valinnasta päättävät kuitenkin Nankingin viranomaiset.

Onko Kiinan kansa kypsä parlamentariseen hallitustapaan, on kysymys, / mistä käsitykset voivat hyvin olla vastakkaisia. Kysyin tuonnottain Kiinan uuden hallitusmuoto- ja perustuslakiehdotuksen varsinaiselta laatijalta, tri John C. H. Wu'ltä, mikä hänen käsityksensä asiasta on. "Ei ole odotettava samannäköistä asiantkäsittelyä kuin Europan parlamenteissa. Samalla tavalla kuin kiinalainen eroaa europalaisesta, eroaa myös Kiinan parlamentarismi europalaisesta. Kansan kehitys menee Kiinassa nopeammin eteenpäin kuin saattaa uskoakaan sellainen, jolla ei ole tilaisuutta perusteellisten huomioiden tekoon." - Sentalainen oli tämän arvossapidetyn oikeusoppineen ylimalkaisesti lausumakanta.

Konsuli: V. Wikander.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: A 2

ASIA: 8

Shanghaiista olevan pääkonsulinviraston raportti n:o 3.

Konsuli Niskanen

11/4 - 1936.

SHANGHAI SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o

389/74

Shanghai SSA 11 P:NÄ huhti KUUTA 19 36.

VIITTAUS:

N

P:NÄ

KUUTA 19

P:TTY

n:o

VIITTAUS:

D. U. M.

19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti n:o 3.

Pääkonsulinvirasto oheisena Ulkoasiainministeri-
ölle kunnioittaen lähettää raporttinsa n:o 3:

Pakollinen asevelvollisuus Kiinaan.

Konsuli:

V. Niskanen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAISSA OLEVA LAHETYSKOKO

Salainen.

RAPORTTI n:o 3.

Shanghaiissa 11 p:nä huhtikuuta 1936.

6 / 335 Pal.

36.

Asia: Pakollinen asevelvollisuus Kiinaan.

24.3.36	3	12
53	12	g.

Nankingissa julkaistiin jo heinäkuun 17 päivänä 1933 laki, millä pakollinen asevelvollisuus säädettiin. Tämä laki saatettiin varsinaisesti voimaan viime kuussa.

Lain mukaan ovat kaikki miespuoliset kansalaiset 18 - 45 ikävuoteen velvolliset "kansalaispalvelukseen" (citizens' service), mikäli he eivät ole vakinaisessa sotapalveluksessa. Kansalaispalveluksessa oleville annetaan rauhanaikana sotilaallista opetusta. Sota-aikana on heidän taas tultava varsinaiseen sotapalvelukseen. Kansalaispalveluksen johdon järjestävät ja määräävät sotilaskasvatuksen ylläpitäjä ja opetusministeriö. Kansalaispalveluksessa olevia tarkoitetaan käyttää yhteiskunnan hyväksi osittain Saksasta saatujen esikurssien mukaan ja osittain kenraali Tshiang Kai-shekin "uuden elämän" liikkeen hengessä.

Varsinaisessa sotapalveluksessa olevat kuuluvat joko aktiiviin, pysyväisiin tai reservijoukkoihin (active, regular or reserve). Aktiivipalveluksessa ollaan kaksi vuotta 20 - 25 ikävuosien välillä, paitsi erikoisjoukoissa eri tavalla. Aktiivipalveluksesta vapautuneet jäävät kuudeksi vuodeksi pysyvien joukkojen kirjoihin. Heidän on rauhan aikana otettava osaa manövereihin ja sota-aikana palattava aktiivipalvelukseen. Reservijoukkoihin kuulutaan 40 vuoden ikään ja

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

koskevat sitä samat sota-ajan määräykset kuin pysyväisiäkkin joukkoja.

Annetun lain täytäntöönpano jää suurelta osaltaan maakuntahallitusten tehtäväksi Nankingin ohjeiden mukaan. Toimeenpanoon on pohjoisissa maakunnissa saamani luotettavan tiedon mukaan jo ryhdytty.

Niinkuin tunnettua, on Kiinan sotavoima pestattua joukkoa, lukuunottamatta Kwangtungin ja Kwangsin maakuntia, s.o. Kantonin miesten valta-aluetta, missä pakollinen asevelvollisuus on pari vuotta ollut voimassa. Yleisen asevelvollisuuden voimaansaattaminen Kiinassa on epäilemättä merkkitapa maan kehityksessä. Sotilaat ovat halki vuosituhansien olleet täällä vierottua ja halveksittua joukkoa, lukuunottamatta korkeimpia huippuja, joita myöskin on enemmän pelätty kuin kunnioitettu. Tämä johtuu ennenkaikkea kansan rauhaarakastavasta luonteesta, mille asekatinen agressio toisia kansoja vastaan ja sotilasurotöiden palvonta on perin pohjin vierasta. Vallankumouksen jälkeisinä vuosina on sotilassäädyn arvo hitaasti kohonnut, mutta hyvin hitaasti, sillä kenraalien kapinat ja armeijain väliset riitaisuudet ynnä se tosiasia, että armeijan palvelukseen on vain harvoin saatu maan lahjakkaimpia nuoria miehiä, ovat ylläpitäneet veirontaa.

Kenraali Tshiang Kai-shekin tamokkaassa ja älykkäässä johdossa on sotavoimain kunnioitus parhaillaan voimakkaasti nousemassa. Armeijan riveissä kasvatetaan nuorisoa ylimmän johtajan ihanteisiin. Sotilaspalveluksesta eronneet eivät ole enää ihmisten silmissä latenttisia huligaaneja, vaan hyväkäyttöksisiä ja työhaluisia nuoria miehiä. Ennen olisi vanha arvostaan kiinnipitävä perhe tuskin antanut poikaansa armeijan varsinaisiin riveihin, ei edes upseerikouluun. Nyt saavat oppikoulujen pojat säännöllistä sotilaskouluutusta. Armeijan arvo ko-hoa heidän silmissään. Yleinen henkinen murros on tässä suhteessa tapahtumassa. Mainitun seikan ja maan puolustustarpeet huomioonottaen on Nanking nyt uskaltanut ryhtyä uudistuksiin.

Muutamalla Kiinan sotavoimia valaisevalla numerotiedolla lienee mielenkiintonsa tässä yhteydessä. Aivan tuoretta aineistoa ei ole käytettävissä. Vuoden 1934 alussa ilmoitetaan Nankingin välittömässä johdossa olleiden sotavoimain tehneen 1.318.580, Kwangtungin ja Kwangsin 157.200 ynnä maakuntahallitusten 523.850 eli yhteensä 1.999.630 miestä. Laivaston miehistö ei ollut täyttä 15.000. Ilmavoimista tiedetään, että niihin kuului 326 lentokonetta. Ilmavoimain väitetään sen jälkeen kasvaneen noin viisinkertaisiksi.

Minkäläisistä kiinalainen sotilasaines on, en pysty vastaamaan edes arvovaltaisten ensikäden kertomain perusteella. Saksan täkäläinen pääkonsuli, eversti H. Kriebel, kertoi tuonnottain kiinalaisessa palveluksessa olleen ja muistaakseni viime syyskorvalla täältä koti maahansa palanneen saksalaisen kenraali von Seeckin vakuuttaneen, että sotilasaines on hyvää, kun sillä vain on kunnollinen johto, koulutus ja aseistus. Näihin seikkoihin nähden on Kiina von Seeckin käsityksen mukaan oikealla kehityksen tiellä. Kotimaassa kasvatettu ruoriupseeristo pystyy jo hyvin tehtäviinsä. Huonot finanssit vain tekevät suurta kiusaa ja raskaasta tykistöstä ja tankeista on kovaa puutetta. Upseerin palkka kenraalista aliluutnanttiin vaihtelee 800 - 42 Shanghaiin dollariin kuukaudessa, mihin määrään tulee lisäksi varustusrahat ja jotakin muuta vähäistä. Kansallishengen juurruttamiseen sekä upseeriston että miehistön keskuudessa kuulutaan pantavan suurta painoa.

Konsuli: *V. Niikann.*

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: A^o 2

ASIA: f

Shanghaiissa olevan pääkonsulinvirasto raportti n:o 4.

Konsuli Niskanen

16/4. 1936.

Shanghai SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 401/79.

Shanghaissa 16 P:Ä huhti KUUTA 1936.

VIITTAUS: N

P:Ä KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti n:o 4.

Pääkonsulinvirasto oheisena kunnioittaen Ulkoasiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 4

Kiina ymmä Ulko-Mongolian ja Neuvosto-Venäjän pakti

sekä kysymyksessäolevaa paktia koskevat nootit ja myöskin paktin ranskankielisinä lehtileikkeleinä.

Konsuli: V. Niskanen.

RAPORTTI n:o 4.

7 335 Val. D - 36.

Shanghai:ssa 16 p:nä huhti kuuta 1936. 7/5-36

Asia: Kiina ynnä Ulko-Mongolian
 ja Neuvosto-Venäjän pakti.

53 82 f

Niinkuin tunnettua, allekirjoittivat Ulko-Mongolia ja Neuvosto-Venäjä viime kuun 12 päivänä keskinäistä avunantoa tarkoittavan paktin, mikä koskee tapauksia, joissa jompi kumpi maa joutuu hyökkäyksen kohteeksi kolmannen taholta. Tämän pöytäkirjan muotoon laaditun paktin tekstin jätti Neuvosto-Venäjän täkäläinen suurlähettiläs t.k. 2 päivänä Nankingin hallitukselle.

Nankingin hallitus, katsoen että Neuvosto-Venäjä oli allekirjoittamalla mainitun pöytäkirjan loukannut toukokuun 31 päivänä 1924 Peipingissä solmittua kiinalais-venäläistä sopimusta, millä Kiinan tasavallan suvereniteetti Ulko-Mongoliaan tunnustettiin, esitti t.k. 7 päivänä protestinsa uutta paktia vastaan väittäen, että pöytäkirjan allekirjoittaminen sisältää Kiinan suvereniteetin loukkauksen. Nanking ei katso paktia itseään sitovaksi, vaan "laittomaksi" asiakirjaksi.

Nankingin protestinoottiin vastasi Neuvosto-Venäjä nootilla seuraavalta päivältä selittäen Kiinan protestin aiheettomaksi, koska muka paktin solmiminen ei mitenkään loukkaa Kiinan suvereniteettia Ulko-Mongoliassa. Se ei sisällä maa-alueellisia vaatimuksia Neuvosto-Venäjän hyväksi eikä muuta juriidisia tai faktillisia olosuhteita Kiinan, Neuvosto-Venäjän ja Ulko-Mongolian välillä. Vastausnootissa vii-

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalle:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

tataan ennakkotapauksena Neuvosto-Venäjän Mukdenissa syyskuussa 1924 solmimaan sopimukseen autonomisen Mandshurian silloisen käskynhaltian marsalkka Tshang Tso-linin kanssa, mitä sopimusta vastaan Kiina ei muka protestoinut. Vastausnootin lopussa arkailemattomasti esitetään väite, että uusi pakti on sopusoinnussa sekä Ulko-Mongolian että Kiinan etujen kanssa.

Neuvosto-Venäjän nootti antoi Nankingille vielä aiheen toiseen protestinoottiin, mikä jätettiin t.k. 11 päivänä. Siinä kumotaan Neuvosto-Venäjän noottiin sisältynyt viittaus Mukdenin sopimukseen esilläolevaan soveltumattomana ennakkotapauksena, sillä Kiinan hallitus protestoi aikanaan Mukdenin sopimusta vastaan eikä se tullutkaan voimaan ennenkuin keskushallitusten välillä oli asiasta erikoisesti sovittu.

Jouduin toissa päivänä Espanjan pääkonsulin luona lyhyeen keskusteluun Neuvosto-Venäjän täkäläisen suurlähettilään Bogomoloffin kanssa noottien vaihdosta. Kysyin hänen käsitystään sen merkityksestä kiinalais-venäläisille suhteille. Puhuteltavani täydellisesti toisarvoisti asian, sanoen, ettei Kiinalla ole vuosikausien ollut hallinnollisia tai muita yhteyksiä Ulko-Mongoliaan eikä se niiden uudelleen järjestämistä liene ajatellutkaan. Koko juttu on Nankingin kannalta akateemista ajatusten vaihtoa, mihin se on ryhtynyt vain Japanin painostuksesta ja sitä hyvitteläkseen.

Kiinalaisella taholla oltiin vähän hämmästyneitä siitä, että Neuvosto-Venäjä niin kiertelemättä tunnusti Kiinan suvereniteetin Ulko-Mongoliaan. Sen ovat täällä kai useimmat poliittisia olojaakin seuraavat puolittain unohtaneet. Kiinan ulkoasiainministeriön Shanghaiin toimistossa myönnetään avoimesti, että protestia kiiruhti japanilainen painostus. Kiinalaiselta kannalta, selitetään mainituksa toimistossa, ei suvereniteetin menetys Ulko-Mongoliassa ole suu-

rikaan onnettomuus. Vakavampi olisi sen menetys jo Sinkiangissa, missä, niinkuin tunnettua, neuvostolaisten suhteet väestöön tasaisesti vahvistuvat. Neuvosto-Venäjä voisi sopivaksi katsomanaan ajankohtana mennä sopimukseen tämänkin Kiinan maakunnan kanssa Nankingin selän takana. Tätä mahdollisuutta silmälläpitäen ei Nanking näe mielellään kysymyksessäolevasta paktista muodostuvan ennakkotapausta.

Asiallisesti katsoenhan jutussa on kysymys Japanin ja Neuvosto-Venäjän suhteista ja näiden maiden valmistautumisesta vastaiseen voimain koetukseen, Kiina on siinä vähäinen tekijä. Se voi keskeisin juriidisin perustein pitää uutta paktia arvottomana. Mutta se ei muuta tilannetta eikä vaikuta tapahtumain kulkuun. Joku kiinalainen lehti on innoissaan kehoittanut Nankingia menemään Kansainliittoon, jos paktyä ei pureta. Luulen kuitenkin, että Nanking todellisuudessa on puolittain yhtämieltä Litvinoffin kanssa siitä, että pakti on hyvä Japanin imperialistisia pyrkimyksiä silmällä pitäen. Kiinalainen lehdistö, jonka johtavia kirjoituksia kaksi tšekäläistä europalaiskielistä lehteä säännöllisesti selostaa, on varsin kovasanainen Neuvosto-Venäjää kohtaan, nähdessä paktissa iskun kiinalais-venäläisiä ystävyssuhteita vastaan sekä valittaen, että Kiina on voimattomuudessaan pakotettu sietämään nyt samaa kohtelua Neuvosto-Venäjän taholta, mitä Japani on viime vuosina harjoittanut.

Tšekäläisen japanilaisen lehdistön kannalle, mitä myös europalaiskielisten lehtien välityksellä on tilaisuus säännöllisesti seurata, oli kuvaavaa, että ennen Nankingin protestia kuin kuorossa väitettiin Kiinan ja Neuvosto-Venäjän välillä olevan salaisen sopimuksen, minkä kärki on tähdätty Japania vastaan. Juuri sen seikan, ettei Nankingista alkanut kuulua protestia, sanottiin tästä olevan hyvänä todistuksena. Kun protesti esitettiin ja Neuvosto-Venäjä oli siihen vastannut, väittivät japanilaiset lehdet taas sen, ettei

Nanking ilmeisesti valmistelee voimakeinoja suvereniteettinsa suojelemiseksi, todistavan salaisen sopimuksen olemassaolosta. Koko protestointi samoinkuin myöskin pohjoisissa maakunnissa käytävä taistelu kommunisteja vastaan on vain peliä ja teeskentelyä. Kiina todellisuudessa näkee kernaasti kommunismin levenevän pohjoisiin maakuntiinsa toivoen sen vaikeuttavan olojen vakiintamista japanilaisella myötävaikutuksella. - Tähän suuntaan japanilaiset lehdet.

Tällaiset väitteet ovat kyllä sellaisenaan perättömät, mikäli on kysymys Nankingin hallituksen kannasta ja sopimuksista, mutta niissä on kuitenkin siksi paljontosiolojenkin heijastusta, että on syytä tuonempana niitäkin erikseen tarkastella.

Konsuli: *V. Niskanen*

Ulko-Mongolian ja Neuvosto-Venäjän pakti,

maaliskuun 12 p:ltä 1936.

Voici le texte de ce protocole:

«En raison des relations amicales qui n'ont jamais cessé d'exister entre l'U.R.S.S. et la République mongole depuis que le territoire de cette dernière a été débarrassé, en 1921, avec l'aide de l'armée rouge, des détachements de gardes blancs accompagnant les forces militaires qui avaient envahi le territoire de l'U.R.S.S. et guidés par le désir de défendre la cause de la paix en Extrême-Orient et de consolider l'amitié qui les unit, les deux pays ont décidé de confirmer, sous la forme du présent protocole, l'accord qui existait entre eux depuis le 27 novembre 1924. Par cet accord, les deux pays s'engagent à se prêter une assistance mutuelle, par tous les moyens possibles, afin de prévenir toute menace d'agression militaire contre l'un d'entre eux et de s'aider mutuellement dans le cas où la République mongole ou l'U.R.S.S. serait attaquée par une autre puissance.

Article I. — Pour le cas où une puissance menacerait d'attaquer la République mongole ou l'U.R.S.S., ces deux états s'engagent à étudier conjointement la situation et à prendre les mesures nécessaires pour assurer la sécurité de leurs territoires respectifs.

Article II. — Les gouvernements de l'U.R.S.S. et de la République mongole s'engagent, au cas où l'un des signataires serait victime d'une agression, à se prêter une assistance mutuelle dans tous les domaines, y compris le domaine militaire.

Article III. — Il est bien entendu que les troupes d'un des signataires qui séjourneront sur le territoire de l'autre, en application des articles I ou II, se retireront dès que leur présence ne

sera plus nécessaire. C'est ce qui s'est produit en 1925; les troupes soviétiques ont quitté le territoire de la République mongole dès que leur présence a été jugée inutile.

Article IV. — Ce protocole est rédigé en russe et en mongol et les deux textes font également foi.

Ce protocole entrera en vigueur dès qu'il aura été signé par les parties contractantes. Il est conclu pour une durée de 10 ans. — Tass

Nankingin I protestinootti paktin johdosta, 7. IV. 1936.

La première note de protestation du gouvernement chinois en date du 7 avril était ainsi conçue :

«Votre Excellence,

«Le 2 courant j'ai eu l'honneur de recevoir de vos mains une copie d'un protocole signé par le gouvernement de l'U.R.S.S. et la Mongolie extérieure.

«Je vous rappelle que l'article 5 de l'accord sur les principes généraux devant servir de base au règlement de la question mongole entre la République de Chine et l'U.R.S.S., signé le 31 mai 1924, est ainsi conçu : «Le gouvernement de l'U.R.S.S. reconnaît que la Mongolie extérieure est partie intégrante de la Chine et il respecte la souveraineté de la Chine dans cette région.»

«La Mongolie extérieure étant partie intégrante de la Chine, aucune puissance étrangère n'a le droit de conclure avec elle aucun traité ou accord. La signature d'un protocole entre la Mongolie extérieure et le gouvernement soviétique, au mépris de l'engagement pris par la Russie envers la Chine, constitue sans aucun doute un empiètement sur la souveraineté de la Chine et une violation de l'accord sino-soviétique de 1924.

«Je suis donc obligé de protester énergiquement et de déclarer que la signature du protocole en question est illégale, que le gouvernement chinois ne peut pas reconnaître cet accord et qu'il ne peut en aucun cas être lié par la signature de la Mongolie extérieure.»

Moskovan vastaus Nankingin
I protestinoottiin,
8. IV. 1936.

Le 8 avril, M. Litvinoff avait répondu à la protestation chinoise par la note suivante :

«Le 7 avril, vous m'avez remis une copie de la note que votre gouvernement remettait en même temps à M. Bogomoloff, ambassadeur de l'U.R.S.S. en Chine. La note déclare que la signature d'un protocole entre les gouvernements soviétique et mongol constitue une violation de la souveraineté chinoise et est incompatible avec l'accord sino-soviétique du 31 mars 1924.

«En réponse à cette note, j'ai l'honneur de déclarer ce qui suit: le gouvernement soviétique ne peut pas approuver l'interprétation du pacte russo-mongol exposée dans la note du gouvernement chinois et, par conséquent, il estime que la protestation de la Chine est injustifiée.

«La signature de ce pacte ne viole en rien la souveraineté de la Chine, car il n'accorde aucune concession territoriale à la Russie en Mongolie.

«La signature du protocole ne change rien aux relations entre la Russie et la Chine et entre la Russie et la Mongolie.

«La Russie a conclu l'accord en question en restant convaincue qu'il ne porte nullement atteinte à l'accord sino-soviétique de Pékin de 1924.

«Le gouvernement soviétique confirme, par la présente, que cet accord reste en vigueur en ce qui le concerne.

«En ce qui concerne le droit d'un gouvernement étranger de conclure un accord avec une province autonome de la Chine, il suffit de rappeler que, le 20 septembre 1924, les Soviets ont conclu un accord avec le gouvernement de Mandchourie, sans s'attirer aucune protestation du gouvernement de la République chinoise. De plus, ce dernier reconnut que l'accord qui venait d'être signé à Moukden était aussi valable que l'accord de Pékin.

«Il faut également noter que le pacte russo-mongol n'est pas dirigé contre les autres puissances, puisqu'il ne doit entrer en vigueur que si l'U.R.S.S. ou la République mongole sont victimes d'une agression et sont obligées de défendre leurs territoires.

«Le gouvernement soviétique se voit donc obligé de rejeter la protestation chinoise qui n'est pas justifiée. Il est certain que le gouvernement chinois comprendra que le pacte russo-mongol n'est pas incompatible avec l'accord de Pékin et qu'il est favorable aux intérêts de la Mongolie comme à ceux de la Chine.» — Reuter

Nankingin II protestinootti,
11. IV. 1936.

Voici le texte de la note adressée à M. Bogomoloff qui la transmettra à Moscou:

«Votre Excellence.

«Concernant la signature du protocole d'assistance mutuelle entre le gouvernement de l'U.R.S.S. et la Mongolie extérieure j'ai eu l'honneur de vous adresser le 7 avril une note de protestation, disant que la signature du protocole constituait un empiètement sur la souveraineté de la Chine et une infraction au traité sino-soviétique de 1924 et que le gouvernement ne pouvait pas reconnaître ce document.

«Le 9 avril, vous m'avez remis une copie de la note adressée au chargé d'Affaires de Chine à Tokio par le commissaire soviétique aux Affaires étrangères, en réponse à la protestation chinoise.

«La note déclare que le gouvernement soviétique confirme, une fois de plus, que l'accord ci-dessus (accord sino-soviétique de 1924) reste en vigueur en ce qui concerne l'U.R.S.S.

«J'ai pris note du fait que le gouvernement de l'U.R.S.S. reconnaît par là même que la Mongolie extérieure est partie intégrante de la Chine, et qu'il s'engage à respecter la souveraineté de la Chine dans cette région.

«Cependant, je suis obligé de considérer comme sans fondement les explications données par le gouvernement soviétique en ce qui concerne la signature du protocole russo-mongol. L'accord signé à Moukden, en 1924, avec les Soviets, et qui est cité dans la note de réponse, ne peut pas être considéré comme un précédent pour le protocole actuel.

«La note soviétique dit que la signature de cet accord n'a provoqué aucune protestation de la part du gouvernement chinois, mais cela est inexact. En réalité, avant que cet accord n'ait été soumis par les autorités locales au gouvernement central et approuvé par celui-ci comme annexe au traité sino-soviétique, le ministère des Affaires étrangères à Pékin avait protesté auprès de l'ambassadeur soviétique en Chine le 25 septembre et le 11 octobre 1924, et le représentant diplomatique chinois à Moscou avait également protesté auprès du gouvernement soviétique.

«Ce n'est qu'après que cet accord eût été approuvé par le gouvernement central et après que les formalités légales d'usage eussent été remplies, que le gouvernement chinois a fait savoir au gouvernement russe, en mars 1925, que l'accord de Moukden était approuvé et considéré comme une annexe de l'accord sino-soviétique de 1924.

«Ainsi, l'accord de Moukden, qui était à l'origine un acte illégal du gouvernement soviétique, un acte contraire aux coutumes internationales, a été légalisé par la suite par le gouvernement chinois. On ne peut donc pas dire que cet accord constitue un précédent autorisant le gouvernement soviétique à conclure des pactes avec les autorités locales chinoises.

«Attendu que l'accord que vient de signer le gouvernement de l'U.R.S.S. avec la Mongolie extérieure constitue un empiètement sur la souveraineté chinoise et qu'il est incompatible avec l'accord sino-soviétique de 1924, le gouvernement chinois renouvelle sa protestation concernant ce protocole et confirme son point de vue à ce sujet exposé dans sa dernière note de protestation.»

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: ⁶ A 2

ASIA: f

Shanghaiissa olevan pääkonsulinviraston raportti n:o 5

Konsuli Niskanen

12/5-1936

Shanghai SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 611/101.

Shanghai SSA 20 P:NÄ touko KUUTA 19 36.

VIITTAUS: N

P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

ULKOASIAINMINI	
9 / 336 Pal.	36.
12/6 - 36	9
53	42/6

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportteja.

Pääkonsulinvirasto kunnioittaen oheisena Ulko-
asiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 5, joka sisältää
seuraavaa:

Saksa ja Kaukoitā.

Konsuli: *V. Niskanen.*

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAISSA OLEVA ~~LAUSEKSI~~

Salainen.

RAPORTTI n:o 5.

9 336 Sal.

36.

Shanghai:ssa 19 p:nä touko kuuta 19 36.

Asia: Saksa ja Kaukoit.

53 42 f.

Olen kahteen kertaan aikaisemmin kosketellut lähettämissäni raporteissa Saksan suhtautumista Kaukoidän tilanteeseen, ennen kaikkea Japanin valtauspoliittikkaan Aasian mannermaalla. Saksan ja Mantshukuon kaupallisen sopimuksen allekirjoittaminen t.k. 1 päivänä Tokion ulkoasiainministeriössä on taas synnyttänyt ajatustenvaihtoa kysymyksestä.

Sopimuksen sisällyksestä kerrotaan, että sen mukaan on Mantshukuolla tilaisuus myydä Saksaan yhden vuoden kuluessa ensi kuun 1 päivästä alkaen 100.000.000 juanin edestä tuotteitaan. Saksa maksaa ostoistaan $\frac{3}{4}$ ulkomaisessa valuutassa ja $\frac{1}{4}$ omilla markkoillaan, jotka Mantshukuo sitten käyttää saksalaisten tuotteiden ostamiseen. Jos Saksan valuutta-asema tekee täyden määrän ostamisen mahdottomaksi, voidaan sitä vähentää aina 35.000.000 juanilla. Tämänkin määrän suorittamisessa Mantshukuon on noudatettava mainittua valuuttasuhdetta. Japanin kauppataseen muodostuessa kovin edulliseksi Saksan kanssa Saksalla pitäisi sopimuksen mukaan olla oikeus kompensatiojärjestelyihin. Neuvotteluihin sopimuksen uusimiseksi on ryhdyttävä ennen huhtikuun alkua ensi vuonna.

Sopimuksen tuottamat taloudelliset edut ovat suhteellisen vähäiset, Saksa on äskeisinä vuosina ollut ehkä tärkein sojapapujen

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksiministeriölle.

Ei ulkomaaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

ostaja. Hankinnat on täytynyt maksaa ulkomaisella valuutalla, mikä seikka on estänyt ostojen nousemista sellaisiin määriin kuin Saksa rasvapulasessaan olisi tahtonut.

Täällä kauan viipyneen Saksan lähetyskunnan johtaja tri Otto C. Kiep, joka sopimuksen saksalaisten puolesta allekirjoitti (Mantshukuon puolesta allekirjoittisen Tokiossa oleva suurlähettiläs Hsieh Chieh-shih), väitti palattuaan tänne Tokiosta, ettei hän ole oikeastaan mitään kauppasopimusta allekirjoittanut, vaan ainoastaan avustellut kauppasuhteiden järjestelemisessä Mantshukuon kanssa. Sopimus oli tavallinen "trade understanding" ilman vähintäkään poliittista merkitystä. Saksan virallisesta kannasta lennätettiin tšekäläisille lehdille, että vain ilkeämielisyys voisi tehdä sopimuksesta löytää muuta kuin papukauppaa.

Kiinalainen lehdistö, samoin kuin tšekäläinen ulkomaalainenkin, on huomattavalla mielenkiinnolla seurannut tri Kiepin matkoja. Hän lähti täältä t.k. 5 päivänä Hongkongiin ja Siamiin samanluontoisiin tehtäviin, missä hän pohjoisempanakin liikkui. Mieleet näyttävät täällä yleensä rauhoittuneen mitä sopimuksen poliittisiin tarkoituksiin tulee. Niinpä Shanghaissa ilmestyvä kenraali Tshiáng Kai-shekin äänenkannattaja "Ta Kung Pao" kirjoitti siitä t.k. 7 päivänä todeten, että sopimus on puhtaasti kaupallinen ilman pienintäkään poliittista merkitystä. Sopimuksella ei missään tapauksessa voi olla merkitystä huhuillun japanilais-saksalaisen liiton rakennusaineina.

Samaan aikaan kuitenkin lehdet kertoivat Nankingin puolivirallisesti esittäneen valittelunsa, että kysymyksessä oleva sopimus on solmittu. Sen sanottiin loukkaavan Kiinan suvereenista koskemattomuutta ja olevan askel Mantshukuon tunnustamista kohti de facto, sillä sopimuksia ei voi olla ilman järjestettyjä suhteita. Tämä väite näyttääkin jo heti alkavan sikäli toteutua, että Mantshukuon halli-

tus on ilmoittanut lähettävänsä vakinaisen kauppavaltuutetun Berliiniin. Täksi edustajaksi ilmoitetaan nimitettävän japanilainen Hijoshi Kato (Chief of the commercial administration section of the Commercial Bureau of the Foreign Office of Manchukuo).

Shanghain huomattavin kiinalainen päivälehti "Shun Pao" ottaa sopimukseen "generalissimon" lehdestä poikkeavan kannan lausuen, että "epäilemättä tämän kauppasopimuksen järjestäjä on eräs maa, joka tavoittelee Asian hallintaa. Tämä maa tahtoo sopia kiinteämmät suhteet Saksaan. Tästä syystä se on valmis antamaan Saksalle vähäisiä kaupallisia etuuksia Mantshukuossa. Kun sojapapujen vastikkeeksi saa raskasta taisteluaseistusta, ovat kaupat kyllä kannattavat."

Olen sopimuksen johdosta keskustellut sekä Saksan tšekäläisen pääkonsulin, eversti Kriebelin, että pääkonsulinviraston ja suur-lähetystön yhteisen kaupallisen neuvoksen von Winterfeldtin kanssa. Molemmat kieltävät jyrkästi sopimuksen poliittisen merkityksen, edellämäinnittu vielä väittäen, ettei Saksalla ole ainakaan tällä hetkellä halua osallistua sellaisten poliittisten päämäärien tavoitteluun Kaukoidässä, joihin muutamilla tahoilla Saksan oletetaan pyrkivän.

Virallisten edustajain väitteet pitänevät nykyhetkeen nähdä paikkansa. Mutta tietä tapahtumien kehitykselle, mikä voi johtaa saksalais-japanilaiseen liittoon, on sopimuksella tasoitettu. Tietoisuus tai pikemminkin tunne jonkunlaisesta sukulaisuudesta erinäisissä hallinnollisissa menettelytavoissa ja ideoissa, mikä sukulaisuus ei syvemmältä katsoen tosin ole suuri, voi johtaa etsimään edelleen yhtymäkohtia, joiden löytämisessä yhteinen vihollinen, Neuvosto-Venäjä, on erinomainen kiihotin.

Toisaalta Saksa tarvitsee Kiinan markkinoita tuotteittensa sijoittamiseksi yhtä hyvin kuin mikään muukaan maa. Ompa se parina kuukautena ollutkin toisella sijalla Kiinan tuontimaiden joukossa,

Japanin sivuuttaen. Saksa tietää vallan hyvin, että Japanin ambitioiden toteutuminen Aasian mantereella tulee vähentämään Saksan mahdollisuuksia. Toisaalta tietoisuus, mikä on täällä kaikille ulkomaalaisille yhteinen, että tuskin on olemassa mitään mahtia Europan ollessa poliittisesti niin rikkirevitty kuin se nykyisin on, joka pystyisi likivuosina tehokkaasti hidastuttamaan Japanin tunkautumista yhä syvemmälle Aasian mantereella, pakottaa Saksan taloudellisissa vaikeuksissaan sopeutumaan tšekäläiseen tilanteeseen mahdollisuuksien puitteissa ja solmimaan lehmänkauppoja Japanin kanssa.

Miten Saksan asenteet Kaukoidässä kehittyvät, riippuu sen omista oloista ja yleisen poliittisen tilanteen muovautumisesta. Kiinaa ei Saksa ole suinkaan ylönantanut. Se muutti äsken täällä olevan lähetystönsä suurlähetystöksi ja on talven kuluessa muutenkin lisännyt edustustojensa työvoimia. Se käyttää propagandan ja määrätietoisuuden työn kaikkia keinoja asemansa ja arvovaltansa kohottamiseksi täällä - ja verrattain hyvällä menestyksellä.

Konsuli: *V. Niskanen*

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 57

OSASTO: S^o 2

ASIA: f

Shanghaiissa olevan pääkonsulinviraston raportti n:o 6.

Konsuli Nirkkanen

22/5 - 1936

SHANGHAISSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o

627/104.

Shanghai SSA 23 P: NÄ touko KUUTA 19 36.

VIITTAUS:

N

P: NÄ

KUUTA 19

P: TTY

n:o

VIITTAUS:

D. U. M.

19

Ulkoasiainministeriölle

ASIA: Raportti n:o 6.

Pääkonsulinvirasto ohelsena kunnioittaen Ulkoasiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 6

Kiinan paikka K.L:n neuvostossa.

Konsuli:

V. Niskonen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAISSA OLEVA LÄHTEYSTO

Salainen.

RAPORTTI n:o 6.

10 / 336 Sal.

36.

Shanghaissa 22 p:nä touko kuuta 1936.

13/6 - 36

Asia: Kiinan paikka K.L:n neuvostossa.

53 A2 f

Japani ja Venäjä ovat saaneet uuden Kiinankin aikana harjoit-
taa häikäilemätöntä peliään Kiinan suvereniteetin alaisten maakuntain
kanssa tämän menettelyn johtamatta Kiinassa voimakkaisiin näkyviin
suuttumuksen purkauksiin mainittuja maita tai niiden kansalaisia koh-
taan. Voisi helposti joutua siihen käsitykseen, että Kiina ei ainoas-
taan ole sotilaallisesti liian heikko puolustautuakseen, vaan myös
sen sivistyneistö yhä vielä kansallistuntoa vailla ja maansa tulevai-
suudesta välinpitämätön. Tämä ei pidä enää paikkaansa.

Ilman hyviä henkilökohtaisia suhteita sellaisiin kiinalai-
siin piireihin, joissa ollaan tietoisia tapahtumain kulusta laajemmal-
ta kautta maan, joko johtaviin lehtimiehiin tai korkeampaan virkamie-
histöön, ei kiinalaisista mielialan reagoista saa täyttä selvää. Tä-
käläinen ulkomaalaiskielinen lehdistö pääsee käsiksi vain tärkeimpään.
Kiinalainen ei voi kovan ennakkosensuurin vuoksi niitä ilmiöitä juuri
lainkaan seurata.

Näin^{on}/ollut laita myöskin Kiinan mahdolliseen Kansainliiton
neuvoston paikkaan nähden. Ulkomainen lehdistö ei ole asiaan kajonnut
kuin uutisten muodossa. Kiinalaisessa taas, sikäli kuin käytettävissä
olevat lähteet pitävät paikkansa, on ainoastaan kolmessa artikkelissa
asiaa kosketeltu.

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoi-
tuksiin.

Toimituskunnaltaan kiinalais-amerikalainen, mutta omistajistoltaan kiinalainen Shanghaissa ilmestyvä "China Press", viitattuaan v.k. 29 päivän johtavassa kirjoituksessaan Kiinan ikäviin kokemuksiin Kansainliiton jäsenvaltioiden suhtautumisesta asiaan, kehottaa pahantuulisesti odottamaan lopullisia päätöksiä. Lehti selostelee syitä, yleisesti hyvin tunnettuja, jotka ovat saattaneet Kiinan tavoittelemaan paikkaa. Lehti huomauttaa, että on väärin antaa Turkille aasialaisen vallan sija ja merkitys Kansainliitossa, sillä Turkki ei missään oloissa voisi vaikuttaa suuriin ratkaisuihin Aasiassa eikä olla niissä tekijämaiden tulkkina.

Nankingin hallitusta lähellä oleva peipingiläinen "Ta Kung Pao" sanoo 30/4 johtavassaan Kansainliiton hyötyvän Kiinan jäsenyydestä neuvostossa enemmän kuin Kiinan. Jos Liitto tahtoo seurata välittömästi yhä uhkaavammaksi muodostuvaa idän tilannetta, on sen syytä kiirehtiä kiinnittämään Kiina neuvostoon, varsinkin kun Japani ei enää tule kysymykseen. "Me luulemme, ettei Liiton toiminta ole aivan hyödytön ollut eivätkä tulevaisuuden mahdollisuudet ole kokonaan toivottomat." Liiton heikkoutta, mikä johtuu pääasiallisesti niin monien maiden puuttumisesta jäsenten joukosta, voidaan osittain auttaa Kiinan valinnalla Neuvostoon.

Tientsiniläinen "Yi Shih Pao", pohjoisten lojalistien lehti, esittää 11/5 epäilyksensä, tokko Liiton vähentyvä arvovalta tulee nousemaan Kiinan valinnasta neuvostoon. "Ei Kiinankaan asema kohennu tästä jäsenyydestä. Kiina oli aikoinaan ei-vakinaisena jäsenenä neuvostossa. Mantshurian tapahtumien jälkeen sitä ei enää valittu. Tasa-arvoistaminen kymmenen muun ei-vakinaisen neuvoston jäsenen kanssa, jotka kaikki ovat pikku valtoja, ilahduttaa vähän. Olisi erehdys luulla, että Kiinan jäsenyys neuvostossa estäisi Japanin jatkamasta anastuspolitiikkaansa Kiinassa. Liitto on lakannut olemasta ase sotien

ehkäisemiseksi. Sen heikkous on käynyt ilmi Mantshurian ja Abessinian selkkauksissa. Kuitenkin Liitto pysyy arvokkaana kansainvälisen yhteistyön elimenä. Se on monella tavalla auttanut Kiinaa kansallisessa jälleenrakennustyössä. Teknillisiä asiantuntijoita on lähetetty auttamaan suunnitelmain toimeenpanossa. Jos Kiina on neuvoston jäsen, sen on helppo jatkaa tätä yhteistyötä taloudellisissa ja kulttuuritehtävissä. Senvuoksi, vaikka olisikin erheellistä luulla, että Kiinan jäsenyyks neuvostossa parantaisi sen kansainvälistä asemaa, on myöskin väärin olettaa, ettei valinta neuvostoon auttaisi yhtään mitään."

Koskettelin raportissani n:o 18 viime syyskuun 27 päivältä Kiinan virallisten piirien kantaa jäsenyykskysymyksen silloiseen vaiheeseen. Mikäli siitä täällä saa lisäselvyyttä, voisi sanoa, ettei se asiallisesti ole muuttunut eikä voinutkaan muuttua.

Keskusteluni useiden yhtä hyvin hallitus- kuin muidenkin siivistyneiden kiinalaisten piirien käsityskantoja perin pohjin tuntevain henkilöiden kanssa ovat johtaneet siihen käsitykseen, ettei Kiina tavoittele neuvoston jäsenyyttä niin paljon sen käytännöllisen merkityksen vuoksi kuin saadakseen julkisen tunnustuksen tasavertaisena jäsenenä kansojen perheessä. Kiinan varat ovat vähäiset itsensä ja saavutustensa mainostamiseksi Europassa, minkä arvovaltaisena järjestönä Kiina asiallisesti katsoen Kansainliittoa pitää. U.S.A. suhtautuu Kiinaan myötätuntoisemmin, ja tunteeikin tätä maata paremmin. Kiinan nimen kiinnittäminen, vaikkapa vain yhdeksi vuodeksi, Europan korkeimman neuvoston jäsenluetteloon tyydyttää kiinalaista mieltä. Se on enemmän ambiitiokysymys kuin käytännöllinen.

Tämä ei luonnollisesti voi olla sanomalehdistä ilman muuta luettavissa. Mutta sitä selvemmin sen tuntee päästyään luottamukselliseen kosketukseen valvutuneen kiinalaisen kanssa. Kiinalainenkin kansallistunto on herännyt. Sen reagit loukkauksia vastaan eivät ole yh-

tä rajut kuin monessa muussa maassa, missä aseellista voimaakin on riittävästi selkänäjäksi. Se on jossakin määrin sentimentaalisesti sisääntuijottava ja haavojaan hautova, mutta tuskin pitkävihaisten. Kansallistuntoa euroopalaisessa mielessä voidaan kuitenkin sanoa valveutuneeksi vain maan "sivistyneistössä", s.o. lukutaitoisten joukossa, joita nykyisin lasketaan olevan noin 70 miljoonaa. Mutta jokainen kulikin vihaa japanilaista ja osoittaa sen, missä suinkin rohkenee, jollei ole toimeentulossaan heistä riippuvainen. - Pääsy Kansainliittoon neuvostoon on etupäässä tasavertaisuuden tunnustuksen tavoittelua Europan kansain puolelta, kuten sanottu.

Konsuli:

V. Nikonen.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: A^o 2

ASIA: f

Shanghaiissa olevan pääkons. viraston rap. n:o 7.

Konsuli Niskanen.

13/6 1936.

SHANGHAISSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o

751/122.

Shanghai:ssa 13 p:nä kesä KUUTA 19 36.

VIITTAUS:

N

P:nä

KUUTA 19

P:TTY

n:o

VIITTAUS:

D. U. M.

19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti n:o 7.

Pääkonsulinvirasto oheisena kunnioittaen Ulko-
asiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 7

Kansalaissodan uhka Kiinassa.

Konsuli:

V. Vilkanen.

PÄLKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAI SSA OLEVA LÄHETYSK.

Salainen.

RAPORTTI n:o 7.

Shanghai ssa 13 p:nä kesä kuuta 1936.

Asia: Kansalaissodan uhka Kiinassa.

Kun kantonilaisten johtaja Hu Han-min kuulausi sitten kuoli, oletettiin monilla tahoilla, että lopullisen sovinnon aikaansaaminen Nankingin ja Kantonin välillä olisi nyt helpottunut. Nankingin hallitus järjesti surujuhlia oikein summakaupalla sekä Nankingissa että Shanghaissa ja muissa keskushallituksen välittömässä valvonnassa olevissa paikoissa ynnä lähetti vallankumouksen isän Sun Jat-senin pojan Sun Fo'n johdolla varsin monipäisen lähetyskunnan Kantoniin Hu Han-minin hautajaisiin. Luonnollisesti suru Sun Jat-senin lähimmän työtoverin ja ansiotuneen uuden Kiinan miehen poismenosta oli monilla tahoilla vilpittön, mutta syrjäinen ei voinut välttää tunnetta, että Nankingin taka-ajatus oli yrittää erikoisesti vaikuttaa kantonilaisten mieliin.

On kauan ollut tunnettua, että Nankingin ja Kantonin sovitettamattoman ristiriidan syyt ovat henkilökohtaiset ja, niinkuin monet tahtovat väittää, asujamiston luonteen suuresta eroavaisuudesta riippuvat. Julkisudessa ovat kantonilaiset, varsinkin viime aikoina, piilottautuneet Japanin politiikkaa koskeviin erimielisyyksiin, vaatien avointa aseellista toimintaa japanilaisia vastaan Pohjois-Kiinassa. Monet asiantuntijat eivät ole ottaneet näitä vaatimuksia vakavasti, sillä yleisesti tiedetään, että kantonilaisilla sekä Kwangtungin että

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

Kwangsien maakunnissa on runsaasti japanilaisia neuvonantajia hallinnollisissa laitoksissaan, Japanin kanssa käydään vilkkaasti kauppaa, sieltä ostetaan aseet j.n.e. On riittävästi perusteita väitteelle, että kantonilaisten japanilaisviha ei ole sen hirvittävämpää kuin muidenkaan kiinalaisten eikä halu tai kyky aseelliseen vastarintaan sen parempi.

Hu Han-minin hautajaisissa ollut Nankingin lähetyskunta tuntuu esittäneen kantonilaisille eräitä vaatimuksia, joihin suostuminen olisi merkinnyt Nankingin avointa tunnustamista todelliseksi keskushallitukseksi myöskin Kwangtungissa ja Kwangsissa. Nämä vaatimukset saattoivat näiden maakuntien kenraalit tajuaan, että niin pian kuin Kiinan uusi hallitusmuoto olisi ensi syksynä hyväksytty ja saatettu käytäntöön, tultaisiin Kantonin miesten kahta maakuntaa käsittelemään vain tavallisina maakuntina, jotka ainakin olisivat paikoitettut tunnustamaan valittavan presidentin, todennäköisesti Tshiang Kai-shekin, ja kansalliskokouksen käskyvaltaa. Presidentti tulee perustuslakiluonnoksen mukaan olemaan maan kaikkien asevoimien ylipäällikkö, joka asettaa toimiinsa ja erottaa kenraalit.

Tämä nosti Kantonissa hämmingin. Japanilaiset neuvonantajat olivat ahkerassa puuhassa, väittävät monet virkatoverini, joilla on suora omakohtaista informatiota Kantonista. Lietsoittiin kaikin keinoin levotonta mielialaa, varsinkin ylioppilasnuorison keskuudessa. Toisaalla oli vedottava japanilaisvihaan ja vaadittava kansannousua ajamaan maahantunkeutujat pois Pohjois-Kiinasta. Toisaalla voitiin suoraan puhua Nankingin epäilyttävistä valta-aikeista. T.k. 2 päivänä oli tilanne jo niin kypsä, että voitiin sähköttää Nankingille jyrkkä vaatimus sodan julistamisesta Japania vastaan. Joukkoa varustettiin suurella kiireellä. Yliopistot ja muut koulut lopettivat lukukautensa antaakseen oppilaille tilaisuuden liittyä armeijaan ("Anti-Japanese

Salvation Forces").

T.k. 6 päivänä osa näistä Kwangsissa olevista joukoista alkoi marssia pohjoista kohti. Kertoman mukaan pitäisi "japanilais-vas-taisen" armeijan olla nykyisin yli puolen miljoonaa. Osa niistä on jo tunkeutunut Hunenin maakuntaan noin sadan mailin päähän sen pääkau-pungista. Nankingin hallituksen esimies, Lin Sen, sähkötti Kantonin kenraaleille varoituksen sanoja, Tshiang Kai-shek on kahteen kertaan varoittanut pitkässä sähkeessä maatauhkaavasta kansalaissodasta pe-loittavimman ulkoisen vaaran hetkellä. Wang Tshing-wei on sähköttä-nyt Europasta samat varoitukset. Nankingin lähetyskunta on parhail-laan matkalla Kantoniin neuvottelemaan tilanteesta.

Tämän aamun lehtien mukaan ovat kantonilaiset joukot kes-keyttäneet etenemisensä, kun pieniä "hankauksia" on jo Nankingin joukkojen kanssa sattunut. Nankingin hallitus on kutsunut ensi kuun 10 päiväksi Nankingiin Kuomintangin toimeenpanevan keskuskomitean päät-tämään kantonilaisten sodanjulistusvaatimuksesta ja muista tilanteen yhteydessä olevista seikoista. Kaikista huolimatta jää asema varsin uhkaavaksi.

On mielenkiintoista nähdä, miten rauhallisesti paikallinen japanilainen lehdistö asiat ottaa. Varoitetaan ainoastaan jännittä-mästä jouta liian tiukalle harjoittamalla kovin suuristaanista japani-laisvastaista propagandaa. "Se tulee johtamaan arvaamattomiin seuraa-muksiin". Luulisi, että myötätunto olisi enemmän Nankingin puolella, koska se joutuu tässä japanilaisystävällisen kirjoihin. Mutta ei sin-nepäinkään. Kenraali Tshiang Kai-shekin vallanhimo ja taitamattomuus on niiden mukaan syössyt Kiinan kansalaissodan partaalle.

Tietysti on mahdotonta sanoa, millaisiksi asiat vielä ke-hittyvät. Kävipä niin tai näin, eivät japanilaiset tule leikkaamaan lyhintä kortta. Kaikkialla, myöskin Shanghaissa, harjoitetaan halli-

tuksen hillitsemisyrityksistä huolimatta, mitä rajuinta japanilaisvas-
taista yllytystä. Olisi ihme, jollei se johtaisi selkkauksiin. T.k. 15
päivänä pitäisi japanilaisvastaiseen kansalliseen pelastuksen armeijaan
koottujen nuorisjoukkojen vannon Kantonissa valansa. Odotetaan, että
mainittu päivä muodostuu käännteentekeväksi.

Konsuli:

V. Niskanen

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: A^o 2

ASIA: f.

Shanghaiin olevan pääkons. Viraston rap. n:o 8.

Merimies Niskanen.

20/6 1936.

ShanghaiSSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o

791/127.

Shanghai SSA 20 P:NÄ kesä KUUTA 19 36.

VIITTAUS: N

P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

ULKOASIAINMINISTERIÖ

12.336 he. 1936		
10/7.36	Wg	Litt.
53	OSASTO A2	ASIA f

Ulkoasiainministeriölle

ASIA: Raportti n:o 8.

Pääkonsulinvirasto kunnioittaen oheisena Ulkoasiainministeriölle lähettää raporttinsa

Onko kansalaissota vältettävissä?

Konsuli: V. Niskanen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAISSA OLEVA ~~KORVETUS~~

Salainen.

RAPORTTI n:o 8.

Shanghaiissa 20 p:nä kesä kuuta 1936.

12/336 ae. 36

Asia: Onko kansalaissota vältettävissä?

10/2.36

GEASTO

ASIA

53 92 y

Sen jälkeen kun Kwantungin joukot, joita myöskin jo oli eh-
tinyt marssia Hunaniin, ovat vedetty takaisin ja kwangsilaiset ovat
siirretyt etelämmäksi, toisten tietojen mukaan omaan maakuntaansa ja
toisten aivan eteläisen Hunanin rajaseutuihin, on täällä alettu pitää
varmana, että kansalaissodan uhka on ainakin tällä kertaa vältetty.
Siihen käsitykseen yhtyy yleensä koko lehdistö ja sitä korostavat
kiinalaiset viranomaiset piirit. Neuvotteluja käydään sekä Nankingis-
sa, Shanghaiissa että Hunanin pääkaupungissa Tshangshassa (Changsha)
keskushallituksen ja kapinallisten johtajain kesken.

Yksityiseltä luotettavalta taholta saamani tietojen mukaan
pitäisi taas tilanteen olla erittäin vakavan ja kansalaissodan puhkea-
minen tuskin vältettävissä. Kiristävin kohta on kantonilaisten huonot
finanssit ja Kwangsin kenraalien vihamielisyys ja pelko Tshiang Kai-
shekiä kohtaan. Kapinallisilla maakunnilla on oma rahansa, Kantonin
dollari, jonka paikalliset pankit ovat laskeneet liikkeeseen. Molem-
pien maakuntain hallitukset, varsinkin Kwangtungin, ovat sitoneet tä-
män rahan oman julkisen taloutensa kohtaloihin niin lujin sitein, et-
tä Kantonin dollarin kurssit ovat pitkän aikaa laskeneet, koska maa-
kuntahallitusten finanssit ovat sekaisin. Tämä on synnyttänyt suurta
levottomuutta maakunnassa ja tyytymättömyyttä paikallisia hallintomie-

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalle:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoi-
tuksiin.

hiä kohtaan. Alkaa itsestään levitä käsitys, että maakuntain väestölle olisi edullisempaa liketä keskushallitusta ja ottaa sen raha käytäntöön.

Toivossa saada kritiikki tukahtumaan ja Nankingin taholta esitetty vaatimukset torjutuiksi, joihin edellisessä raportissani viittasin, on japanilais-vastainen kiihotus ja keskushallituksen syyttely japanilais-ystävällisyydestä kehitetty järjestelmäksi, joka uhkaa niellä pyörteisiinsä myös ohjasten hoitajat itsensä. Tosin kiinalaiset säikeet japanilais-vastaisten mielenosoitusten valtavuudesta kuuluvat olevan paljon liioiteltuja. Pelättyä 15 päivänä ei Kantonissa tapahtunut mitään erikoista. Mutta jo ennestäänkin katkera mieliala japanilaisia kohtaan on saatu potenssoiduksi räjähtämistäseensä.

Japanin pääkonsuli Kawai esitti muutama päivä sitten Kantonissa paikalliselle hallitukselle protestin japanilais-vihamielistä kiihostusta vastaan ja sai noottiinsa näissä oloissa harvinaisen ^{suoran}/vastauksen, missä ilmoitettiin viranomaisten tekevän parhaansa japanilaisten, samoin kuin muiden ulkomaalaisten, koskemattomuuden turvaamiseksi ja kehoitettiin japanilaisia itseään pitämään siitä huolta, että aggressiiviset toimenpiteet Pohjois-Kiinassa lakkaavat, joiden manööverien luonnollisena reagona japanilais-vastaiset ilmiöt Kiinassa heräävät.

Rauhoittaakseen kantonilaisia kenraali Tshiang Kai-shek on antanut lehdistölle haastattelun, ettei hän tavoittele presidentin asemaa ensisyksyisissä vaaleissa, vaan katsoo voivansa paremmin palvella maataan sotavoimien päällikkönä, missä ominaisuudessa hän saa vapaasti liikkua eri osissa maata ja tarkkailla sekä hallintomiesten että korkeiden sotilaiden toimia. Tällaisen vaihtoehdon ei pitäisi kaakon kenraaleille olla sen ilahduttavampi kuin olisi kenraali Tshiangin näkeminen presidentin tuolilla, sillä Kiinassa on sotavoimien päällikkö kieltämättä maan mahtavimmies. Kwangtungin maakunta-armeijan ylipäällikön kenraali Tshen Tshai-tangin (Chen Chi-tang), joka on kuuluisa notkeudestaan,

väitetään kääntäneen purjeita ja laskettelevan jo kenraali Tshiangin tuulissa. Todellisuudessa koettanee hän pitää ainakin vielä toistaiseksi molempia linjoja avoinna vastaisten ratkaisujen varalta. Kenraali Tshiangin varsinainen vihollinen ei tämä Kwangtungin maantimies liene-kään.

Kwangsien kenraalit Li Tshung-jen ja hänen apulaisensa Pai Tshung-hsi sitävastoin ovat jo aikaisemmin joutuneet pahasti vastakain kenraali Tshiangin kanssa, varsinkin kenraali Pain väitetään olevan sovittamattoman. Kenraali Tshiang Kai-shek ajaa, niinkuin tunnettua, suurella tarmolla Kiinan vapauttamista oopiumin käytöstä ja myöskin sen viljelyksestä. Kwangsien maakunta on ammoisista ajoista ollut tämän viljelyn tärkeimpiä alueita. Keskushallituksen määräysten mukaan olisi viljelykset jo tänä kesänä pitänyt supistaa aivan nimellisiin määriin. Sitä eivät kenraalit kuitenkaan tehneet, vaan päinvastoin laajensivat oopiumiviljelyksiä siten, että ne ovat nyt suuremmat kuin muut viljelykset yhteensä. Tästä saavat kenraalit hyvät rahat sekä maakunta/hallintoon ja armeijoille että omiin taskuihinsa. Siksi on myöskin keskushallituksen määräysvallan laajentuminen maakuntaan hyvin arka asia. Viime kesäisillä matkoillaan ja senjälkeisillä toimenpiteillään on kenraali Tshiang onnistunut saamaan keskushallituksen käsiin Kwangsien naapurimaakuntien, Setshuanin ja Junnanin, todellisen määräysvallan. Todellisuudessa on varsinaisessa Kiinassa, kun japanilaisten vaikutuksen alaiset pohjoiset maakunnat jätetään lukuunottamatta, vain kysymyksessä olevat Kwangtungin ja Kwangsien maakunnat, missä keskushallituksen sana kuuluu heikosti.

Kun Kwangtungin herra, kenraali Tshen Tshai-tang, sellaise-naan tunnettu kettu, on alkanut osoittaa taipumusta vetäytyä pois kwangsilaisten alkujaan innoittamasta "sodasta Japania vastaan", muuttuu tilanne selvemmäksi, s.o. keskushallitus ja sen etupäässä kenraali

Tshiang Kai-shek jää vastatusten vain Kwangsin kenraalien kanssa. On vaikea uskoa, että tilanteen kehityttyä tällaiseksi kenraali Tshiang ulkonaisen ja sisäisen tilanteen vaikeuksista huolimatta ei iskisi, kun ei tarvitse edes itse leikkiä alkaa, ja selvittäisi kerta kaikkiaan välit kaakkoisten kenraalien kanssa. Rohkenisin kaikesta huolimatta pitää todennäköisenä, että hän sovintopuuhist ja rauhoittavista tiedoista huolimatta näin tekee, jos saa varmuuden siitä, etteivät japanilaiset välittömästi sekaannu tapahtumain kulkuun, ja jos Kwangtungin herra, Tshen Tshi-tang pysyy puolueettomana tai kallistuu selvästi Nankingiin päin. Tietysti hän kerraasti poimii hedelmän asetta liiaksi käyttämättä, jos se on mahdollista, sillä tulisihan alkava sota maksamaan huikeita summia, erään arvion mukaan vähintään 100 miljoonaa dollaria.

On vaikea uskoa juttuja, joihin edellisessä raportissani muutamilta virkaveljiltä kuultuina viittasin, että selkkauksen takana olisi Japani ja japanilaisten juonittelut. Täällä on tullut tavaksi asioissa, jotka alkavat mennä hullusti, nähdä heti joko japanilaisten tai kommunistien sormet pelissä. Tässä tapauksessa tuntuvat kuitenkin ne seikat, joihin edellä on viitattu, riittävältä tapahtumain taustan selvittämiseksi, ottaen huomioon, että ollaan Kiinassa.

Lopuksi voin mainita, että Shanghaissa on brittiläisten ja amerikkalaisten sotavoimain johdon keskuudessa tapahtumain juoksua tarkalleen harkittu. Tilanne ei ole senlaatuinen, että muusta olisi tarvittu sopia, kuin että Shanghai on koetettava pitää puolueettomana. Ranskalaisten yhtymisestä saman päämäärän tavoittelemiseen ei tarvitse olla epäilyksiä. Mutta miten japanilaiset tulisivat menettelemään, on tietämätöntä. Heidän pyrkimyksensä suurempaan vaikutusvaltaan myös Shanghaissa, jokseenkin arkailemattomin keinoin, on täällä hyvin tunnettu.

Konsuli:

V. Niikanen.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53.

OSASTO: A^o2

ASIA: f

Shanghaiissa olevan joulukons. vir. kap. n:o 9.

Konsuli Niskanen.

23/6 1936.

Shanghai SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.
KIRJELMÄ n:o 806/128.

Shanghaissa 23 P:NÄ kesa KUUTA 1936.

VIITTAUS: N

P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

ULKOASIAIN		
13/396/128		
13/7.36		
KYHÄ	OSASTO	NOIA
53	42	f

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti n:o 9.

Pääkonsulinvirasto kunnioittaen oheisena Ulko-
asiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 9:

Kiina ja olympilaiset kisat.

Pääkonsulinvirasto rohkenee samalla huomauttaa,
että ehkä olisi syytä antaa Berliinin lähetystölle erikoischjeita
maahantulolupain suhteen, jos Kiinan edustajain toivotaan käyvän meil-
lä urheiluloihimme tutustumassa.

Konsuli: O. Niskanen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAISSA OLEVA ~~MAHUTUSTOIMIKO~~

Salainen.

RAPORTTI n:o 9.

Shanghai:ssa 23 p:nä kesä kuuta 1936.

Asia: Kiina ja olympialaiset kisat.

13/336		1336
13/9.36	180	180
180	180	180
53	42	9

Kiinalaisten kansanluonne ei ole kehittynyt ruumiillisen voiman palvontaan. Suuri tieto ja lukeneisuus sellaisenaan ilman käytännöllisiä tarkoituspäitä olivat ennen ylimysnuorison korkein elämän-ihanne. Valtaa tuli itsestään, jos tullakseen. Kiinalaisia konstinäyttäjiä kiertää maailman ranta, on kai kauankin rientänyt. Heidän elinkeinonsa salaisuudet harvoin perustuvat niin paljon voimaan kuin nokkeluuteen ja oveluuteen.

Kiinalla ei ole aikaisemmissa olympialaisissa ollut yhte-näistä kotoisten järjestöjen valitsemaa joukkoa. Los Angeles'issa oli tosin jokunen yksityinen kiinalainen voimamies sanottavaa huomiota he-rättämättä sekä heidän nykyisen urheilunsa keskeisin henkilö William Z.T. Sung, Bill Sung, niinkuin hänet täällä tunnetaan, ammatiltaan shanghai-laisen St. John'in yliopiston virkailija, jonkinlainen toimi-tus johtaja tai taloudenhoitaja-sihtööri.

Tämä intoa ja tarmoa pursuva puolivälissä neljäkymmentä oleva patriootti on vähitellen saanut herätetyksi mahtavampain mies-ten kiinnostusta urheiluun ja kerätyksi yhteistoimiin sellaiset, joil-la herätys jo ennestään on ollut. Kiinan urheiluväen korkea suojelija on tunnetusti kenraali Tshing Kai-shek. Hänen ymmärtämyksestään urhei-lua kohtaan kansallisen ryhdin kehittäjänä ja nuorison siveellisen

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoi-tuksiin.

tarmon nostajana on tavattomassa määrin riippunut, että urheilu ja voimistelu ovat nykyisin tärkeällä sijalla jok'ainoasssa kiinalaisessa koulussa.

Shanghaissa on urheiluväellä vankka turvansa ja suosijansa kaupungin pormestarissa, kenraali Wu Te-tshenissä. Hänellä on apunaan näissä harrastuksissa, paitsi Bill Sungia, tri Tsu Min-jee, kaupungin hallituksen jäsen ja itsekin nyrkkeilijä ja painoja. Kun Suur-Shanghaiin uusi stadio viime lokakuussa avattiin 70.000 ihmisen läsnäollessa ja toista viikkoa kestävin juhlallisuuksin ja kisoin, täytyi ihmetellä ja ihaila, miten näissä finanssioloissa oli voitu aikaansaada jotakin niin suuremmoista kuin Kiangwanin stadio on. Se oli kenraali Wun, tri Tsun ja Bill Sungin yhteinen aikaansaannos. Elämä Shanghaiin suurstadionilla on sen avaamisen jälkeen ollut vilkasta. Harva se jotakin merkittävä juhlatilaisuus tai ottelu, mitä ei kenraali Wu ole itse puheina ja onnentoivotuksina avaamassa.

T.k. 14 päivänä antoi Kiinan Kansallisen Amatööriurheilijain Yhdistyksen Berlinin olympialaisiin valitsema urheilijajoukkue eräässä tšekkiläisessä elokuvateatterissa läksiäisnäytännön. Esiytyksillä oli jossain määrin hyvän sirkusnäytännön leima. Puheet ja hymnit sekä joukko kutsuttuja juhlavieraita saattoi kuitenkin tunteen, että elettiin historiallista hetkeä. Uusi pienokainen, 450-miljoonaisen kansan valiojoukko, oli valmistumassa pujahtamaan kansainväliseen järjestyneeseen urheiluperheeseen. Kiinan 15-päisen joukkueen saavutukset eivät tosin tule, olemaan sikäli kuin olen voinut ymmärtää, huippusaavutuksia. Mutta henki tuntuu olevan oikea urheilu- ja olympialaishenki.

Joukko meni kaksi päivää sitten Nankingiin kenraali Tshiang Kai-shekin kutsumana saamaan viimeisen henkisen voittonsa. Se lähtee matkalle t.k. 26 päivänä Urheiluliiton sihteerin Bill Sungin hoidos-

sa italialaisessa S/S "Conte Verdessä", missä sille on erikoisella huolella valmistettu tarpeelliset matkalaitteet. Italian tšekäläisen lähettilään Lojacion toimesta joukkueelle on lähtöhetkeksi järjestetty vielä pikkujuhlatilaisuus. Berlinissä yhtyy joukkueeseen ent. ulkoministeri, tohtori Chengting T. Wang, joka toimii sitten joukkueen ylijohtajana.

Entä sitten, miten Kiina on suhtautuva vuoden 1940 olympialaisten paikkaan? Tuntuisi luonnolliselta, että Kiina antaa nimensä Tokion hyväksi, koska se on vain kahden päivän matkan päässä täältä, seikka, mikä vähävaraiselle urheiluliitolle merkitsee paljon. Sikäli kuin olen tajunnut merkkejä eri tahoilla ei tämä kuitenkaan ole selviö.

Meidänkin urheilupiireissämme tunnutaan asioita täten käsitettävän, sillä viraston käytettäväksi ei ole koko keväänä lähetetty kuin muutamia kymmeniä englanninkielisiä lehtisiä, joissa lyödään lautaan kahdeksan pontta, miksi Suomen olisi saatava vuoden 1940 kisat. Tätä painotuotetta virasto levitteli, minne tuntui sopivalta, m.m. kaikkien ulkomaiskielisten ja kiinalaisten lehtien toimituksiin.

Merkkillistä, ettei ainoakaan ulkomaalainen lehti punktejamme julkaissut. Niin itsestään selvänä lienee pidetty sitä, että Tokio on tšekäläisten etujen mukainen. Mutta kiinalaisista johtavista lehdistä monet painattivat pontemme huomattavalla paikalla. Eräs kiinalainen lehtimies kertoi, että japanilaisten jokseenkin samanaikaisesti toimituksiin kylvämää mainosaineistoa on vain yksi kiinalainen lehti käyttänyt, sekin hyvin suppeasti ja vaatimattomasti.

Urheilukirjellisuutta virastolla ei ole toista vuoteen ollut kuin kolme neljä päivänpolttamaa ja likaantunutta kirjasta. Ne virasto jakoi kenraali Wun, tri Tsun ja Bill Sungin kesken. Luonnolli-

sesti muutakin soveliasta, maataamme edullisesti valaisevaa liitettiin urheilukirjoihin.

Kenraali Wu kuunteli selityksiäni tarkkaavaisesti luvaten tutustua asiaan. Tähän tavatessani kenraalin eräessä taidenäyttelyssä odotin hänen mainitsevan jotakin jutusta, mutta sitä hän ei tehnyt.

Tri Tsu teki Jonkun muistiinpanon kertomistani ja lupasi tutustua perusteellisesti aineistoon. Ihmetteli kyllä, että Suomi "Japanin vanhana ystävä" oli tässä asiassa joutunut vastaköyden vetäjäksi. Hän tuntui hyvin tietävän urheilijaimme vierailun Japanissa ja japanilaisten käynnistä meillä. Tri Tsu on ranskalaisen sivistyksen saanut, ei puhu englantia eikä muita kieliä, on tulinen nurkkapatriotti.

Bill Sung taas tunsu urheilumme ja meikäläisiä urheilumiehiä jossain määrin. Hän suhtautui ambitioomme suopeasti, lupasi tutustua tarkoin saamaansa kirjallisuuteen ja esitellä sen sisällön tri C.T. Wangille, jonka kanssa hän edustaa Kiinaa äänestystilaisuudessa. Tuntui siltä, ettei Kiinalla olisi aikeita sitoa ennakolta edustajainsa käsiä Berlinin ratkaisun nähden.

Mitä taas tri Wangiin tulee, en häntä ole tavannut enkä voi arvailla, miten hän meihin suhtautuu kysymyksessä olevassa asiassa. Hän on nykyisin Kiinan hallituksen envoyée en large, parhaillaan Amerikassa. Kun ystävyssopimuksemme Kiinan kanssa 1923 solmittiin hän oli Kiinan ulkoasiainministeri. Sopimus oli tietävästi ensimmäinen laajujaan ja olivat kiinalaiset senjohdosta iloisia. Vihattuihin eksteritoriaalisiin lyötiin rokama. Se seikka, että tri Wang oli silloin mainitussa kosketuksessa kanssamme, saattaa yhtä hyvin olla meille eduksi kuin vahingoksi.

Bill Sung kertoi, että hän lähtee tri Wangin kanssa kisojen päätyttyä kiertomatkalle Saksan ympärillä oleviin maihin tutustumaan niiden urheiluloihin. Ehkä joku varsinaisista urheilijoistakin lähtee mukaan. Rohkenin kehoittaa heitä käymään Suomessakin, mihin ajatukseen

Bill Sung kiinnostui mielihyvin. Lupasin kirjoittaa asiasta kotimaahan, jotta urheilumiehemme tekisivät heille Berlinissä selkoa, mitä nähtävää meillä likiaikoina kisojen jälkeen on ja miten matka olisi järjestettävä, jotta siitä koituisi mahdollisimman paljon hyötyä.

Luulisin olevan meille erittäin edullista, että urheilijamme jo mahdollisimman pian kiinalaisten saavuttua Berliniin asettuvat heidän kanssaan yhteyteen ja kutsuvat heistä joitakin maassamme käymään, ainakin johtajat, valmistavat heille ohjelman j.n.e. Ehkä tässä tapauksessa kiinalaisten äänestä asiallemme on joitakin toiveita. Eräs kiinalainen lehtimies, jonka apua olen tässä asiassa käyttänyt, ei pidä mahdottomana kiinalaisten kannatuksen voittamista ehdokkuudellemme.

Konsuli:

V. Niskanen.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: A^D 2

ASIA: f

Shanghaissa olevan pääkonsulinviraston raportti n:o 10.

Konsuli Niskanen

22/7 1936

Shanghaiissa OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o

974/156.

Shanghaiissa 22 P:NÄ heinä KUUTA 19 36.

VIITTAUS:

N

P:NÄ

KUUTA 19

P:TTY

n:o

VIITTAUS:

D. U. M.

19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti n:o 10.

Pääkonsulinvirasto kunnioittaen oheisena Ulkoasiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 10:

Ulkopolitiikkamme täällä tulkittuna.

Ohelle on liitetty myöskin leikke takäläisesta emigranttilehdestä t.k. 12 päiväältä. Leikkeleessä kuulutaan esitettävän maastamme samallaisia käsityksiä kuin kommunistitahollakin.

Konsuli: V. Niskanen.

RAPORTTI n:o 10.

Shanghaiissa 22 p:nä heinä kuuta 1936.

Asia: Ulkopoliittikkamme täällä

tulkittuna.

Täällä näkee varsin harvoin kosketeltavan julkisuudessa ulkopoliittista suuntautumistamme. Sekä Kiinan että Kaukoidän suurista kysymyksistä välittömästi intresoitujen valtain näkökulmasta emme ole sellainen voimatekijä, minkä suuntauksista olisi erikoisemmin huolehdittava.

Ensimmäiset ulkopoliittista asennettamme koskevat sanat huomasi amerikalaisen toimittajan ja Nankingin rahallista kannatusta nauttivan "The China Weekly Review'n" eräässä joulukuun numerossa 1934. Kirjoituksessa tehtiin selkoa Neuvosto-Venäjän sotilaallisista valmisteluista Siperiassa ja varsinkin sen itäisimmässä osassa. Lehden kirjeenvaihtaja oli äsken palannut laajahkolta matkalta noihin tienoihin ja oli siinä käsityksessä, että neuvostolaisten sotavalmius oli suuresti noussut parin viime vuoden aikana ja että se siihen suuntaan kehityksessä muodosti vakavan vastuksen japanilaisille ja varoituksen Neuvosto-Venäjän läntisille pikkukansoille pysyä erillään aluelajennusten tavoittelemisesta mahdollisen venäläis-japanilaisen sodan puhjetessa. Sanoja en täsmälleen muista, ajatus oli kuitenkin selostettu. Ne olivat selvästi meille osoitetut.

Tälle kirjoitukselle sukulaisajatuksia olen sittemmin useaan kertaan tavannut Kiinan ulkoasiainministeriön tšekiläisen toimiston

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

herroissa, joiden käsityksissä edustusolojemme järjestely Tokiossa ja Shanghaissa, viisumipakon poisto Suomen ja Japanin välillä, Suomen ja Japanin urheilijain keskenäiset vierailut j.n.e. ovat muodostuneet todisteiksi korkea-asteisesta japanilaisystävyydestämme ja ynseydestämme Kiinaa kohtaan. On kuitenkin tuntunut siltä, että selitykset, joiden antamiseen olen saanut hyvää tilaisuutta, olisivat haihduttaneet epäilykset tarkoituksellisesta ynseydestämme Kiinaa kohtaan. Olen m.m. vakuuttanut, että tšekäläisten edustusolojemme järjestelyssä on otettu huomioon sitä seikkaa, ettei Kiinalla ole minkäänlaista edustustoa maassamme.

Kun mainitun Shanghain toimiston herrat yleensä ovat tienneet niin perin vähän meidän tai naapurimaitemme oloista, on minusta usein tuntunut oudolta, että he ovat kiinnittäneet huomiotaan mainittuihin seikkoihin, joista ei varsinainen sanomalehdistö ole varmaan heille välittänyt tietoja eikä käsityksiä, ei ainakaan kiinalainen.

Otin viime kevätkorvalla viljelläkseni erikoisesti tuttavuutta mainitun toimiston apulaispäälikön, Mr. T.C. Chaon, kanssa. Kävimme muutamalla sunnuntaisella perheautoilullakin naapurikaupungeissa. Matkoja oli tarkoitus jatkaa. Mitään aivan erikoista ei niillä selville tullut ja Mr. Chaokin alkoi osoittaa haluttomuutta jatkamiseen. Pian sainkin kuulla, että hän seurusteli ahkerasti Neuvosto-Venäjän edustuston herrojen kanssa, jotka häntä varsin anteliaasti kestitsevät. Myöskin muihin Shanghain toimiston herroihin nähden sain pian tehdä sen huomion, että he ovat varsin ystävällisissä suhteissa mainitulle taholle. - - (Vetosin kolmisen viikkoa sitten muutaman latvialaisen lehtimiehen opastamisen järjestämisessä Mr. Chaon avuliaisuuteen, mikä oli taas ennallaan.)

Lähetin t.k. 8 päivänä Ulkoasiainministeriölle leikkeleen tšekäläisestä kommunistilehdestä, missä kierolla tavalla seulotaan ulkoministeri Hankzellin Kaunasin matkaa. Kirjoitus voi olla yhtä hyvin lä-

töisin täältä kuin Kaunasistakin. Jo jonkun verran aikaisemmin tätä kirjoitusta huomasin kuukausilehti "The Cathay Cosmopolitan'issa" pätjän (leikkeleliite n:o 1), missä Puolan ulkoministerin viime marraskuussa Helsinkiin tekemän matkan sanotaan kalliistaneen maataamme saksalais-puolalaista blokkia kohti. Lehti on kyllä suostunut vastaselitykseen, mikä ei ole vielä ilmestynyt. Mistä lähteistä lehti oli tämän juttunsa saanut, ei ole aivan selvä. Lehden toimittaja on amerikalainen vasemistomielinen herrasmies.

Kerroin suunnilleen vuosi sitten Kansliapäällikölle osoittamassani kirjeessä Neuvosto-Venäjän tšekäläisen edustuston herrain mielenkiinnosta maataamme kohtaan, varsinkin eräästä keskustelusta pääkonsulisuurlähetystöneuvos Spilwanekin kanssa Ranskan vuosipäiväkutsuilla. Kun minusta on hyvän aikaa jo tuntunut siltä, että Neuvostolan edustusto syöttää täällä politiikastamme meille epäedullisia käsityksiä, olen etsinyt sopivaa tilaisuutta taaskin samantapaiseen keskusteluun joko suurlähettiläs Bogomoloffin tai hra Spilwanekin kanssa. Siihen tarjoutuikin taas tilaisuus Ranskan juhlien yhteydessä, klo 7,45 järjestelyssä paraadissa.

Kerroin hra Spilwanekille kommunistilehdessä tuonnoittain olleesta ministeri Hackzellin Kaunasin matkaa koskevasta kirjoituksesta ja selitin hänelle melko laajasti ulkopoliittista suuntautumistamme sekä äskeisten vaalien tuloksia. Koetin tehdä hänelle uskottavaksi, ettei hallitus, joka ajaisi maassamme muuta kuin ehdotonta riippumattomuuspolitiikkaa kaikellaisiin ryhmittäisiin nähden, voisi kauan olla maan ohjaksissa, ja mikäli oikein tajusin, sain puhuteltavani uskomaan siihen. Hän puolestaan lupasi kertoa keskustelustamme kommunistilehden toimittajalle. Itse asiassa olisi jokseenkin samantekevää, mikä käsitys mainitun lehden toimittajalla on meistä ja politiikastamme, jollei lehti osaltaan levittäisi väärää käsitystä kiinalaisiin piireihin.

Kun olin aamulehtiä silmäillessäni (14.X.) huomannut "Shanghai Times'sa" uutisen, missä kerrottiin noin 5.000 inkeriläisen poissiirtämisestä Pietarin tienoista (leikkeliite n:o 2), korostin keskustelussamme erikoisesti IKL:n vaalitappiota. Hra Spilwanek tahtoi kaikkea huolimatta pitää kiinni käsityksestä, että Suomessa on runsaasti sellaisia sokeasti venäläis-vihamielisiä piirejä, jotka voidaan helposti houkutellessa juonitteluihin Neuvosto-Venäjää vastaan, jos sopivalta näytävää tilaisuutta ilmenee. Venäjä on senvuoksi oikeutettu puhdistamaan rajatienoonsa sellaisesta aineksesta, mitä tällaiset suomalaiset piirit voisivat käyttää apunaan Venäjää vastaan. Poissiirroissa on kysymys vain muutamista tuhansista henkilöistä. Venäjän turvallisuus on suurempi asia kuin heidän mukavuutensa.

Koetin vedota kansallisuusnäkökohtiin ja ihmisen ikivanhaa oikeuteen asua isiltään perittyä kontua, mutta turhaan. Hra Spilwanek väitti häikäilemättömästi, että Suomellekin on parempi, etteivät sen rajoilla asuvat miltei samaa kieltä puhuvat ainekset ole houkuttelemassa sen nuorisoa lapsellisiin kuvitelmiin, jotka voisivat muodostua tuhoisiksi koko maalle, "mitä suuresti kunnioitan ja missä olen viettänyt kolmatta vuotta, elämäni onnellisimpia vuosia".

Kun keskustelumme tuntui kuin kesken jääneeltä, pyysin hra Spilwanekia tulemaan seuraavana iltana luokseni päivällisille, koska muutakin kutsuttua joukkoa - pääasiallisesti skandinaavisia virkaveljiä - jo oli. Hra Spilwanek, kesäleski parhaillaan, lupasi kerääntä tulla ja tulikin. Mutta tilaisuutta keskustelun jatkamiseen en saanut.

Kun olin yhä enemmän tullut vakuutetuksi siitä, että häntä hävettävät tiedot ulkopoliittisesta suuntautumisestamme ovat lähtöisin venäläiseltä taholta ja kun alkaa tuntua välttämättömältä ryhtyä oikeasutoimenpiteisiin näiden istutusten johdosta, pyysin hyvää ystävää-

ni Shanghaiin eniten levinneen, mutta tuskin vaikutusvaltaisimman, lehden "Evening Postin" päätoimittajaa kirjoittamaan vaalitemme tuloksista ja ulkopoliittisesta suuntauksestamme. Sen hän saamansa aineiston pohjalla tekikin (liite n:o 3), tosin ei joka suhteessa aivan niinkuin olisin toivonut, mutta pääasiassa oikein. Samantapaisiin toimenpiteisiin kiinalaisellakin taholla on ryhdytty.

Luonnollisesti on hyvä ja paikallaan, että maastamme vallitsee kaikkialla oikeat käsitykset, myöskin Kiinassa yhtä hyvin ulkomaa-laisten kuin kiinalaistenkin keskuudessa. Varsin suuriin ponnistuksiin kiinalaisten käsityskantojen kohentamiseksi ei sittenkään ehkä olisi käytännöllistä aihetta, jolleivät kiinalaiset piirit, politikot, lehdimiehet, kauppiat j.n.e., mikäli he vain lukeutuvat sivistyneistöön, muodostaisi sellaista muurahaispesän tapaista yhteiskuntaa, missä yhden tieto tai käsitys on myöskin toisen omaisuutta. Kokemuksesta hyvin tiedetään, miten erinomaisesti japanilais-antagonismin voima-asteikko kuvastelee Kiinan tuonnissa Japanista. En ole voinut välttää tunnetta, että Kiinan tuonnin suhteellisestikin suuri pienentyminen maastamme on ainakin osittain johtunut samantapaisista syistä, mitkä kiinalais-japanilaisessa kaupassa heijastelevat. Emme ole osanneet hoitaa kiinalaisten johtavien piirien mieliä suopeina maastamme kohtaan.

Konsuli: *V. Wiskanen.*

Leitartikel nro 1.

"The Cathay Cosmopolitan,"
May - 1936.

* * *
Baltic Sandwich.

Last November, energetic Colonel Beck, Poland's Foreign Minister, took a trip to Helsingfors—obviously not for winter-sporting. He had a good time.

Since his return, friendly letters have passed. Finland is leaning towards the German-Polish bloc.

Now, neighbour Lithuania, on the other hand, is hot under the collar at German efforts to bring Memel under Nazi control, and is just as annoyed with Poland at her seizure, just after the war, of the City of Vilna. So Lithuania veers from Finland, Germany and Poland towards Moscow.

Sandwiched in between Finland and Latvia is little Esthonia, which fancies friendship with Finland, while Latvia, in turn, offers the big hand to Lithuania and Russia.

Thus, on the one side are ranged Finland, Germany, Poland and Esthonia; on the other, Lithuania, Latvia and Russia.

Britain's interest in the matter is that between them Lithuania, Latvia and Esthonia, which could marshal 600,000 troops, are useful buffers to either German or Russian attempts to swing the Scandinavian powers, Denmark, Sweden and Norway, out of the British sphere of influence. Another not unimportant factor is that this little North European group is quite a good customer for certain types of British goods—and markets aren't too plentiful just now!

Leidkeleite no 2.

Shanghai Times
14. 7. 1936.

FINNS DEPORTED BY RUSSIANS

5,000 Sent To Eastern
And Central Areas;
Villages Empty

HELSINGFORS, Finland, June 2.—Detailed reports received here seem to confirm rumours that the Soviet Government in recent weeks has deported on an unprecedented scale members of the Finnish-speaking population in the districts between Leningrad and Finland.

The total number deported is not known, but according to reliable statements more than 5,000 persons were deported between the third and twelfth of May alone, thereby emptying 40 villages of all their inhabitants. It is feared that many more victims are involved and the Finnish papers believe the Russian authorities are determined to evacuate Finnish elements in the entire border zone.

Already at the end of April members of the Ingrian collective farms were ordered to cease farming operations. Soon afterward armed detachments arrived, arresting farmers who were placed in 100 railway coaches, each bearing the sign "for voluntary colonists." The deported farmers were accompanied by their families and they were allowed to take part of their belongings.

They were sent, it is reported, to various regions in Central and East Russia.

The Finnish labour press expresses warm sympathy for the agricultural population in the Russian border districts. It is said they are being ruthlessly sacrificed solely because the Soviet has resolved to create a wide no-man's-land along the border.

The measure, it is said in Russia, is justified as a consequence of the vigorous anti-Soviet propaganda carried out by young and irresponsible Finnish Fascists who declare they want to improve the lot of Finns in Russia, but who actually have driven them into exile.

For some time reports have reached Finland that Russia has been taking stringent action against Finnish-speaking populations in the Soviet State.

Last February it was reported that 4,000 Finnish Ingrians, whom the Secret Police had deported from their homesteads to the Kasakstan Soviet Republic in Central Asia, and 3,000 in the Ural region, were being exterminated.

Of those sent to Kasakstan it was reported that 1,400 had died of illnesses and hunger, while 600, who tried to escape, were said to have been captured or to have succumbed to hardships.

Shanghai Evening Post,
21.7.1936.

Leiddeleite no 3.

Finn Parliament Divides 200 Seats

Result Of Elections Of Finland Parties Proves Interesting

The elections to the Finnish parliament, which has been working since 1907 in a new democratic form the men as well as the women possessing similar rights to elect and to be elected, took place recently. The final results are in some way of general interest. The 200 seats were divided between the parties compared with their forces in the former Diet as follows:

	1936	Former
Social-Democrats	83	78
Agrarians	55	53
Swedish party	22	21
Fascist-Nazi Party	13	15
Conservatives	19	17
Progressives	7	11
Miscellaneous	1	5

There is to be noticed that in Finland does not exist a legal communist party. The Social-Democrats alone are presenting the leftiest ideas. The centrum is composed of liberal minded Agrarians and formally liberal party, the Progressives. The natural representatives of the rightest elements are the Fascist-Nazi. (The Patriotic National Party) and the Conservatives. The Swedish Party is mostly devoted to the interests of the Swedish speaking minority of the country.

Of course, all of the parties employed their most in the election campaign, not less the Fascist-Nazis with their youthful rudeness. Nevertheless they lost for the benefit of the conservatives from whom they had won three years ago their seats. The centrum and the leftiest elements seem to have remained untouched. This is to be especially remarked, because owing to Finland's unfortunate experience in the years 1917 and 1918 with the communist uproar and cruelties there should be possibilities for strong anti-communist agitation. The internal situation with encouraging economical progress has been in high degree satisfactory leaving little nourishment for anti-parliamentary propaganda. It could be considered that anti-parliamentary wave in Northern Europe sustained a bad blow in the Finnish election.

Another remarkable figure of those elections is the victory of the Social-Democrats and the Agrarians on cost of the Progressives and the small fragments. There is, of course, in all countries the tendency off from quite small parties, the same is now to be seen in Finland. The lead of the present Finnish government which is in rule since the spring 1933 is in the hands of the Progressives, the government being a typical bourgeois coalition without majority in the Diet. With the victory of the Social-Democrats the stand of the government has been weakened. It remains to be seen whether the ruling of the country without actual co-operation of the Social-Democrats will be possible from the next September when the new Diet will start its works.

communist uproar and cruelties there should be possibilities for strong anti-communist agitation. The internal situation with encouraging economical progress has been in high degree satisfactory leaving little nourishment for anti-parliamentary propaganda. It could be considered that anti-parliamentary wave in Northern Europe sustained a bad blow in the Finnish election.

Another remarkable figure of these elections is the victory of the Social-Democrats and the Agrarians on cost of the Progressives and the small fragments. There is, of course, in all countries the tendency off from quite small parties, the same is now to be seen in Finland. The lead of the present Finnish government which is in rule since the spring 1933 is in the hands of the Progressives, the government being a typical bourgeois coalition without majority in the Diet. With the victory of the Social-Democrats the stand of the government has been weakened. It remains to be seen whether the ruling of the country without actual co-operation of the Social-Democrats will be possible from the next September when the new Diet will start its works.

As to the foreign policy of Finland the results of the elections does not change anything. The intention of the government has been during a long line of years to keep the country as independent as possible from all European political groupments trying to develop the relations to other countries in the frames of the League of Nations alone. From last autumn the good understanding and closer co-operation with the Scandinavian countries has gained the hearty support of the Finnish political parties without any exception. The tendency of that line is well known to be the democratic peace of the nations and the neutrality of the North among the divergent political interests.

Новый Рум

12. 7. 1936.

Балтийскіа вопрос. 12/7 38

Новый Рум
Шанхай, 12 июля 1936 г.

В связи с отъёмной санкцій против Италіи Британія уводит из Средиземнаго моря тѣ морскія силы, которыя были сконцентрированы там в предвидѣніи какихъ либо осложненій европейскаго характера. Суда возвращаются по мѣстамъ своихъ постоянныхъ стоянокъ, главнымъ образомъ в азіатскихъ и австралійскихъ водахъ.

Такимъ образомъ ставится послѣдняя точка в нѣскольکو затянувшемся драматическомъ эпизодѣ англо-итальяно-африканскаго конфликта. Падкое на возбуждающія сенсаціи европейское общество старательно выискиваетъ новыя грозовыя тучи на политическомъ горизонтѣ. Много вниманія удѣляется германско-финляндскимъ и германско-польскимъ отношеніямъ. И тѣ и другія имѣютъ тенденцію оформиться в наступательный союзъ противъ Москвы.

В частности, в кругахъ русской эмиграции живо обсуждается сообщеніе нѣкоторыхъ газетъ об инспирируемомъ Германіей проэктѣ отрыва Украины отъ Россіи. Якобы в этомъ проэктѣ участвуетъ даже Юго-Славія. Намъ уже приходилось, по другому случаю, высказываться относительно возможностей германо-русской войны.

Гитлер и его сподвижники отнюдь не скрываютъ традиціоннаго германскаго недобржелательства къ Россіи. Драма нахъ Остѣ всегда была и сейчасъ остается завѣтной грезою неутомившихся тевтонскихъ шовинистовъ. Здѣсь и хлѣбородная Украина и Донецкій каменноугольный бассейнъ и гегемонія Германіи на Балтійскомъ морѣ.

Однако, грезы грезами, а реальная политика своимъ чередомъ. Изъ вѣхъ только что указанныхъ германскихъ мечтаній наиболѣе реальный характеръ имѣетъ послѣднее. Строго говоря, и с точки зрѣнія Россіи Балтійскій во-

прос является тоже извѣстнымъ рода ахиллесовой пятой. С отпаденіемъ Финляндіи наше стратегическое положеніе на Балтійскомъ морѣ стало чрезвычайно труднымъ. Всякое усиленіе Германіи в Балтикѣ угрожаетъ всѣмъ нашимъ позиціямъ в этомъ морѣ.

В теченіе семи столѣтій, начиная съ Александра Невскаго, Россія жоролась за свое подожженіе на берегу Балтики, сначала отражая воинствующій германизмъ, а затѣм, с эпохи Грознаго, сама наступая. Великому Петру удалось наконецъ то дѣло в которомъ потерпѣлъ неудачу Иванъ четвертый. Россія укрѣпилась на этихъ завѣтныхъ берегахъ. Нынѣ надъ дѣломъ великаго императора вновь нависаетъ угроза.

Пусть эта угроза, пока еще проблематична. Она можетъ однажды стать реальностью. С военно-политической точки зрѣнія самымъ опаснымъ для Россіи положеніемъ было бы такое, при которомъ Германіи удалось бы установить свое вліяніе в Латвіи, Эстоніи Финляндіи и Швеціи.

Что касается первыхъ государствъ, то тамъ уже воплотѣ отчетливо представляютъ себѣ германскую угрозу. Недавній визитъ начальниковъ генеральныхъ штабовъ этихъ государствъ в Москву весьма показателенъ. Хуже обстоитъ дѣло с Финляндіей. Тамъ и мѣются довольно значительныя прогерманскія теченія. Уже сейчасъ, по наученію Германіи, заострился вопросъ объ Аландскихъ островахъ, имѣющихъ большое стратегическое значеніе, какъ с оборонительной, такъ и с наступательной точки зрѣнія.

Какъ бы то ни было, но приходится признать, что соотвѣствующая договоренность Москвы с Лондономъ с одной стороны, и реальное укрѣпленіе авторитета Лиги Націй, с другой, дали бы Москвѣ лишній шансъ в ея грудной балтійской политикѣ.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: A 2

ASIA: f

Shanghaiissa olevan pääkonsulinviraston raportti n:o 11.

Konsuli Niikanen

27/2 1936.

Shanghai SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 994/160.

Shanghaiissa 27 p:nä heinäkuuta 1936.

VIITTAUS: N

P:nä KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. / 19

No 15/337 Sal. 136.	
14/8-36	15
53	12 f

Ulkoasiainministeriölle

ASIA: Raportteja.

Pääkonsulinvirasto kunnioittaen oheisena Ulkoasiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 11:

Kantonin separatismia likvitoidaan.

Konsuli:

V. Niskanen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAISSA OLEVA KÄÄNTÖKIRJA

Salainen.

RAPORTTI n:o 11.

15/337 Sal. 36.

Shanghaiissa 27 p:nä heinäkuuta 1936.

14/8-36

No

Asia: Kantonin separatismia

GASIO

likvitoidaan.

53

A2

Lausuin raportissani viime kesäkuun 20 päivältä sen käsityksen, että keskushallitus ja kenraali Tshiang Kai-shek käyttäisivät nyt hyväkseen kantonilaisten alkamaa "Japanin sotaa" selvittääkseen lopullisesti suhteet Kvangtungin ja Kvangsin maakuntien separatistien kanssa arkailematta aseensa käyttöä, jos ilman sitä ei suoriuduttaisi.

Sanomalehdet ovat varmaankin jo kertoneet, että juttu on jo lopullisen selvityksen asteessa ja että Nanking määrää asioista Kvangtungissa ja valmistautuu siihen Kvangsissa. T.K. 10 päivänä Nankingissa kokoontunut Kuomintangin toimeenpeneva keskuskomitea päätti, niinkuin oli odotettavissakin, hylätä kantonilaisten vaatimuksen viipymättömyydestä sodan julistamisesta Japania vastaan. Kokous julisti kantonilaisille, että Nankingin keskushallitusta on toteltava maan yhteisissä asioissa kantonilaistenkin ja erotti Kvangtungin sotavoimain ylipäällikön kenraali Tshen Tshai-tangin tehtävistään sekä nimitti Kvangsin herrat Li Tshung-jenin ja Pei Tshung-hsin heidän entisiin toimiinsa tahtoen sillä korostaa, että he ovat Nankingin alaisia. Kenraali Tshen Tshai-jen määrättiin tulemaan Nankingiin maan yleiseen puolustusneuvostoon.

Tshen Tshai-jen ei taipunut komentoon, vaan alkoi val-

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksiministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

mistautua viipymättömään suurhökkykseen Nankingin joukkoja vastaan Hunanissa, Kun monet hänen huomattavimmista alaisista kenraaleista ja muusta päällystöstä ynnä lentovoimat kokonaisuudessaan olivat luopuneet päälliköstään ja julistautuneet lojaaleiksi Nankingille, muuttui kenraali Tshenin asema kestävämmäksi. Hän pakeni englantilaissessa sotalaivassa Kantonista Hongkongiin muutamain uskollisimpiensa kanssa ottaen Kvangtungin maakuntapankista eväspenneikseen erilaista paikallista rahaa noin 90 miljoonan Suomen markan arvosta. Tällainen ranskalainen lehti tiesi tuonnoittain kertoa, että kenraali Tshen olisi virkatoimissaan niin hyvin onnistunut, että säästöäkin olisi kertynyt noin 1.400.000.000 Suomen markan edestä. Juttu voi olla liioiteltu, mutta ei aivan mahdoton. Tshen Tshai-tang on puolestaan väittänyt, että Nanking olisi käyttänyt hänen alalistensa kenraalien ja lentovoimien ostamiseen noin 140 miljoonaa meidän markkaamme. Nyt tuntuvat olevat puhat kovat, miten saada kenraali Tshenin "matkamarkat" takaisin ja hänen suuri yksityisomaisuutensa ainakin osittain Kvangtungin maakunnan kassoihin.

Kansa ja ylioppilaat, jotka muutamia viikkoja sitten olivat innostukseensa nähtyä valmistellessa sotaa "Japania" vastaan, ovat huutaneet äänensä paineisiin Nankingin joukkojen marssiessa Kantoniin.

Kvangtungin sotavoimain komentajaksi on määrätty Ju Han-mou, yksi Tshen Tshai-tangista luopuneista kenraaleista. Hänen tehtävänä on uusia maakunnan sotavoimat kokonaisuudessaan. Finanssien järjestäjäksi lähetettiin pankkimies T.L. Sung ja veroasiain hoitajaksi H.O. Tong, molemmat hyvässä maineessa olevia shanghailaisia talousmiehiä. Rahaministeri Kung on antanut varsin toivorikkaan lausunnon Kvangtungin taloudellisista mahdollisuuksista, väittäen, että maakunta ei tule ainoastaan omillaan toimeen, vaan voipa antaa

keskushallituksellekin tukea valtakunnan asiain ja tarpeiden rahoittamisessa. Ennen olivat kvangtungilaiset ainaisessa rahapulassa ja keskushallitukselta avustusta norumassa.

Kvangsin kenraalien kanssa ollaan vielä pienessä pulassa. Kun he eivät viipymättä alistuneet toimeenpanevan keskuskomitean päätöksiin, tarjottiin heille uusia tehtäviä, ylipäällikölle, kenraali Li'lle puolustusneuvoston jäsenyyttä ja hänen apulaiselleen, kenraali Pei'lle, Tshiang Kai-shekin vanhoituneelle vihamiehelle, Chekiangin maakunnan kuvernöörin paikkaa. Todennäköistä on, etteivät he ota tarjouksia vastaan ja pakenevat ulkomaille, niinkuin kenraali Tshenkin. Aivan mahdotonta ei ole sekään, että he taipuvat, ja Nanking sijoittaa heidät lopultaan "reservipaikkaan".

Kantonilaisten "Japanin sotaa" on pidettävä päättyneenä. Sen saalis oli kaksi maakuntaa lisää Nankingin välittömään hallintaan. Olen luotettavalta taholta kuullut, että Nankingissa toimeenpanevan keskuskomitean kokouksessa, missä sekä kenraali Tshiang Kai-shek että ulkoministeri kenraali Tshang Tshun pitivät ulkopoliittikaa koskevat puheet, ei oleellista uutta esilletuoden, olisi käsitelty suhteita Japaniin tavalla, mikä saattaa olettaa, että Nanking tosiaankin valmistautuisi aseelliseen vastarintaan Japania vastaan, jos tämä kehittää toimenpiteensä Pohjois-Kiinassa Nankingin muodollistakin suvereniteettia uhkaavaksi.

Jokseenkin kaikki huomattavimmat Kiinan hallinto- ja sotilashenkilöt ovat parhaillaan koolla Kulingissa, missä väitetään näitä neuvotteluja jatkettavan. Ei kuitenkaan ole syytä olettaa, että varovaiset Nankingin johtomiehet lähtisivät huonosti valmistettuihin seikkailuihin, missä menestymisen mahdollisuudet ovat vähäiset.

Konsuli: *V. Niskanen.*

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: A^o 2

ASIA: 4

Shanghaiissa olevan pääkonsulinviraston raportti n:o 12.

Konsuli Niskanen

29/2 1936

Shanghai SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 1004/162.

Shanghaiissa 29 P:NÄ heinä KUUTA 1936.

VIITTAUS: N

P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportit.

Pääkonsulinvirasto oheisena Ulkoasiainministe-
riölle lähettää raporttinsa n:o 12:

Kiina ja pakoitteet.

Konsuli: V. Niskanen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAISSA OLEVA LAHETUSTO

Salainen.

RAPORTTI n:o 12.

Shanghaiissa 29 p:nä heinä kuuta 1936.

16 317 Sal 2 36.

17/8-36

Asia: Kiina ja pakoitteet.

53 42 8

Entinen asiainhoitajamme Kiinassa, hra Vähämäki, joka kertoo harjoittavansa kauppaa pääasiallisesti italialaisilla lentokoneilla ja lentokoneen osilla, väitti tuonnottain tavatessamme, ettei pakoitteilla ole mitään vaikutusta Kiinan ja Italian väliseen kaupan ja etteivät esim. hänen puuhansa ole niiden vuoksi vähääkään vaikeutuneet.

Kiinan kauppatilasto antaa asiaan valaistusta. Otemme al-
laolevaan Kiinan tuonnin arvon Italiasta tuhansissa kultayksiköissä
(tullilaitoksen käyttämä fiktiivinen Gold Unit = 0,40 Amerikan kulta-
dollaria) ja prosenteissa maan kokonaistuonnista niiltä kuukausilta,
jotka asian valaisemiseksi tuntuvat tarpeellisilta:

1935	-	-	-	-	-	-	-	-	Lokak.	Marrask.	Jouluk.
1936	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	-	-	-	-	-
G.U.	463	343	788	161	332	280	467	479	203		
%:ssa	1,72	1,47	1,77	1,37	1,25	1,16	1,43	1,44	1,39		

Kiinan tuonti Italiasta vaihtelee yleensä 1,40 - 1,50 prosenttiin kokonaistuonnista. Pakoitteiden vaikutuksesta se laski kesäkuussa 1,16 prosenttiin, mitä laskua ei voida sanoa paljoksi, mutta se osoittaa kyllä, että pakoitteilla on ollut vaikutuksensa Kiinan tuontiin Italiasta.

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

Vielä suurempi on niiden vaikutus ollut Italiaan suuntautuvaan Kiinan vientiin, mikä tuhansissa kultayksiköissä ja prosenteissa kokonaistuonnista oli tammi-kesäkuussa:

	G.U.	%:ssa
1935	2.658	1,81
1936	715	0.48

Voisi näin ollen sanoa, että pakoitteet ovat paljon paremmin koskeneet Kiinaan kuin Italiaan. Mutta on muistettava, että Italian tuonti Kiinasta ei ole pienentynyt niin paljon pakoitteiden vuoksi kuin sodan aiheuttamasta uudesta taloudellisten tarpeiden vaarinotosta Italiassa.

Joka tapauksessa on luonnollista, että pakoitteiden soveltaminen kauppaan Italian kanssa oli Kiinan hallitukselle varsin vastenmielinen velvollisuus. Mikäli olen muiltakin tahoilta (kuin hra Väkämäeltä) kuullut, ei Nanking ole pakoitteiden soveltamisessa ollut varsin tunnontarkka. Juuri aseistusta armeijalleen, niinkuin lentokoneita ja niiden osia, on Kiina Italiastakin ostanut koko ajan sikäli kuin varat ovat sallineet.

Vastenmielisyyteen pakoitteita kohtaan ovat paljon vaikuttaneet ne sympatiat, jotka Italia on onnistunut taitavalla politiikallaan Kiinassa hankkimaan. Italia oli se maa, joka kohottamalla lähetystönsä suurlähetystöksi pakoi toisetkin maat tulemaan jällessä, niin että Kiinassa on nykyisin suurlähetystöt Neuvosto-Venäjällä, Italiassa, Japanilla, Englannilla, U.S.A:lla, Saksalla ja Ranskalla, seikka, mistä länsimaisen kulttuurin kanssa riittävästi kosketuksessa olleet kiinalaiset, jonkunlaiseksi päänäpistoksi muodostuneessa alemmuustunnonaan ja siitä johtuvassa nälässään saada tasavertaisuustunnustusta ja näkyviä arvonannon osoituksia toisten valtain puolelta, suuresti iloitsevat.

Italian suurlähettiläs Lojacono on muutenkin varsin taitava, vaikka henkilökohtaisessa kosketuksessa jäykähkö mies. Hän hoitaa edustuspuolta kiinalaiselle taholle paremmin kuin kukaan virkaveljistään. Hän osti viime helmikuussa erään tšekäläisen kiinalaisen päivälehdensikin "Da Foo Paon" hoittelemaan italialaista propagandaa. Useissa aikakauslehdissä on huomattavissa selvä italialainen vaikutus.

Eräs häistä, "China Outlook", jonka palstat ovat meillekin olleet avoimina, tosin ilman rahallista korvausta, kirjoitti v.k. 27 päivänä tietävänsä, että Kiinan hallitus koettaisi olla ensimmäinen, joka käytännössä lakkauttaa pakotteiden soveltamisen. Lehti muuten kovasti suosittelee samalla Etiopian valtauksen tunnustamistakin Nankingin hallitukselle.

Tosiasiata on, että tšekäläinen tullihallitus julkaisi pakotteiden soveltamisen lakkauttamista koskevan määräyksensä yhtä päivää aikaisemmin kuin K.L:ssa siitä päätettiin, joten ohjeet Nankingista ovat olleet jo oikein hyvissä ajoin käsissä.

Lojaconon edeltäjänä Kiinassa toimi kreivi Ciano, joka tuonnottain ryhtyi hoitamaan Italian ulkoministeriötä. Hänellä on täällä erinomainen nimi. Kiinalaisissa piireissä tunnutaan kuviteltavan, että hänen vaikutuksestaan kiinalais-italialaiset suhteet tulisivat kehittymään ja lujittumaan. Kun pakotteista luopuminen oli päätetty, omistivat monet kiinalaiset lehdet kauniita sanoja Italian uudelle ulkoasiainministerille ja hänen hyvälle Kiinan tuntemukselleen. Yksi Shanghaissa ilmestyvistä kolmesta japanilaisesta lehdestä sekoitti tätä iloa arveluillaan, että kreivi Ciano pyrkisi suhteiden kehittämiseen enemmän Japanin kuin Kiinan kanssa.

Konsuli: *V. Wiskanen.*

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: A^o 2

ASIA: f

Shanghaiissa olevan pääkonsulin virastan raportti n:o 13.

Konsuli Niskanen

4/8 1936

Shanghai SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 1030/169.

Shanghaissa 4 P:NÄ elokuuta 1936.

VIITTAUS: N

P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
17 / 337 Sal. 1936.		
24/8. 36	52	
53	A2	f

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportteja - Olympialaiset kisat.

Pääkonsulinvirasto kunnioittaen ohjeisena Ulko-
asiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 13:

Berliinin päätöksen jälkeen.

Samalla pääkonsulinvirasto pyytää Ulkoasiainmi-
nisteriötä tänne hyväntahtoisesti ilmoittamaan, onko urheilujohta-
jaimme ja Kiinan joukkueen johtajain kesken Berliinissä ollut neu-
votteluita viimeksimainittujen käynnistä maassamme suurkisojen jäl-
keen. Tieto tästä olisi virastolle monista syistä erittäin tärkeä.

Konsuli: V. Niskanen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAISSA OLEVA MÄNETYSTÖ

Salainen.

RAPORTTI n:o 13.

Shanghai:ssa 4 p:nä elo. kuuta 1936.

Asia: Berliinin päätöksen jälkeen.

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
17/1337 Sal. 1936		
24/8.36	52	LML
53	2	f

Sain eilisiltana hyvän tilaisuuden keskustella kaikessa rauhassa Berliinin päätöksestä kenraali Wu Te-tshenin kanssa, miehen, joka on Kiinan urheilumiesten huomattavimpia innoittajia ja henkisiä johtajia ynnä Suur-Shanghaiin pormestari.

Olin etukäteen ollut joksinkin varma, että vuoden 1940 kisat menevät Japaniin. Asian oli ottanut omakseen ylitarmokas kansa, pannut sen hyväksi liikkeelle jo ajoissa ei vain koko ulkomaisesta edustustaan vaan myöskin huikeat summat rahaa ja muut käytettävissä olevat voimat. Oli kai kaikilla tahoilla (niin ainakin Kiinassa) annettu ymmärtää, että Japania vastaan hännestäminen olisi epäystävällinen teko Japania vastaan. Ja niitä oli paljon maita, jotka tarvitsivat ja kosivat Japanin ystävyyttä. En muuten tiedä, miksi Japani pani asian niin tiukalle.

Olin siksi aikalailla hämmästynyt, kun kenraali Wu, jolla ei ole tapana kylvää turhia kohteliaisuuksia, valitti ensi sanoikseen, ettei vuoden 1940 kisoja oltu urheilulle vieraista syistä annettu Suomelle. Kiitin ystävällistä sanoista ja kiiruhdin selittämään hyvin ymmärtäväni, että Kiina likeisena naapurina jo mukavuus- ja taloudellisista syistä antoi hännensä Japanille.

Kenraali Wu sanoi suuresti epäilevänsä, onko Kiina

JAKELUOHJE:

Tavalligen

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

saapuneista sähkösanomatiedoista huolimatta antanut ääntään Japanille. Edelleen hän kertoi, että japanilaiselta taholta harjoitettiin sellaista painostusta, kylvettiin lupauksia, tarjottiin avustusta ja esitettiin peitettyjä uhkauksia, että Kiinan oli jo tämänkin vuoksi vastenmielistä äänestää Japanin puolesta. Kun Kiinan urheilujohtajat olivat tutustuneet Suomen taholta heille toimitettuun aineistoon ja esitettyihin seltiyksiin, oli heidän jokaisen käsityksensä se, että Suomella on oikeus saada vuoden 1940 kisat. "Jollen väärin muista, tuli päätökseksi äänestää Suomen puolesta tai pidättyä äänestyksestä tilanteesta riippuen", sanoi kenraali Wu.

Tuntuu siltä, että Japanin närkästymisen pelko ja sen mahdolliset seuraamukset olisivat sittenkin sanelleet ennakkopäätöksen epävarmuuden. Vai jäikö Kiina odottamaan, miten Suomen taholta heidän joukkueeseensa Berliinissä suhtauduttaisiin? Oli mahdotonta keskustelun kuluessa koettaa urkkia puhuteltavaltani jotakin valaistusta tähän kysymykseen.

Kenraali Wu ihmetteli sitä, että japanilaiset ovat voineet puhua väheksyvästi Suomesta kilpailijanaan, niinkuin eräässä tänne saapuneessa sähkössä kerrotaan, sillä ilman poliittisten teettijäin myötävaikutusta olisivat kisat joutuneet Suomeen. Tämän kenraali Wu tahtoi selittää siten, että japanilaiset olivat ennakkovalmennuksessaan käyttäneet muuallakin samoja keinoja mitä Kiinassa ja huomanneet niiden vaikuttaneen.

Kenraali sanoi hyvin ymmärtävänsä, että Saksa ja Italia äänestivät Japanin puolesta ja että Englanti halusi mielistellä entistä liittolaistaan, jonka kanssa pitäisi päästä yhteisymmärrykseen m.m. Kiinan politiikassa. Mutta että vapaa Ranska ja U.S.A., joille olisi ollut mukavampaa tulla Suomeen, äänestivät Japanin puoles-

ta, on merkillistä. Eniten hän ihmetteli kuitenkin Unkaria ja Tshekkoslovakiaa. Kenraalikin oli kuullut, että unkarilaisten ja suomalaisten pitäisi olla heimokansoja ja ^{luumarkeli} ihmetteli, ettei tämä sukulaisuus ja Suomen urheilumaine ja ansiot painaneet kylliksi vaa'assa. Tshekkoslovakian hän oletti yksinomaan mielistelystä ja vientinsä etuja silmälläpitäen äänestäneen Japania.

Tšekkiläinen lehdistö on ehtinyt jo lausua käsityksensä Berliinin päätöksestä. Kiinalainen Shanghaiin lehdistö on täydelleen vaijennut ^{soite} päätöksestä toimituksen palstoilla, samoin englanninkielellä toimitettu kiinalaisissa käsissä oleva "China Press". Japanilaisista rahallista kannatusta nauttiva "Shanghai Times" on vain todennut päätöksen ja selvitetty, miten hyvä Tokiossa on kisoja järjestää. Brittiläinen "North-China Daily News" toivoo vuoden 1944 kisat järjestyvän Suomeen. (Finland's disappointment will be appreciated and it is fitting to put on record the view that that exceedingly sporting country should be enabled to look forward to a favourable decision on its claim when the arrangement of the Games for 1944 comes up for consideration.) Hyvä ystäväni, amerikalaisen iltalehden "Evening Postin" päätoimittaja, joka jo valmennusaikana kieltäytyi ottamasta mitään lehteensä ehdokkuutemme puolesta, on innostunein sanoin kiittänyt Berliinin päätöstä, jolla kisat saadaan kerran Kaukoit^xänkin. Saksalainen ja ranskalainen lehti^x ovat vaijenneet päätöksestä.

Konsuli: V. Niskanen.

^xtoimitus

JAPAN ELECTED BY MAJORITY OF NINE VOTES

Finland Bows to Decision But Disappointed: Will Be
Candidate Again in 1944

SITE OF WINTER SPORTS UNDECIDED

Berlin, Aug. 1.

AFTER a bitter fight, Japan has been awarded the honour of staging the next Olympic Games in Tokyo. The award was made by the International Olympic Committee late last night following a protracted meeting, during which many speeches were made for and against the two candidates: Tokyo and Helsingfors (Finland).

The voting in favour of Japan was 36 to 27. Her victory came as no surprise, as following Great Britain's decision on Thursday to withdraw her claim it was generally conceded that Tokyo would be chosen as the venue.

The successful outcome of Japan's bid means that the World Olympics will be held in a city in the Far East in 1940 for the first time in the history of the Games.

Tokyo, however, thoroughly deserved her success, for she worked extremely hard to pave the way for her final victory. Her first rival was Rome, but after much persuasion Signor Mussolini gracefully withdrew Italy's claim. With the elimination of this formidable obstacle, it was regarded as a foregone conclusion that Tokyo would be chosen as the venue for the XIIth Olympiad.

Sudden Upset

At the eleventh hour, however, Finland and Britain upset calculations by making a bid for the honour.

Finland's challenge was not regarded very seriously by Japan, but Britain's claim caused much heart-burning in the Island empire as she was regarded as the only country capable of robbing Tokyo of the distinction of holding the next Olympiad.

The cables between the two countries hummed for the next few days, and to good effect, for at the first session of the Olympic Committee Britain made a noble gesture by announcing the withdrawal of her bid for the 1940 Olympics but reserving the right to make a bid for the 1944 Games.—Reuter.

Tokyo Hears News

Tokyo, Aug. 1.

The only fly in the Olympic ointment, following the announcement of Tokyo's election, was the Committee's decision to postpone the selection of the site for the Winter Games until next year. Two other nations, Canada and Norway, are also bidding for the award of the Winter Olympiad.

How Delegates Voted

The votes favouring Japan as the venue of the XIIth Olympiad came from delegations of the following nations:

Three ballots each from Japan, Germany, France, Italy and Great Britain; two each from the United States and Canada; one each from Brazil, Argentina, South Africa, New Zealand, India, China, Belgium, Czechoslovakia, Hungary and the Philippines.

The remaining seven ballots came from Count Baillet la Tour, Presi-

dent of the International Olympic Committee, who held them by proxy.

The news of Tokyo's selection, flashed to every corner of Japan by a nation-wide radio broadcast, served as a signal for the commencement of festivities, which will last for three days.

Japan Rejoices

Street cars and many buildings in the Capital were bedecked with Japanese and Olympic flags and flowers, while thousands of children and adults began to flock to the huge Hibiya Park, where a special festival will be staged this afternoon. Another festival will be held in the Tokyo Kaikan Hall on August 3.

Lantern parades will be staged in Tokyo streets for the next two days by thousands of school children, while an exhibition of Olympic gymnastics will be held in the Outer Gardens of the Meiji Shrine. Tickets sold during this week in street cars, parks and zoological gardens will bear a special Olympic imprint.

Acting promptly to ensure the success of the Olympiad, the Ministry of Education to-day decided to set

aside a fund of Y.5,000,000 for expenses connected with the Games. The decision will be formally approved by the Ministry on August 5.

Count Ia Tour Thanked

Immediately on receipt of the notification of Tokyo's selection as the site of the Games, Prince Iyesato Tokugawa, Chairman of the Japanese Olympic Committee, cabled the nation's appreciation to Count Ia Tour.

Simultaneously, Mr. Hatsusaburo Hirao, Minister of Education, cabled his thanks to Mr. Jigoro Kanoh and Count Michimasa Soyejima, members of the International Olympic Committee; Mr. Ryozo Hiranuma, head of the Japanese Olympic Delegation; and Viscount Kintomo Mushakoji, Japanese Ambassador to Berlin, for their activities in connection with the presentation of Japan's bid.

Premier Koki Hirota, informed of Tokyo's selection, expressed his "deep joy" of the foreign powers' "understanding of Japan's aims."

As the holding of the Olympiad will coincide with the celebration of the 2,600th anniversary of the founding of the Japanese Empire, the nation should take advantage of the Games to demonstrate to the world its true qualities, and also to promote its own physical well-being, the Premier added.—Domei.

Latest Plans

In addition to the Y.5,000,000 to be appropriated by the Ministry of Education, the Government will contribute Y.10,000,000 for the improvement of athletic facilities and other expenses. Of the total sum, Y.12,000,000 will be spent to enlarge the Olympic Stadium and other facilities, while Y.1,000,000 will be expended in subsidies to foreign athletes, to cover a half of their travelling expenses to Japan and back.

The Meiji Shrine Stadium, already one of the largest in the world, will be expanded to seat 120,000 spectators. The work will take two years to complete and will cost Y.10,000,000.

The building of the Meiji Shrine Swimming Pool will also be enlarged to raise its sitting capacity to 30,000.

A new riding course will be constructed at Setagaya, in the western part of the city, while a new channel will be excavated in the upper part of the Arakawa River for the rowing events.

The indoor games will be staged at Dr. Kishi's Memorial Gymnasium, to be built on an endowment left by the late Dr. Seiichi Kishi, one of the original sponsors and ardent supporters of the Japan Amateur Athletic Federation. The wrestling arena in the Meiji Shrine will also be enlarged to seat 10,000 spectators.

Further Improvements

A special arena will be erected at Aoyama, where exhibition judo and fencing matches will be staged for the edification of foreign visitors. The Meiji Shrine baseball diamond will be used for the baseball contests and opening ceremony. The yachting races will be held in Yokohama, while the Olympia village, accommodating some 20,000 athletes, will be built along the Tama River, famous for its scenic beauty.—Domei.

aside a fund of Y.5,000,000 for expenses connected with the Games. The decision will be formally approved by the Ministry on August 5.

Count La Tour Thanked

Immediately on receipt of the notification of Tokyo's selection as the site of the Games, Prince Iyesato Tokugawa, Chairman of the Japanese Olympic Committee, cabled the nation's appreciation to Count la Tour.

Simultaneously, Mr. Hatusaburo Hirao, Minister of Education, cabled his thanks to Mr. Jigoro Kanoh and Count Michimasa Soyejima, members of the International Olympic Committee; Mr. Ryoza Hiranuma, head of the Japanese Olympic Delegation; and Viscount Kintomo Mushakoji, Japanese Ambassador to Berlin, for their activities in connection with the presentation of Japan's bid.

Premier Koki Hirota, informed of Tokyo's selection, expressed his "deep joy" of the foreign powers' "understanding of Japan's aims."

As the holding of the Olympiad will coincide with the celebration of the 2,600th anniversary of the founding of the Japanese Empire, the nation should take advantage of the Games to demonstrate to the world its true qualities, and also to promote its own physical well-being, the Premier added.—Domei.

Latest Plans

In addition to the Y.5,000,000 to be appropriated by the Ministry of Education, the Government will contribute Y.10,000,000 for the improvement of athletic facilities and other expenses. Of the total sum, Y.12,000,000 will be spent to enlarge the Olympic Stadium and other facilities, while Y.1,000,000 will be expended in subsidies to foreign athletes, to cover a half of their travelling expenses to Japan and back.

The Meiji Shrine Stadium, already one of the largest in the world, will be expanded to seat 120,000 spectators. The work will take two years to complete and will cost Y.10,000,000.

The building of the Meiji Shrine Swimming Pool will also be enlarged to raise its sitting capacity to 30,000.

A new riding course will be constructed at Setagaya, in the western part of the city, while a new channel will be excavated in the upper part of the Arakawa River for the rowing events.

The indoor games will be staged at Dr. Kishi's Memorial Gymnasium, to be built on an endowment left by the late Dr. Seichi Kishi, one of the original sponsors and ardent supporters of the Japan Amateur Athletic Federation. The wrestling arena in the Meiji Shrine will also be enlarged to seat 10,000 spectators.

Further Improvements

A special arena will be erected at Aoyama, where exhibition judo and fencing matches will be staged for the edification of foreign visitors. The Meiji Shrine baseball diamond will be used for the baseball contests and opening ceremony. The yachting races will be held in Yokohama, while the Olympia village, accommodating some 20,000 athletes, will be built along the Tama River, famous for its scenic beauty.—Domei.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: ^o A 2

ASIA: f

Shanghaiissa olevan pääkonsulinviraston raportti n:o 14.

Konsuli Niikansa

9/9 1936

SHANGHAI SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 1152/190.

Shanghai SSA 9 P:NÄ SYYS- KUUTA 19 36.

VIITTAUS:

P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti n:o 14.

Pääkonsulinvirasto kunnioittaen oheisena Ulko-
asiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 14:

Nankingin ja Kwangsin sovinto.

Konsuli: V. Niskanen.

SHANGHAI SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.
LÄHETYS

Säläinen.

RAPORTTI n:o 14.

Shanghai ssa 9 p:nä SYYS- kuuta 1936.

18 / 337 Sol. S. 36.

28/9.36

Asia: Nankingin ja Kvangsin sovinto.

53

12

Niiden noin kuuden viikon aikana, mitkä ovat kuluneet Kantonin separatistien likvitointia koskevan raporttini lähettamisestä, on Nankingin ja Kvangsin sotilasjohtajain välillä käyty sovintoon ja yhteistoimintaan tähtääviä neuvotteluja, kenraali Tshiang Kai-shekinkin viipyessä asiain ohjaamisen vuoksi viitisen viikkoa Kantonissa. Neuvotteluissa on esitetty monta ehdotusta ja vastaehdotusta. Sovinto on lopultaan se, että kenraali Li Tsung-jen, jonka hallintoa avoimesti kiitetään, jättedelleenkin Kvangsin sotilasasiain johtoon ja hänen apulaisensa kenraali Pei Tshung-hsi siirtyy Nankingiin sotilasasiain komissionin vakinaisen komitean jäseneksi.

Sovinto on sikäli merkillinen, että Kvangsin kenraalit ovat pääpiirtein ajaneet tahtonsa läpi. Vain kenraali Pei, generalissimon esikuntapäällikkö noin seitsemän vuoden takaa, siirtyy valtakunnan korkeimman sotilasjohdon jäseneksi. Meikäläiset lehdet ovat varmaankin suurin otsakkein kertoneet taisteluista keskushallituksen ja Kvangsin joukkojen välillä. Näissä taisteluissa ei liene miehiä kaatunut, tuskin haavoittunutkaan, sillä ne eivät ole olleet sanan tavallisessa mielessä sotaa, vaan paremmanpuoleisia mielenosoitustilaisuuksia.

Kiinalainen ja ulkomainen lehdistö kiittää kauniin sanoin korkeiden sotilasjohtajain viisautta, kun he osasivat järjestää vai-

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

keat ristiriidat verta vuodattamatta. Ehkäpä tässä ylistyksessä on rahtunen oikeutettuaakin. Molempien neuvottelupuolten kestävyys ja perinpohjainen tutustuminen vastapuolen tarkoituksperiin haihdutti joukon vanhoja epäluuloja ja saattoi keskinäisesti huomaamaan, etteivät aatteelliset kannat olekaan toisilleen vieraat ja vastakkaiset.

Kenraali Pei Tshung-hsitiä pidetään yhtenä Kiinan nerokkaimista päistä, joka taidoillaan ja taidoillaan herätti tuonnoisina vuosina Tshiang Kai-shekin kateutta ja synnytti heidän välilleen ylipääsemättömältä näyttävän kuilun. Nyt tuntee kenraali Tshiang asemansa josiksi varmaksi, ettei nuorempaa miestä, vaikka hän olisi säikäyttävän lahjakaskin, tarvitse peittää erämaahan. Kenraali Pei taas tajuaa uusi-en teiden avautuvan itselleen Nankingiin päästyä.

Koko Kiinan valistuneisto keskushallituksen ja Kvangsin armeijain päällystösä myöten tuomitsi ankarasti aseiden käytön omia kansalaisia vastaan. Sanomalehdistö on tätä käsitystä tulkinut arastelutta. Vaikka kenraali Tshiangilla ja keskushallituksella on valta suurin piirtein käsissään suuremmassa osassa maata kuin ainoallaakaan aikaisemalla Kiinan hallituksella vallankumouksen jälkeen, ei Pohjois-Kiinas-sa keskushallituksen sanaa ja käskyä ole hyviin aikoihin pantu vakavin mielin täytäntöön. Ei ainoastaan japanilaiset ja heidän kiinalaiset kätyrinsä "intressialueilla" vaan myöskin monet pohjoiset kenraalit ovat odotelleet jännityksellä keskushallituksen joutuvan aseelliseen selkkaukseen etelässä päästäkseen leventeleimään omilla alueillaan. Tämän keskushallitus tiesi hyvin ja otti huomioonsa Kvangsin selkkauksen hoidossa.

Tämänpäiväisen luotettavan sähkötiedon mukaan on Kvangsin joukkojen komentoon jäänyt kenraali Li Tshung-jen ottanut eilen joukoiltaan valan, missä he lupaavat tukea japanilaistavastaista toimintaa, tuhota tämän vihollisen ynnä maankavaltajat sekä puhdistaa kiinalaisen

territorin vieraista tunkeilijoista. Olen puolestani vakuutettu kaiken eskeisinä viikkoina kuulamani perusteella, että tämä vannotus on tapahtunut Tshiang Kai-shekin tietten ja suostumuksella. Olen luotettavalta taholta kuullut, että suuri osa niistä keskushallituksen joukoista, jotka ovat olleet etelässä, siirretään nyt likemmä japanilaisten uhkaamia tienoita. Väitetään, että "nuori marsalkka" Tshang Hsueh-liang ja Kvangsista vapautunut kenraali Pei Tshung-hsi siirtyvät piakkoin pohjoisiin joukkoihin.

Tämän ei tarvitse suinkaan merkitä välitöntä sodanvaaraa Kiinan ja Japanin välillä. Se merkitsee vain Kiinan entistä suurempaa valmiutta puolustamaan elimillisimpiä etujaan. Sillä on epäilemättä vaikutuksensa japanilaisiin, jotka kaikesta päättäen karttavat suoraista asevoiman käyttöä kehittäessään nykyistä valtauksensa vaihetta Pohjois-Kiinassa. Japanilaisella taholla on viime päivinä kuulunut merkillisen paljon juttua politiikan muuttamisesta Kiinaa kohtaan. On vaadittu, että Kiinaa on ryhdyttävä kohtelemaan yhtenäisenä valtakuntana ja asujamistoa yhtenäisenä kansana, joiden kera on pyrittävä todelliseen yhteisymmärrykseen. Miten kantavia nämä äänet ovat olleet, selvennee piakkoin.

Konsuli: *V. Niskanen.*

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: A^o 2

ASIA: f

Shanghaiin olevan pääkonsulinviraston raportti n:o 15.

Konsuli Niskanen

15/9 1936.

Shanghai SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 1181/194.

Shanghaiissa 15 P:Ä SYYSKUU 1936.

VIITTAUS:

P:Ä KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportteja.

Pääkonsulinvirasto kunnioittaen oheisena Ulkoasiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 15, joka sisältää seuraavaa:

Kiinan uusi perustuslaki.

Pääkonsulinvirasto on tässä samassa postissa senlisäksi Ministeriölle lähettänyt kahdeksan kappaletta kysymyksessaolevan perustuslakiehdotuksen englantilaista käännöstä erikoisena ristisiiteenä ja pyytää liikenevät kappaleet lähettämään edelleen tällaisista asioista kiinnostuneille oikeusoppineillemme, heidän järjestöilleen ja kirjastoille.

Konsuli: V. Niskanen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

Shanghaiissa OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 15.

Shanghaiissa 15 p:nä syyskuuta 1936. 20/337 Val. 8 -36

Asia: Kiinan uusi perustuslaki.

Kiinassa ovat parhaillaan käynnissä vaalit ensimmäistä kansalliskokousta varten, jonka pitäisi kokoontua ensi marraskuun 12 päivänä Nankingissa. Kansalliskokouksen tärkeimpänä tehtävänä on tasavallan uuden perustuslain vahvistaminen.

Tämä perustuslaki voimaansaattettuna merkitsee ratkaisevaa käännettä parlamentariseseen hallitustapaan Kiinassa. Maahan on ollut yli 2.000 vuoden despoottisten periaatteiden mukaan hallittu maa. 25 vuotta tasavaltaa, mistä osa kenraalien kaatoista valtakautta kautta, ja 15 vuotta vallankumouksen valmistelua, minkä periaatteita kypsyttävä vaikutus ulottui varsin rajoitettuihin piireihin, eivät luonnollisesti ole ehtineet kasvattaa europalaisessa mielessä parlamentarismin sivistystasolla olevaa kansaa. Tri Sun Jat-sen laskikin, että vallankumouksen jälkeen tulisi kulumaan noin neljännesvuosisata, ennen kuin oltaisiin kiinalaisessa parlamentarismissa. Tämän väliajan hän jatkoi sotilasoperatioiden ja poliittisen holhoustilan ajanjaksoihin. Holhoustila on, niinkuin tunnettua, ollut Kuomintangin valtakautta.

Kiinan tasavallan ensimmäinen väliaikainen perustuslaki valmistui ja saatettiin voimaan 1912. Sen jälkeen siitä on valmistunut viisi muuta, jotka valtasuhteiden vaihdelleissa ovat lyhemmän tai pitemmän ajan olleet hallinnon pohjana. Nykyinen väliaikainen perustus-

JAKELUOHJE: Tavallinen

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

laki tuli voimaan kesäkuun 1 päivänä 1931, mistä ajasta myöskin laske-
taan varsinaisen Kuomintangin holhousaika ja mistä lähtien Nankingin
hallituksen arvovaltaa on pidettävä jokseenkin yleisesti tunnustettuna
koko Kiinassa, luonnollisesti vallattuja alueita lukuunottamatta.

Vakinaisen perustuslain valmisteluihin ryhdyttiin joulu-
kuussa 1932 IV toimeenpanevan keskuskomitean täysi-istunnon päätökses-
tä. Huomattavin ohje, mikä silloin annettiin työtä varten, oli kehoi-
tus laatia perustuslaki mahdollisimman pitkälle menevää maakunnallista
itsehallintoa silmälläpitäen. Ensimmäisen luonnoksen sai laatia kes-
ken yksi nuoren Kiinan terävimpiä päitä, kansainvälisen oikeuden ja nykyis-
ajan kirjallisuuden suuri tuntija, tri John C. H. Wu, joka meidän kir-
jallisuudestamme tuntee hallitusmuodon ja perustuslain lisäksi varsin
hyvin myöskin Kalevalan.

Valmistelutyö on käynyt senjälkeen monen vaiheen läpi
tri Wun pysyessä koko ajan muokkauspuuhissa mukana. Seitsemäs luonnos
valmistui kaikkien instanssien hyväksymänä viime toukokuun 5 päivänä,
jolloin lakiasäätävä juan sen hyväksyi. Viimeisten luonnosten käsitte-
lyn johto on kuulunut lakiasäätävän juanin esimiehelle, tri Sun Fo'lle,
kansallisen suurmiehen Sun Jat-senin pojalle.

Lopullinen perustuslakiehdotus sisältää 148 pykälää
jaettuina kahdeksaan lukuun, jotka ovat: yleiset määräykset, kansalais-
ten oikeudet ja velvollisuudet, kansankongressi, keskushallinto, pai-
kallishallinto, kansallinen talouselämä, opetusolot (education) ynnä
perustuslain voimaansaattaminen ja muutokset. Muutama viittaus perus-
tuslain sisältöön lienee paikallaan.

Yleisten määräysten mukaan pohjautuu kaikkea valta kan-
saan (in the whole body of citizens). Tasavallan territorin muodosta-
vat ne maakunnat, jotka tämän vuosisadan aikana ovat jollain tavalla
kuuluneet Kiinaan. Heimot ovat Kiinan kansan osia ja keskenään tasa-
arvoisia. Lippu ja pääkaupunki jäävät entisiksi.

Kansalaisten oikeuksista ja velvollisuuksista säättävä laki varsin valistuneessa länsimaaisessa hengessä. Tämä osa on säilynyt muuttumattomana tri Wun alkuperäisestä luonnoksesta. Kansalliskokouksen vaalit toimitetaan yleisen, yhtäläisen, välittömän ja salaisen vaalitavan perusteella. Äänestykseen osallistuvat 21 vuotta täyttäneet ja valituksi tulevat on oltava 25 vuotta täyttäneitä. Kansalliskokouksen jäsenet valitaan kuudeksi vuodeksi. Se kokoontuu tasavallan presidentin kutsusta aino kolmen vuoden kuluttua yhdeksi kuukaudeksi ja tarvittaessa enintään kaksikertaiseksi ajaksi. Ylimääräisen istunnon voi presidentti määrätä pidettäväksi tai 2/5 kansalliskokouksen jäsenistä voivat vaatia sellaisen kokoonkutsumista.

Kansalliskokous valitsee tasavallan presidentin, varapresidentin, lakiasäätävän juanin esimiehen ja varaesimiehen j.n.e. Se voi myöskin eroittaa valitsemanse. Kansalliskokous saattaa tehdä lakialotteita ja muuttaa perustuslakia.

Presidentin valtuuksista voi yleensä sanoa, että ne ovat varsin laajat. Hän on m.m. kaikkien sotavoimien ylipäällikkö. Hän on oikeutettu hätätilassa ja arveluttavissa taloudellisissa tilanteissa, jotka vaativat viipymättömiä toimenpiteitä, antamaan tilanteen aiheuttamia määräyksiä. Hänen valtakautensa on kuusi vuotta. Uudelleenvaalinta on yhden kerran sallittu.

Varsinainen hallintotoimi on toimeenpanevan juanin käsissä. Sen jäseniä ovat esimies, varaesimies, eri ministeriöiden ja vakinaisten komissioiden esimiehet. Heidät nimittää ja eroittaa tasavallan presidentti. Toimeenpanevan juanin työ jakaantuu ministeriöiden ja komissioiden kesken. Yhteisistuntoja on tarpeen mukaan.

Lakiasäätävä juan hoitaa nimensä mukaisesti varsinaisen lainsäädäntötyön. Se on toimistaan vastuussa kansalliskokoukselle, joka juanin jäsenet valitsee yleisillä vaaleilla asetetuista ehdokkaista. Kiinan keskushallintokoneistoon kuuluvat sitäpaitsi oikeudellinen,

tutkinto- ja sesuorijuanit, jotka hoitavat nimensä mukaisesti oikeuslaitosta, virkamiesten kompetenssien tutkimista ja sensuuritehtäviä.

Paikallishallintoa koskevassa osassa säädetään aivan yleiset piirteet maakunta-, piirikunta- ja kaupunkikuntahallinnoille. Näiden valtuudet ovat varsin laajat Kiinan ikivanhain perinteiden mukaan.

Taloudellista elämää koskevassa osassa on m.m. huomattavaa, että kaikki mineraalit ja luontaisvoimalähteet kuuluvat valtiolle. Valtion osallistuminen tuotannolliseen elämään on edellytetty ulottuvan verrattain pitkälle.

Opetusoloja koskevassa luvussa on mielenkiintoista, että lapsille kuudesta kahteentoista vuoteen säädetään oppivelvollisuus. Opetus on maksuton. Opetusmenoista perustuslaissa nimenomaan määrätään, että niihin on varattava vähintään 15 prosenttia keskushallituksen kokonaisbudjetin määrästä.

Kun kansalliskokous ensi marraskuussa on hyväksynyt kosketellun perustuslakiehdotuksen, on monivaiheinen Kiinan "perustuslakitaistelu" saatettu käsittääkseni jokseenkin onnelliseen ratkaisuun. Lain soveltaminen vaatii luonnollisesti vielä paljon erikoislakeja ja todellinen parlamentaarinen hallintokäytäntö voimakasta sivistyksellistä muokkaustyötä. Mutta sitäkin tehdäänkin suurella innolla jo jokseenkin kaikissa varsinaisen Kiinan maakunnissa.

Konsuli: *V. Wiskanen*

INFORMATION , BULLETIN

Volume 1, Number 1.

May 11, 1936

The Draft Constitution of the Republic of China

*Published by the
Council of International Affairs
Nanking, China*

The Information Bulletin is published thrice a month by the Council of International Affairs. No. 1, San Tiao Hsiang, Drum Tower, Nanking.

Annual subscription, 36 issue, \$3.00; 6 months, \$1.60; 3 months, 85 cents; single copy, 10 cents.

In foreign countries, annual subscription, \$3.00, U.S. Currency.

CONTENTS

	Page
I. The Drafting of the Constitution.....	1
II. The Text of the Draft Constitution.....	8
III. The Revision of the Draft Constitution	27

THE DRAFTING OF THE CONSTITUTION ⁽¹⁾

H. E. SUN FO

(President of the Legislative Yuan)

The drafting of the constitution, which has been entrusted to the Legislative Yuan, has just been completed. It represents the culmination of three years of labour and seven changes of drafts. In view of the forthcoming publication of this important document, it behoves us to present a brief account of our work in this connection.

That the drafting has consumed so much time and entailed so many changes is due to several practical difficulties. We felt ourselves duty bound to study ways and means to overcome these difficulties to the end that the draft may approach our goal of perfection. First, the Constitution of Five Powers, being one of the bequeathed teachings of our late Tsung-li (Party Leader), must serve as the basis of the Chinese constitution. However, insofar as there is as yet no similar constitution of the kind in other countries, which can be readily inferred, careful consideration is necessary for the faithful adaptation of these salient principles in conjunction with the present needs of our environment.

Secondly, in the Principles of National Reconstruction of our late Tsung-li, three stages for the realization of national reconstruction have been prescribed. It is our mission to proceed with an energetic and sure pace within the course set by the three stages, so that the program for our national reconstruction may be realized. The task of political tutelage, however, has not yet been accomplished, while the inauguration of the constitutional era in advance has also become necessary on account of recent exigencies. Thus, in the course of our drafting work, this discrepancy is not over-looked. It is hoped that with the operation of the constitution, the unfinished work of political tutelage will be brought to a conclusion through the substantive realization of self-government by the mass of the people under the guidance of a popularly elected government. It is also for this reason that in the course of our endeavours, equal emphases have been placed on the co-ordination between what is normal constitutionalism and a constitution for a transitional period.

(1) Translated by Albert T. Lu, Research Fellow of the Council of International Affairs.

Thirdly, insofar as the constitution is a matter of vital concern to the nation, it has been deemed essential, in the course of our drafting work, to secure the counsel and advice from various quarters so that the stipulations contained therein may coincide with the needs of the people, and that not a particle of Utopianism may creep in to obstruct the execution of its provisions. In this connection, however, there has been a wide divergence of views, ranging from the most radical to the most conservative. It may be recalled that not a few of our people entertain doubts as to the real intentions of the earlier inauguration of the constitutional era, while others even question the practicability of the Five-Power system. So much so that in certain cases, there were found, on any one point of policy, a multiplicity of varied views. To sift the grains from the husks, to determine the unquestioned superiority of one over all the others, is a task of no mean magnitude.

Such being the case, it is conceivable why such painful precaution has been taken by the Central Authorities and the colleagues of the Legislative Yuan in the performance of their duties. It may be pointed out here that even in the choice of a single word or phrase, the most careful consideration has been applied. This is to make sure that the provisions of the constitution will not deviate from the teachings of our late Tsung-li, and on the other hand, will come in consonance with the prevalent needs of the people. This is also why the work of drafting has been so long delayed.

A stock-taking of the drafting of the constitution will reveal that there are two working stages, the former representing the efforts of the Legislative Yuan with the advice and counsel of the nation, and the latter representing the joint efforts of the Legislative Yuan and the Central Authorities concerned.

Beginning from January, 1933, when the Constitutional Drafting Committee of the Legislative Yuan was organized, to October 1934 when the first draft was completed, may be considered as the first stage. This stage, again, may be divided into five periods, in the following order:

The first period is the period of studying of constitutional principles and preliminary drafting. A Constitutional Drafting Committee was organized, which was composed of 40 members of the Legislative Yuan. These members were appointed by the President of the Yuan, who was concurrently the Chairman of the Committee. Messrs. Wu Ching-hsiang and Chang

Chih-peng, members of the same Committee, were appointed Vice-Chairmen. Since the establishment of this Committee, there had been 12 meetings, between February 9 and April 27, during which the various phases of the constitution were discussed, culminating in the drafting of 25 principles. A Committee of Seven for the drafting of a preliminary draft was appointed, with Messrs. Wu Ching-hsiung, Chang Chih-peng, Ma Yin-chu, Chiao Yi-tang, Chen Chao-ying, Fu Ping-chang and Wu Shang-ying as members. Mr. Wu was entrusted with the main task of drafting. Simultaneously, the Legislative Yuan corresponded with the leaders and the authorities of the country, soliciting for comments and suggestions, and advertised in the leading dailies for the same. Meanwhile, a petition was sent to the National Government requesting the issuance of instructions to the provincial and local governments for the organization of Committees for the Study of Constitutional Drafts. These Committees were to submit memoranda outlining the results of their study for the reference of the Yuan. Mr. Wu's preliminary draft was finished in the early part of June, comprising 5 parts and 214 articles. That draft was published in Mr. Wu's own name, so that the public may make it as an object of their study and comment.

The second period is the period of examination by the members of the Committee of Seven. It may be recalled that both before and since the publication of Mr. Wu's work, the Legislative Yuan has received from various quarters more than 200 letters of comments and suggestions. Between August 31 and November 16, 1933, the Committee of Seven held 18 meetings during which Mr. Wu's draft was examined and debated upon article by article, and was considerably revised in the light of various suggestions. The result of these meetings is the "Preliminary Draft", under the joint auspices of the Committee of Seven, which consists of 10 chapters and 166 articles, the divisions into parts being dropped out.

The third period is the period of the making of the first draft. During the period between November 30, 1933 and February 23, 1934, the Constitutional Drafting Committee held 11 meeting during which the "Preliminary Draft" was considered. The result was the completion of the "First Draft of the Constitution", which is divided into 10 chapters, and 160 articles. On March 1, 1934, this draft was formally published

in the newspapers, and also in separate brochures, which have been distributed extensively with a view formally to secure the opinions of the people.

The fourth period is the period of revision of the First Draft. With the completion of the First Draft, the Constitutional Drafting Committee was abolished, while in its stead, the President of the Legislative Yuan appointed a Committee of 36 to make a study of the draft. The work of this Committee was to classify the suggestions from diverse sources, to serve as the basis of the revision of the First Draft. The Committee entrusted three of its members, Messrs. Fu Ping-chang, Lin Ping, and Tao Lu-chien to assume charge of it. Since the publication of the First Draft and up to May 18, 1934, it may be recalled, the Legislative Yuan had received no less than 281 offers of suggestions or comments. All these have been carefully examined, with special notes on their important points, which have since been appended at the end of their relevant articles, and then published in a single tome. With the completion of this work of classification, the Committee of 36 then retired to form separate sections, for the convenience of study and synthesis. Beginning from June 13, the Committee held 9 meetings, which culminated in the completion of the revision of the First Draft on June 29. This is the Revised Version of the First Draft, which is made up of 188 articles, in 12 chapters. In order to further demonstrate the sincerity of the Legislative Yuan in its desire for the public's comments and understanding, this Revised Version of the First Draft was once more submitted to the newspapers for publication on July 9.

The fifth period is the period of completion of the First Draft. Since the publication of the Revised Version of the First Draft, only 27 comments have been received. It is happy to note, however, that among these comments, not a few indicate their concurrence with the provisions of the said version, thereby evidencing that the contents of the Draft have gradually come to be in keeping with public opinion. The Revised Draft was first brought up for discussion at the 66th meeting of the Third Session of the Legislative Yuan on September 14, 1934. In the course of 8 meetings, the last of which was the 74th held on October 16, the procedure of its third reading was finished. This, then, is the First Draft undertaken by the Legislative Yuan, which contains 12 chapters and 178 articles. The said Draft had since been sent to the National Government,

to be forwarded to the Central Authorities for examination. Here, the drafting work of this Yuan came to a temporary end.

The latter stage of the work of drafting, which traces its inception to the completion of the First Draft, may again be divided into two periods. The first is the period of revision of the Draft. On December 14, 1934, the Draft Constitution submitted by this Yuan was brought up for discussion in the Fourth Session of the Fifth Plenary Meeting of the Central Executive Committee. It was then resolved that the Draft Constitution of the Republic of China shall observe the Three Peoples Principles laid down by the late Tsung-li with a view to establishing a nation by the people, of the people, and for the people. Meanwhile, in view of the present situation of the Chinese nation, and their dangers, it is essential to devise in the light of practical political experiences, a system which will facilitate the concentration of national energy, and insure its smooth operation. The present draft, therefore, shall be referred to the Standing Committee of the C. E. C. to be examined and decided upon on the basis of these principles.

At the 192nd meeting of the Standing Committee of the C. E. C. in October, 1935, the examination of the Draft was completed, and the following principles decided upon:

(1) In order to preserve the historical foundation of the Revolution, the Draft Constitution shall have as its basis the spirit inculcated in the Three Peoples Principles, the Principles of National Reconstruction, and the Organic Law for the period of Political Tutelage.

(2) The Organization of the Government, in order to facilitate the concentration of national energy and to insure its smooth operation, shall be based on practical political experiences. No rigid provisions shall be made for the limitation of executive power.

(3) A broad provision shall be made in the Draft Constitution with reference to the duties and functions of the Central and Local Government systems. Their respective organizations, however, shall be prescribed by law.

(4) Regarding such articles as must be incorporated in the Draft Constitution, but not applicable at the present moment or to the whole of the country simultaneously, in point of fact, their procedure of application shall be prescribed by law.

(5) The Constitution shall not contain too many articles, and its language must be clear and simple.

The Legislative Yuan, upon the receipt of these principles, appointed again a Committee of Seven, consisting of Messrs. Fu Ping-chang, Wu Ching-hsiung, Lin Ping, Ma Yin-chu, Wu Shang-ying, Ho Sui, and Liang Han-chao. The text of the Draft was reviewed article by article, on the basis of the above mentioned principles. This work was finally embodied into a Revised Draft of 8 chapters and 149 articles. On October 24, this Draft went through its third reading at the 34th meeting of the Fourth Session of the Legislative Yuan, when its text was increased to 150 articles, with the same number of chapters. This, then, is the second Draft undertaken by the Legislative Yuan.

The second period is the period of further revision of the Draft Constitution. It may be recalled here that the aforementioned Draft, after having been submitted to the National Government, had been brought up for discussion at the Fourth Session of the Sixth Plenary Meeting of the Central Executive Committee, in November of the same year, which considered that further study and examination were needed.

On November 21, the Draft was accepted by the Fifth Plenary Meeting, which also decided to delegate the Fifth Session of the C. E. C. to make further revisions on the basis of the important motions on the Draft Constitution passed by its Plenary Meeting. The Central Executive Committee henceforth appointed a Committee of 19 for this purpose, including Messrs. Yeh Chu-tsang, Li Wen-fan, etc. The date of May 5, 1936, was also selected for the publication of the Draft Constitution. This Committee, after having solicited the opinions of the Central Colleagues, and consulted the resolutions passed by the Fifth Plenary C. E. C. meeting, incorporated their observations into a series of 23 points of suggestions. The Standing Committee of the Central Executive Committee, at its 10th meeting on April 23, 1936, resolved that (1) the suggestions shall be adopted and referred to the Legislative Yuan and (2) the 76th article of the original Draft, "Punishment of Officials", shall be omitted. Upon the receipt of this order, the Legislative Yuan again appointed Messrs. Fu Ping-chang, Wu Ching-hsiung, Ma Yin-chu, Ho Sui, Liang Han-chao, Lin Ping, and Chu Tseng-tsê to make the preliminary arrangements. This third and final Revised Draft passed through the third reading at the 59th meeting of the Fourth Session of the Legislative Yuan on May 1. It has 8 chapters and 144 articles.

The preparation of the Draft Constitution having been reviewed as above, it will be seen that the present work represents the harmonization of the bequeathed teachings of our late Tsung-li, the opinions of the nation, and the views of the Central Colleagues. We have done what is humanly possible for it. Inasmuch, however, as the Constitution is the fundamental public instrument of the nation, there must be the people who can use, abide by, and support the constitution before the operation of constitutionalism can be proceeded with smoothly, and the benefits of the constitution fully realized. It is hoped that our countrymen will endeavour together to achieve this goal.

THE FINAL DRAFT CONSTITUTION OF THE REPUBLIC OF CHINA ⁽²⁾

(PROMULGATED MAY 5, 1936)

By virtue of the mandate received from the whole body of citizens and in accordance with the bequeathed teachings of Dr. Sun Yat-sen, Founder of the Republic of China, the People's Congress of the Republic of China hereby ordains and enacts this Constitution and causes it to be promulgated throughout the land for faithful and perpetual observance by all.

Part I.—General Provisions

Art. 1.—The Republic of China is a *San Min Chu I* Republic.

Art. 2.—The sovereignty of the Republic of China is vested in the whole body of citizens.

Art. 3.—Persons having acquired the nationality of the Republic of China are citizens of the Republic of China.

Art. 4.—The territory of the Republic of China comprises areas originally constituting Kiangsu, Chekiang, Anhwei, Kiangsi, Hunan, Hupeh, Szechuan, Hsikang, Hopei, Shantung, Shansi, Honan, Shensi, Kansu, Chinghai, Fukien, Kwangtung, Kwangsi, Yunnan, Kweichow, Liaoning, Kirin, Heilungkiang, Jehol, Chahar, Suiyuan, Ninghsia, Sinkiang, Mongolia and Tibet.

The territory of the Republic of China shall not be altered except by resolution of the People's Congress.

Art. 5.—All races of the Republic of China are component parts of the Chinese Nation and shall be equal.

Art. 6.—The National Flag of the Republic of China shall have a red background with a blue sky and white sun in the upper inside corner.

Art. 7.—The National Capital of the Republic of China shall be at Nanking.

Part II—Rights and Duties of the Citizens

Art. 8.—All citizens of the Republic of China shall be equal before the law.

(2) Translated by M. C. Liang of the Legislative Yuan with minor revisions by T. H. Kuo, Research Fellow of the Council of International Affairs.

Art. 9.—All citizens shall have personal liberty and, except in accordance with law, may not be arrested, detained, tried or punished.

When a citizen is arrested or detained on suspicion of having committed a criminal act, the authority responsible for such action shall immediately inform the citizen himself and his relatives of the cause for his arrest or detention and shall, within twenty-four hours, send him to a competent court for trial.

The citizen so arrested or detained, or any one else, may also petition the court to demand from the authority responsible for such action the surrender, within twenty-four hours, of his person to the court for trial.

The court shall not reject such a petition; nor shall the responsible authority refuse to execute such a writ as mentioned in the preceding paragraph.

Art. 10.—No one, except those in active military service, may be subject to the jurisdiction of a court martial.

Art. 11.—Every citizen shall have the freedom of domicile: no private abode may be forcibly entered, searched or sealed except in accordance with law.

Art. 12.—Every citizen shall have the freedom to change his residence; such freedom shall not be restricted except in accordance with law.

Art. 13.—Every citizen shall have the freedom of speech, writing and publication; such freedom shall not be restricted except in accordance with law.

Art. 14.—Every citizen shall have the freedom of secrecy of correspondence; such freedom shall not be restricted except in accordance with law.

Art. 15.—Every citizen shall have the freedom of religious belief; such freedom shall not be restricted except in accordance with law.

Art. 16.—Every citizen shall have the freedom of assembly and forming associations; such freedom shall not be restricted except in accordance with law.

Art. 17.—No private property shall be requisitioned, expropriated, sealed or confiscated except in accordance with law.

Art. 18.—Every citizen shall have the right to present petitions, lodge complaints and institute legal proceedings in accordance with law.

Art. 19.—Every citizen shall have the right to exercise, in accordance with law, the powers of election, recall, initiative and referendum.

Art. 20.—Every citizen shall have the right to compete, in accordance with law, in state examinations.

Art. 21.—Every citizen shall, in accordance with law, be amenable to the duty of paying taxes.

Art. 22.—Every citizen shall, in accordance with law, be amenable to the duty of performing military service and labour service.

Art. 23.—Every citizen shall, in accordance with law, be amenable to the duty of rendering public service.

Art. 24.—All other liberties and rights of the citizens which are not detrimental to social order or public welfare shall be guaranteed by the Constitution, and except in accordance with law, shall not be restricted.

Art. 25.—Only laws imperative for safeguarding national security, averting a national crisis, maintaining social order or promoting public welfare may restrict the citizens' liberties and rights.

Art. 26.—Any public functionary who illegally infringes upon any private liberty or right shall, besides being subject to disciplinary punishment, be responsible under criminal and civil law. The injured person may also, in accordance with law, claim indemnity from the State for damages sustained.

Part III.—The People's Congress

Art. 27.—The People's Congress shall be constituted of delegates elected as follows:—

1. Each district, municipality or area of an equivalent status shall elect one delegate, but in case its population exceeds 300,000, one additional delegate shall be elected for every additional 500,000 people. The status of areas to be equivalent to a district or municipality shall be defined by law.

2. The number of delegates to be elected from Mongolia and Tibet shall be determined by law.

3. The number of delegates to be elected by Chinese citizens residing abroad shall be determined by law.

Art. 28.—Delegates to the People's Congress shall be elected by universal, equal, and direct suffrage and by secret ballots.

Art. 29.—Citizens of the Republic of China having attained the age of twenty years shall, in accordance with law, have the right to elect delegates. Citizens having attained the age of twenty-five years shall, in accordance with law, have the right to be elected delegates.

Art. 30.—The term of office of Delegates to the People's Congress shall be six years.

When a Delegate is found guilty of violation of a law or neglect of his duty, his constituency shall recall him in accordance with law.

Art. 31.—The People's Congress shall be convened by the President once every three years. Its session shall last one month, but may be extended another month when necessary.

Extraordinary sessions of the People's Congress may be convened at the instance of two-fifths or more of its members.

Extraordinary sessions of the People's Congress may be convened by the President.

The People's Congress shall be held at the seat of the Central Government.

Art. 32.—The powers and functions of the People's Congress shall be as follows:—

1. To elect the President and Vice-President of the Republic, the President and Vice-President of the Legislative Yuan, the President and Vice-President of the Censor Yuan, the Members of the Legislative Yuan and the Members of the Censor Yuan.

2. To recall the President and Vice-President of the Republic, the President and Vice-President of the Legislative Yuan, the President and Vice-President of the Judicial Yuan, the President and Vice-President of the Examination Yuan, the President and Vice-President of the Censor Yuan, the Members of the Legislative Yuan and the Members of the Censor Yuan.

3. To initiate laws.

4. To hold referenda on laws.

5. To amend the Constitution.

6. To exercise such other powers as are conferred by the Constitution.

Art. 33.—Delegates to the People's Congress shall not be held responsible outside of the Congress for opinions they may express or votes they may cast at the meeting of the Congress.

Art. 34.—Without the permission of the People's Congress, no Delegate shall be arrested or detained during the session except when apprehended in *flagrante delicto*.

Art. 35.—The organization of the People's Congress, the election as well as recall of its Delegates, and the rules of procedure governing the exercise of its powers and functions shall be determined by law.

Part IV.—The Central Government

CHAPTER 1. THE PRESIDENT.

Art. 36.—The President is the head of the State and represents the Republic of China in foreign relations.

Art. 37.—The President shall command the land, sea and air forces of the whole country.

Art. 38.—The President shall, in accordance with law, promulgate laws and issue mandates with the counter-signature of the President of the Yuan concerned.

Art. 39.—The President shall, in accordance with law, exercise the power of declaring war, negotiating peace and concluding treaties.

Art. 40.—The President shall, in accordance with law, declare and terminate a state of emergency.

Art. 41.—The President shall, in accordance with law, exercise the power of granting amnesties, special pardons, remission of sentences and restoration of civil rights.

Art. 42.—The President shall, in accordance with law, appoint and remove civil and military officials.

Art. 43.—The President shall, in accordance with law, confer honors and award decorations.

Art. 44.—In case of an emergency or a serious economic change which requires immediate steps to be taken, the President may, by resolution of the Executive Meeting, issue emergency

mandates necessary to cope with the situation; provided that such mandates shall, within three months after issue, be submitted to the Legislative Yuan for confirmation.

Art. 45.—The President may summon a meeting of the Presidents of the five Yuan for the purpose of consultation or discussion of matters appertaining to two or more Yuan.

Art. 46.—The President shall be responsible to the People's Congress.

Art. 47.—Citizens of the Republic of China, having attained the age of forty years may be elected President or Vice-President of the Republic.

Art. 48.—The election of the President and Vice-President shall be provided for by law.

Art. 49.—The President and Vice-President shall hold office for a term of six years and may be re-elected for a second term.

Art. 50.—The President shall, on the day of his inauguration, take the following oath:—

"I do solemnly and sincerely swear before the people that I will observe the Constitution faithfully, perform my duties, promote the welfare of the people, safeguard the security of the State and be loyal to the trust of the people. Should I break my oath, I will submit myself to the most severe punishment the law may provide."

Art. 51.—In case of the President's office becoming vacant, the Vice-President shall succeed to the presidency: in case the President is incapacitated by any cause, the Vice-President shall discharge the duties of his office. In case both the President and the Vice-President are incapacitated, the President of the Executive Yuan shall discharge the duties of the President's office.

Art. 52.—The President shall retire from office on the day his term expires. If by that time a new President has not been inaugurated, the President of the Executive Yuan shall discharge the duties of the President's office.

Art. 53.—The period for the President of the Executive Yuan to discharge the duties of the President's office shall not exceed six months.

Art. 54.—Except in case of an offense against the internal or external security of the State, the President shall not be liable to criminal prosecution until he has been recalled or has retired from office.

CHAPTER 2.—THE EXECUTIVE YUAN

Art. 55.—The Executive Yuan is the highest organ through which the Central Government exercises its executive powers.

Art. 56.—In the Executive Yuan there shall be a President, a Vice-President and a number of Executive Members to be appointed and removed by the President.

The numbers of Executive Members as mentioned in the preceding paragraph, excluding the Ministers and Chairmen of Commissions, shall not exceed half the total number of Ministers and Chairmen of Commissions as provided for in the first paragraph of Article 58.

Art. 57.—In the Executive Yuan, there shall be various Ministries and Commissions which shall separately exercise their respective executive powers.

Art. 58.—The Ministers of the various Ministries and the Chairmen of the various Commissions shall be appointed by the President from among the Executive Members. The President and Vice-President of the Executive Yuan may concurrently serve as Ministers and Chairmen of Commissions as mentioned in the preceding paragraph.

Art. 59.—The President and the Vice-President of the Executive Yuan, the Executive Members, the Ministries of the various Ministries and the Chairmen of the various Commissions shall be individually responsible to the President.

Art. 60.—In the Executive Yuan there shall be Executive Meetings composed of the President and Vice-President of the Executive Yuan and the various Executive Members to be presided over by the President of the Executive Yuan.

Art. 61.—The following matters shall be decided at an Executive Meeting:—

1. Statutory and budgetary bills to be submitted to the Legislative Yuan.

2. Bills concerning a state of emergency and amnesty to be submitted to the Legislative Yuan.

3. Bills concerning declaration of war, negotiation of peace, conclusion of treaties and other important international affairs to be submitted to the Legislative Yuan.

4. Matters of common concern to the various Ministries and Commissions.

5. Matters submitted by the President or President of the Executive Yuan.

6. Matters submitted by the Vice-President of the Executive Yuan, the Executive Members, the various Ministries and Commissions.

Art. 62.—The organization of the Executive Yuan shall be determined by law.

CHAPTER 3.—THE LEGISLATIVE YUAN

Art. 63.—The Legislative Yuan is the highest organ through which the Central Government exercises its legislative powers. It shall be responsible to the People's Congress.

Art. 64.—The Legislative Yuan shall have the power to decide on measures concerning legislations, budgets, a state of emergency, amnesty, declaration of war, negotiation of peace, conclusion of treaties and other important international affairs.

Art. 65.—In the discharge of its duties the Legislative Yuan may interrogate the various Yuan, Ministries and Commissions.

Art. 66.—In the Legislative Yuan there shall be a President and a Vice-President each of whom shall hold office for a term of three years and may be eligible for re-election.

Art. 67.—Members of the Legislative Yuan shall be elected by the People's Congress from a list of candidates separately nominated by the Delegates of the various provinces, Mongolia, Tibet, and citizens residing abroad. The candidates need not be delegates to the People's Congress. The respective number of candidates shall be proportioned as follows:—

(1) A province with a population of less than 5,000,000 shall nominate four candidates. A province with a population of more than 5,000,000 but less than 10,000,000 shall nominate six candidates. A province with a population of more than 10,000,000 but less than 15,000,000 shall nominate eight candidates. A province with a population of more than 15,000,000 but less than 20,000,000 shall nominate

ten candidates. A province with a population of more than 20,000,000 but less than 25,000,000 shall nominate twelve candidates. A province with a population of more than 25,000,000 but less than 30,000,000 shall nominate fourteen candidates. A province with a population of more than 30,000,000 shall nominate sixteen candidates.

(2) Mongolia and Tibet shall each nominate eight candidates.

(3) Citizens residing abroad shall nominate eight candidates.

Art. 68.—Members of the Legislative Yuan shall hold office for a term of three years and may be eligible for re-election.

Art. 69.—The Executive Yuan, Judicial Yuan, Examination Yuan, and Censor Yuan may submit to the Legislative Yuan measures concerning matters within their respective jurisdiction.

Art. 70.—The President may, before promulgation or execution of a legislative measure adopted by the Legislative Yuan, request the said Yuan to reconsider it.

If the Legislative Yuan, after reconsideration, decides to confirm the original measure so referred to it in accordance with the preceding paragraph by a vote of two-thirds or more of its members present, the President shall immediately promulgate or execute the said measure; provided that measures concerning legislations and conclusion of treaties may be submitted to the People's Congress for referenda.

Art. 71.—The President shall promulgate a measure presented by the Legislative Yuan for promulgation within thirty days after its receipt.

Art. 72.—Members of the Legislative Yuan shall not be held responsible outside of the said Yuan for opinions they may express and votes they may cast during the session.

Art. 73.—Without the permission of the Legislative Yuan, no member may be arrested or detained except when apprehended in *flagrante delicto*.

Art. 74.—No Member of the Legislative Yuan may concurrently hold any other public office or engage in any business or profession.

Art. 75.—The election of Members of the Legislative Yuan and the organization of the Legislative Yuan shall be determined by law.

CHAPTER 4.—THE JUDICIAL YUAN

Art. 76.—The Judicial Yuan is the highest organ through which the Central Government exercises its judicial powers. It shall attend to the adjudication of civil, criminal and administrative suits, and judicial administration.

Art. 77.—In the Judicial Yuan there shall be a President and a Vice-President, each of whom shall hold office for a term of three years. He shall be appointed by the President.

The President of the Judicial Yuan shall be responsible to the People's Congress.

Art. 78.—Matters concerning special pardons, remission of sentence and restoration of civil rights shall be submitted to the President for action by the President of the Judicial Yuan in accordance with law.

Art. 79.—The Judicial Yuan shall have the power to unify the interpretation of statutes and ordinances.

Art. 80.—Judicial officials shall, in accordance with law, have perfect independence in the conduct of trials.

Art. 81.—No judicial official may be removed from office unless he has been subject to criminal or disciplinary punishment or declared an interdicted person; nor may a judicial official be suspended or transferred, or have his salary reduced except in accordance with law.

Art. 82.—The organization of the Judicial Yuan and the various Courts of Justice shall be determined by law.

CHAPTER 5.—THE EXAMINATION YUAN

Art. 83.—The Examination Yuan is the highest organ through which the Central Government exercises its examination powers. It shall attend to the selection of civil service candidates by examination and to the registration of persons qualified for public service.

Art. 84.—In the Examination Yuan there shall be a President and a Vice-President each of whom shall hold office for a term of three years, to be appointed by the President.

The President of the Examination Yuan shall be responsible to the People's Congress.

Art. 85.—The Examination Yuan shall, in accordance with law, by examination and registration determine the following qualifications:—

1. For appointment as a public functionary.
2. For candidacy to public office.
3. For practice in specialized professions and as technical experts.

Art. 86.—The organization of the Examination Yuan shall be determined by law.

CHAPTER 6.—THE CENSOR YUAN

Art. 87.—The Censor Yuan is the highest organ through which the Central Government exercises its censorial powers. It shall attend to impeachment and auditing and be responsible to the People's Congress.

Art. 88.—In the discharge of its censorial powers, the Censor Yuan may, in accordance with law, interrogate the various Yuan, Ministries and Commissions.

Art. 89.—In the Censor Yuan, there shall be a President and a Vice-President each of whom shall hold office for a term of three years and may be eligible for re-election.

Art. 90.—Members of the Censor Yuan shall be elected by the People's Congress from candidates, separately nominated by the Delegates of the various provinces, Mongolia, Tibet and Chinese citizens residing abroad. Each group of Delegates shall nominate not more than two candidates. The candidates need not necessarily be Delegates to the Congress.

Art. 91.—Members of the Censor Yuan shall hold office for a term of three years and may be eligible for re-election.

Art. 92.—When the Censor Yuan finds a public functionary in the Central or Local Government guilty of violation of a law or neglect of his duty, an impeachment may be instituted upon the proposal of one or more Members and the endorsement, after due investigation, of five or more Members. Impeachment against the President or Vice-President, the President or Vice-President of the Executive Yuan, Legislative Yuan, Examination Yuan or Censor Yuan may be instituted only upon the proposal of ten or more Members and the endorsement, after due investigation, of one-half or more of the Members of the entire Yuan.

Art. 93.—When an impeachment is instituted against the President or Vice-President or the President or Vice-President of the Executive Yuan, Legislative Yuan, Judicial Yuan, Examination Yuan or Censor Yuan in accordance with the preceding Article, it shall be brought before the People's Congress. During the adjournment of the People's Congress, the Delegates shall be requested to convene in accordance with law an extraordinary session to decide whether the impeached shall be removed from office.

Art. 94.—Members of the Censor Yuan shall not be held responsible outside of the said Yuan for opinions they may express and votes they may cast while discharging their duties.

Art. 95.—Without the permission of the Censor Yuan, no Member of the Censor Yuan may be arrested or detained except when apprehended in *flagrante delicto*.

Art. 96.—No Member of the Censor Yuan may concurrently hold any other public office or engage in any business or profession.

Art. 97.—The election of the Members of the Censor Yuan and the organization of the Censor Yuan shall be determined by law.

Part V—System Of Local Government

CHAPTER I.—THE PROVINCES

Art. 98.—In the Province, there shall be a Provincial Government which shall execute the laws and orders of the Central Government and supervise local self-government.

Art. 99.—In the Provincial Government there shall be a Governor who shall hold office for a term of three years. He shall be appointed and removed by the Central Government.

Art. 100.—In the province, there shall be a Provincial Assembly which shall be composed of one member from each district or municipality to be elected by the district or municipal council. Members of the Provincial Assembly shall hold office for a term of three years and may be eligible for re-election.

Art. 101.—The organization of the Provincial Government and the Provincial Assembly as well as the election and recall of the Members of the Provincial Assembly shall be determined by law.

Art. 102.—The government of areas not yet established as provinces shall be determined by law.

CHAPTER II.—THE DISTRICTS

Art. 103.—The district is a unit of local self-government.

Art. 104.—Any matter of a local nature shall be under the jurisdiction of a local self-government.

All matters pertaining to local self-government shall be determined by law.

Art. 105.—Citizens of the district shall, in accordance with law, exercise the powers of initiative and referendum in matters concerning district self-government, as well as the powers of election and recall of the District Magistrate and other elective officials in the service of district self-government.

Art. 106.—In the district, there shall be a District Council the members of which shall be directly elected by the citizens in the District General Meeting. Members of the District Council shall hold office for a term of three years and may be eligible for re-election.

Art. 107.—District laws and regulations which are in conflict with the laws and ordinances of the Central or Provincial Government shall be null and void.

Art. 108.—In the district, there shall be a District Government with a District Magistrate who shall be elected by the citizens in the District General Meeting. The Magistrate shall hold office for a term of three years and may be eligible for re-election.

Only those persons found qualified in the public examinations held by the Central Government or adjudged qualified by the Ministry of Public Service Registration may be candidates for the office of District Magistrate.

Art. 109.—The District Magistrate shall administer the affairs of the district in accordance with the principles of self-government and, under the direction of the Provincial Governor, execute matters assigned by the Central and Provincial Governments.

Art. 110.—The organization, powers and functions of the District Council and District Government as well as the election and recall of the District Magistrate and the Members of the District Council shall be determined by law.

CHAPTER III.—THE MUNICIPALITIES

Art. 111.—In addition to the provisions of this chapter, the provisions governing self-government and administration of the district shall apply *mutatis mutandis* to the municipality.

Art. 112.—In the municipality, there shall be a Municipal Council the Members of which shall be directly elected by the citizens in the Municipal General Meeting. One-third of the members shall retire and be replaced by election annually.

Art. 113.—In the Municipality, there shall be Municipal Government with a Mayor to be directly elected by the citizens in the Municipal General Meeting. He shall hold office for a term of three years and may be eligible for re-election.

Only those persons found qualified in the public examinations held by the Central Government or adjudged qualified by the Ministry of Public Service Registration may be candidates for the office of Mayor.

Art. 114.—The Mayor shall administer the affairs of the municipality in accordance with the principles of municipal self-government and, under direction of the competent supervising authority, executive matters assigned by the Central or Provincial Government.

Art. 115.—The organization of the Municipal Council and Municipal Government as well as the election and recall of the Members of the Municipal Council and the Mayor shall be determined by law.

Part VI.—National Economic Life

Art. 116.—The economic system of the Republic of China shall be based upon the *Min Sheng Chu I* (Principle of Livelihood) and shall aim at national economic sufficiency and equality.

Art. 117.—The land within the territorial limits of the Republic of China belongs to the people as a whole. Any part thereof the ownership of which has been lawfully acquired by an individual or individuals shall be protected by, and subject to the restrictions of, law.

The State may, in accordance with law, tax or expropriate private land on the basis of the value declared by the owner or assessed by the Government.

Every land-owner is amenable to the duty of utilizing his land to the fullest extent.

Art. 118.—All subterranean minerals and natural forces which are economically utilizable for public benefit, belong to the State and shall not be affected by private ownership of the land.

Art. 119.—The unearned increment shall be taxed by means of a land-value-increment tax and devoted to public benefit.

Art. 120.—In readjusting the distribution of land, the State shall be guided by the principle of aiding and protecting the land-owning farmers and the land-utilizing owners.

Art. 121.—The State may, in accordance with law, regulate private wealth and enterprises when such wealth and enterprises are considered detrimental to the balanced development of national economic life.

Art. 122.—The State shall encourage, guide and protect the citizens' productive enterprises and the nation's foreign trade.

Art. 123.—All public utilities and enterprises of a monopolistic nature shall be operated by the State, except in case of necessity when the State may specially permit private operation.

The private enterprises mentioned in the preceding paragraph may, in case of emergency for national defense, be temporarily managed by the State. The State may also, in accordance with law, take them over for permanent operation upon payment of due compensation.

Art. 124.—In order to improve the workers' living conditions, increase their productive ability and relieve unemployment, the State shall enforce labor protective policies.

Women and children shall be afforded special protection in accordance with their age and physical condition.

Art. 125.—Labor and capital shall, in accordance with the principles of mutual help and co-operation, develop together productive enterprises.

Art. 126.—In order to promote agricultural development and the welfare of the farming population, the State shall improve rural economic and living conditions and increase farming efficiency by employment of scientific farming.

The State may regulate the production and distribution of agricultural products in both kind and quantity.

Art. 127.—The State shall accord due relief or compensation to those who suffer disability or loss of life in the performance of military or public services.

Art. 128.—The State shall give suitable relief to the aged, feeble, or disabled who are incapable of earning a living.

Art. 129.—While the following powers appertain to the Legislative Yuan in the case of the Central Government, they may be exercised by the legally designated organ if, in accordance with law, such matters may be effected independently by a province, district or municipality:—

1. To impose or alter the rate of taxes and levies, fines, penalties, or other imposts of a compulsory nature.
2. To raise public loans, dispose of public property or conclude contracts which increase the burden of the public treasury.
3. To establish or cancel public enterprises, monopolies, franchises or any other profit making enterprise.
4. To grant or cancel monopolies, franchises or any other special privileges.

Unless specially authorized by law, the government of a province, district or municipality shall not raise foreign loans or directly utilize foreign capital.

Art. 130.—Within the territorial limits of the Republic of China all goods shall be permitted to circulate freely. They shall not be seized or detained except in accordance with law.

Customs duty is a Central Government revenue. It shall be collected only once when the goods enter or leave the country.

The various grades of government shall not collect any dues on goods in transit within the country.

The right to impose taxes and levies on goods belongs to the Central Government and shall not be exercised except in accordance with law.

Part VII.—Education

Art. 131.—The educational aim of the Republic of China shall be to develop a national spirit, to cultivate a national morality, to train the people for self-government and to increase their ability to earn a livelihood, and thereby to build up a sound and healthy body of citizens.

Art. 132.—Every citizen of the Republic of China shall have an equal opportunity to receive education.

Art. 133.—All public and private educational institutions in the country shall be subject to State supervision and amenable to the duty of carrying out the educational policies formulated by the State.

Art. 134.—Children between six and twelve years old are of school age and shall receive elementary education free of tuition.

Art. 135.—All persons over school age who have not received an elementary education shall receive supplementary education free of tuition.

Art. 136.—In establishing universities and technical schools, the State shall give special consideration to the needs of the respective localities so as to afford the people thereof an equal opportunity to receive higher education, thereby hastening a balanced national cultural development.

Art. 137.—Educational appropriations shall constitute no less than fifteen per cent of the total amount of the budget of the Central Government and no less than thirty per cent of the total amount of the provincial, district and municipal budgets respectively.

Educational endowment funds independently set aside in accordance with law shall be safeguarded.

Educational expenditures in needy provinces shall be subsidized by the central treasury.

Art. 138.—The State shall encourage or subsidize the following persons or enterprises:—

1. Educational enterprises established by private persons within the State, with a high record of achievement.
2. Educational enterprises for Chinese citizens residing abroad.
3. Those who have made academic or technical inventions and discoveries.
4. Teachers who have good records and long service.
5. Students who achieve high scholastic attainments and show good conduct but are unable to receive further education.

Part VIII—Enforcement and Amendment of the Constitution

Art. 139.—The term "Law" as used in the Constitution means whatever may be passed by the Legislative Yuan and promulgated by the President as law.

Art. 140.—Laws in conflict with the Constitution shall be null and void.

The Censor Yuan may, within six months after a law has been enforced, request the Judicial Yuan for interpretation to determine whether or not such law is in conflict with the Constitution. Detailed provisions governing such procedure shall be provided by law.

Art. 141.—Administrative orders in conflict with the Constitution or laws shall be null and void.

Art. 142.—The Constitution shall be interpreted by the Judicial Yuan.

Art. 143.—Where the number of provinces in which self-government has been completely effected does not exceed half the total number of provinces, the Members of the Legislative and Censor Yuan shall be elected and appointed in accordance with the following provisions:—

1. One-half the number of Members of the Legislative Yuan shall be elected by the People's Congress from half the number of candidates, as prescribed in Article 67, and separately nominated by the Delegates of the various provinces, Mongolia, Tibet and Chinese citizens residing abroad. The other half of the Members shall be appointed by the President at the instance of the President of the Legislative Yuan.

2. One-half the number of Members of the Censor Yuan shall be elected by the People's Congress from half the number of candidates, as prescribed in article 90, and separately nominated by the Delegates of the various provinces, Mongolia, Tibet and Chinese citizens residing abroad. The other half of the Members shall be appointed by the President at the instance of the President of the Censor Yuan.

Art. 144.—Where self-government has not been completely effected in a District, the District Magistrate shall be appointed and removed by the Central Government.

The provisions prescribed in the preceding paragraph applies *mutatis mutandis* in respect to Municipalities where self-government has not been completely effected,

Art. 145.—The procedure governing the establishment of local self-government shall be prescribed by law.

Art. 146.—The People's Congress which enacts this Constitution shall exercise the powers and functions of the First People's Congress.

Art. 147.—No amendment to the Constitution may be made unless it shall have been proposed by not less than one-fourth of the delegates to the People's Congress and passed by at least two-thirds of the delegates present at a meeting having a quorum of not less than three-fourths of the entire Congress.

A proposed amendment to the Constitution shall be made public by the proposer or proposers one year before the assembling of the People's Congress.

Art. 148.—Such matters as are provided in the Constitution which require separate enforcement rules shall be prescribed by law.

THE REVISION OF THE DRAFT CONSTITUTION (3)

By H. E. SUN FO.

(*President of the Legislative Yuan*)

The final revision of the Draft Constitution, it may be recalled, is made on the basis of several principles which have been adopted by the Standing Committee of the Central Executive Committee. Among these principles, the following points are more important and outstanding.

(1) Relating to the Powers of the President.

In Part IV of the Draft Constitution, which deals with the Central Government, two articles relating to the powers of the President have been added to it. Article 44 stipulates that "In case of emergency or a serious economic change which requires immediate steps to be taken, the President may by resolution of the Executive Meeting issue emergency mandates necessary to cope with the situation; provided that such mandates shall, within three months after issue, be submitted to the Legislative Yuan for confirmation".

While the meaning of this article is self-evident, it must be explained here that any abrupt change of circumstances also entails the application of special administrative measures. In the case of an emergency, the absence of specific legal provisions has the tendency to aggravate the situation. The President, when granted the power of issuing emergency mandates, may use his discretion to form appropriate measures to cope with the exigencies of the moment and to substantiate what is lacking in the ordinary provisions of the law. It is a means to supplant the law by mandates, or ultimately to change the law. In case of a conflict between the mandate and the law, the former will prevail over the latter which, for the time being, may be invalidated. This is why the mandates must be submitted to the Legislative Yuan for confirmation within a prescribed period of time.

Article 45 stipulates that "The President may summon a meeting of the Presidents of the five Yuan for the purpose of consultation on or discussion of matters appertaining to two or more Yuan." Simple as it is, the insertion of this article, however, represents many stages of careful study and examination. It has, for instance, long been recognised that in the present stage

of political tutelage, the Central Political Council serves as the supreme directing and co-ordinating organ of the Government. Consequently, in any matter which concerns two or more Yuan, the Council may mediate and adjust. With the inauguration of the constitutional era, however, this system of arrangement has necessarily to be modified. A wide gap, indeed, will be left in the political mechanism of the government if the President is not provided with this power of mediation and adjustment.

In this connection, it may be recalled that various arrangements have been considered by those who have contributed towards the revision of the Draft Constitution. At first, the establishing of a council of state, modelled somewhat on the French system, was suggested. This council would be composed of the President, the heads of the five Yuan, and the ministers concerned. Its chief function would be to decide upon such matters as concerning two or more Yuan the settling of which is difficult or infeasible. After a thorough study, however, it was realised that this arrangement may not fit into the scheme of our Five Power system of government. Insofar as each of the five Yuan is to remain independent, the usurpation of its power by a superior council of this type will necessarily affect its status of independence. For instance, if the council can by its own decision pass a law without going through the usual procedure of law-making in the Legislative Yuan, then what is the point of having the latter? The same situation is applicable to the other Yuan, resulting in the monopoly of responsibility by the President assisted by the heads of the five Yuan to the sacrifice of the spirit of integrity of the Five Power system of constitution. In the light of these facts, it was deemed necessary to discard the suggestion.

The French system of council of state having been construed as uncongenial, some people suggested that a political organization somewhat along the same line of the Central Political Council should be set up to serve as a permanent body of the People's Congress during its period of prorogation. This body may be called the standing committee of the People's Congress, equivalent in every essential to the present Central Political Council, and having the same functions as attributed to the council of state suggested before. It was, however, soon realised that whereas the existence of a higher political organ on top of the government is warrantable in the present period of political tutelage, the imposition of a super-government in a constitutional era must be viewed differently, both in theory

and in fact. The operation of such a system will not only hamper the proper functioning of the government, but will also reduce it to impotence. How can it be possible then to attain the goal prescribed by our Tsung-li (Party Leader) to the effect that the government must possess power and the people rights? Moreover, insofar as the People's Congress constitutes a representative body of the people possessing unrestrained powers, the setting up of such a permanent organization will be tantamount to erecting a barrier between the people and the government, thus defeating the very purpose of establishing an efficient governing machine. The impracticability of this suggestion, therefore, is more than demonstrated.

At the Fifth Plenary Meeting of the Central Executive Committee, the question of the establishing of a permanent body during the period of prorogation of the People's Congress was again brought up for discussion, as a considerable section of opinion was alive to the danger of the lack of continuity of political power. Though this idea was not adopted, the necessity of providing for some sort of co-ordinating device was not over-looked. It was then thought that the President, by virtue of his position as the head of the state, may be granted the power of co-ordination and readjustment on matters concerning several Yuan. This is why Article 45 has been added to the Draft Constitution. In the same article, the expression "conference" was originally used, with the addition that certain specified matters could be decided, but was later on changed into "consultation", on the basis that such a rigid provision is not desirable, and that the Presidents of both the Legislative and Censor Yuan cannot reach any decision on behalf of the respective Yuan.

(2) Relating to Articles for the Transitional Period.

In the Draft Constitution, Part VIII has been changed to "Enforcement and Amendment of the Constitution" to which several articles for the transitional period have been added. Several requirements have necessitated this change. On the one hand, our constitution must follow the bequeathed teachings of our late Tsung-li in order to attain the goal of an ideal and satisfactory Five Power system. On the other, the prevailing conditions of the country must be carefully considered, so that the constitution may become a practical instrument instead of merely empty words. Thus, the articles for the transitional period which have been added to the last part of the Constitu-

tion are essentially remedial measures prior to the completion of the program of political tutelage.

One of these remedial measures deals with the procedure for the selection of the members of the Legislative and Censor Yuan. In accordance with the provisions of the Draft Constitution, these members shall be elected by the people. However, in view of the fact that local self-government has not yet been completely effected, it will be impossible to select all of them by popular election. It is therefore stipulated in Article 143 that "where the number of provinces in which self-government has been completely effected does not exceed half the total number of provinces, the Members of the Legislative and Censor Yuan shall be elected and appointed in accordance with the following provisions:—

"One-half the number of Members of the Legislative Yuan shall be elected by the People's Congress from half the number of candidates, as prescribed in Article 67 and separately nominated by the Delegation of the various provinces, Mongolia, Tibet and Chinese citizens residing abroad. The other half of the Members shall be appointed by the President at the instance of the President of the Legislative Yuan.

"One-half the number of Members of the Censor Yuan shall be elected by the People's Congress from half the number of candidates, as prescribed in Article 90, and separately nominated by the delegates of the various provinces, Mongolia, Tibet and Chinese citizens residing abroad. The other half of the Members shall be appointed by the President at the instance of the President of the Censor Yuan."

Another measure deals with the procedure for the creation of the People's Congress which, as it is provided in the Draft Constitution, differs considerably from the future People's Congress within the frame-work of the Constitution. The forthcoming People's Congress, it must be recalled, is for the purpose of enacting the Constitution. The delegates of this Congress will be elected not only on the basis of geographical representation, but also vocational and special representations. Meanwhile, the Members of the Central Executive and Supervisory Committees are *ex officio* delegates of the Congress. With the promulgation of the Constitution, however, the People's Congress will necessarily be constituted differently. While this difference is taken into consideration, certain practical difficulties have also been found. For instance, if the function of the

forthcoming People's Congress is limited to the enacting of the Constitution, it will be seen that another People's Congress will have to be convened in accordance with constitutional provisions. In view of the present conditions in China, it has been deemed impolitic, both in regard to time and expense, to summon within a comparatively short period two People's Congresses. Consequently, some sort of *modus vivendi* was devised with a view to meeting the exigencies of our environment, as stipulated in Article 146 that "the People's Congress which enacts this Constitution shall exercise the powers and functions of the First People's Congress." The tenure of office of the Delegates to the Congress may be extended to six years in accordance with the provisions of the Draft Constitution. When it comes to the Second People's Congress, it may be envisaged, a new situation will prevail. All of its delegates will be chosen by popular election, while the Members of the C. E. C. and C. S. C. will no longer be entitled to become *ex-officio* Delegates. Moreover, insofar as the entire election is to be based on geographical representation, the number of Delegates to the Congress will also be considerably enlarged.

(3) Relating to the Interpretation of Constitution.

In connection with the interpretation of the Constitution, to determine, for example, whether or not a certain law is in conflict with it, the original Draft contains a provision empowering the Judicial Yuan to interpret the Constitution. It was realised later, however, that in the absence of a more detailed provision, the Judicial Yuan may so freely exercise this power as to make itself the highest organ for legislation, thus infringing on the Five Power system of Government. This provision was therefore revised to become Article 140 which stipulates that "laws in conflict with the Constitution shall be null and void. The Censor Yuan may, within six months after a law has been enforced, request the Judicial Yuan for interpretation to determine whether or not such law is in conflict with the Constitution. Detailed provisions governing such procedure shall be provided by law." Thus, if the Censor Yuan is not inclined to make the request, the Judicial Yuan will have no basis to exercise this power. The more detailed provisions, of course, aim at facilitating the people and the Government to present petitions to the Censor Yuan for interpretation by the Judicial Yuan whenever they notice a conflict between the law and the Constitution. The system of constitutional interpretation men-

tioned here is somewhat similar to the procedure adopted by the United States of America, the only difference being that, whereas, in America, the people and the various governments, both federal and local, may appeal to the Supreme Court which exercises the power of interpretation, in this country, the request for interpretation must be made by the Censor Yuan. This lack of the right of direct appeal on the part of the people and the Government, therefore, implies a certain degree of restraint.

(4) Relating to the Power of Punishment of Public Functionaries.

As originally stipulated, the power for the punishing of public functionaries belongs to the Judicial Yuan. In the revision, it is removed and entrusted to the Censor Yuan. In view of the fact that the Standing Committee of the Central Executive Committee had decided not to include the power to take disciplinary measures against public functionaries among the functions of the Judicial Yuan, it was then suggested that no definite provision shall be made, pending the promulgation of the Constitution. After careful considerations at the Legislative Yuan, it was realised that unless a definite channel of its functioning is provided in the Constitution, the power of punishment will lose its significance. Moreover, if this power is to be placed in the hands of any Yuan at all, the Censor Yuan then will certainly be the most appropriate organ. Some people take the view that the Censor Yuan which occupies the unique position of the complainant and the judge, will work to the detriment of the defendant. In this connection, it must be explained that the impeachment cases of Censor Yuan do not represent the decisions of the Yuan as a whole. In fact, the usual practice is for a section of its Members to institute the impeachment. Meanwhile, the trial of the case, in most instances, does not fall on the same Members who bring about it. The organ of disciplinary measures, in fact, may function independently under the Censor Yuan, in the same manner as the Ministry of Audit. Such being the case, it will be seen that the functioning of the punishment power by the Censor Yuan will entail no complication whatever.

The present Draft Constitution having been published by the National Government, the convocation of the People's Congress in November is well within view. It is hoped that the comrades of our Party will endeavour their best to render the promulgation of the Constitution possible within the pre-

scribed time. Ever since the establishment of the Republic, there have been frequent enactments of constitutions. Yet all of them have failed to yield their desired effects, with the result that the people have become indifferent towards constitution. Even now, this idea has still taken a deep root among the public, not a few taking the view that the perfunctory promulgation of a constitution is not called for at a moment of such national crisis. A close analysis of the current conditions, however, will bear out the truth that such arguments are fallacious. The only effective means to avert the national crisis and to regenerate our nation, it will be seen, is to reconstruct our country into a modern state. The Constitution, in this respect, is the first prerequisite for this purpose. Irrespective of political systems, monarchic or democratic, there is no nation to-day that can perpetuate in peace and order without constitution. Meanwhile, there is no state which can boast of a perfect and ideal constitution, for after all, any constitution will have to submit to constant changes in order to adapt itself to the needs of changing times. Thus, it is clear that the present Draft Constitution must not be regarded as a final and perfected instrument, either now or after its promulgation by the forthcoming People's Congress. One point, however, which we must insist and determine to carry out. That is, with the promulgation of the Constitution, whatever views we may entertain, we must endeavour to lay the foundation of the nation of Three Peoples Principles for the resurrection of China in accordance with the provisions of the Constitution. This is why the enacting of the Constitution is an essential phase in our work of national salvation during the present critical period.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: A^o 2

ASIA: f

Shanghaiissa olevan pääkonsulinvirasta rap. n:o 16.

Konneli Kiskanen

19/9 1936.

ShanghaiSSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

21/332 Salib 36.

KIRJELMÄ n:o 1201/197.

10/10-36

Shanghai SSA 19 P:NÄ syys KUUTA 19 36.

VIITTAUS:

N

53

02

f

P:NÄ

KUUTA 19

P:TTY

n:o

VIITTAUS:

D. U. M.

19

Ulkoasiainministeriölle

ASIA: Raportteja.

Pääkonsulinvireasto kunnioittaen oheisena Ulko-
asiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 16, joka sisältää:

Englannin suurlähettilään vaihdos.

Konsuli:

V. Niikonen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAISSA OLEVA LAHETYS.

Salainen.

RAPORTTI n:o 16.

Shanghaiissa 19 p:nä syys-kuuta 1926.

21/332 Sal. D: 56.

Asia: Englannin suurlähettilään vaihdos.

10/10-26

53

S e

f

Kun Englannin ensimmäinen suurlähettiläs Kiinassa Sir Alexander Cadogan viime keväänä nimitettiin toiseksi alivaltiosihteeriksi keskusvirastoon Lontoossa, oli tšekäläinen lehdistö varsin tyytyväinen sen johdosta, että mainitunlaiselle paikalle kiinnitettiin henkilö, jolla oli omakohtainen Kiinan ja Kaukoidän olojen tuntemus. Samalla kyllä valitettiin, niinkuin asiaan kuuluu, Kiinaa kohtaan myöskin mieliseksi tunnetun diplomaatin menetyksi.

Sir Alexanderin toimiaika Kiinassa ei ollut Englannille joka suhteessa niistä onnellisimpia. Kauppasuhteissa Englanti oli joutunut luopumaan Kiinan toisen tuontimaan asemasta Japanin ja Saksan mennessä sivuitse. Mutta suhteet ovat tihtentyneet, tulleet monipuolisemmiksi. Pohjois-Kiinan tapahtumat ovat varmasti vähentäneet jonkun verran brittien liikemahdollisuuksia, niinkuin muidenkin, japanilaisia lukuunottamatta, - ainakin toistaiseksi. Vallitsevan taloudellisen ahdingon vuoksi ei Kiina ole pystynyt suorittamaan useiden brittiläisten lainojen lyhennyksiä eikä edes joka tapauksessa korkojakaan. Täällä oli muodostumassa yleiseksi käsitys, että Iso-Britannia on menettämässä hyvin tuntuvasti otettaan Kiinaan ja ettei se halukaan ponnistella asemansa säilyttämiseksi.

Sir Alexanderin järjestämä huomattavan englantilaisen finans-

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoiksi.

Ei ulkomaanedustukseen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoiksi.

simiehen Sir Frederic Leith-Rossin yhdeksisen kuukautta kestänyt ja viime kesäkuussa päättynyt tutkimusmatka Kiinaan ei johtanut Englannin kannalta suuriin näkyviin tuloksiin. Kiinan brittiläisten lainain hoidossa päästiin osittain parempaan järjestelyyn. Yhteistyöohjelmaa japanilaisten kanssa ei kuitenkaan saatu aikaan. Se informatioaineisto, minkä Sir Frederic täällä hankki, on sensijaan, niinkuin asioita tuntevalta taholta kerrotaan, hyvin arvokas. Siihen on Englannin hallitus likivuosina monessakin suhteessa perustava Kiinan politiikkansa.

Sir Alexander Cadoganin seuraajaksi Kiinaan nimitettiin tuonnoittain Sir Hughe Montgomery Knatchbull-Hugessen, Englannin tähänastinen lähettiläs Iranissa. Ennen Iraniin siirtymistään Sir Hughe toimi maansa lähettiläänä Baltian maissa.

Uusi suurlähettiläs saapui Shanghaiin t.k. 13 päivänä. Kiinalainen lehdistö ei ole tehnyt hänen tulostaan kovinkaan suurta juttua, niinkuin tällaisissa tapauksissa useimmiten. Sir Hughe poikkesi tulomatkallaan tapaamassa virkaveljeään Tokiossa, Sir Robert Cliveä, tutustuakseen hänen käsitykseensä Kaukoidän kysymyksissä. Tokiossa pistäytyminen ei miellyttänyt takäläisiä piirejä. Pantiinkin liikkeelle huhu, että Sir Hughe oli käynyt Tokiossa sondeeraamassa englantilais-japanilaisen liiton uusimisen mahdollisuuksia.

Uusi suurlähettiläs antoi heti tänne saavuttuaan lehdistölle verrattain laajan haastattelun, mikä sisältää paljon samoja näkökohtia, joita Sir John Brenan, Englannin takäläinen pääkonsuli, on kosketellut koettaessani silloin tällöin à propos saada selkoa hänen käsityksistään englantilais-kiinalaisiin suhteisiin nähden.

Haastattelun aluksi Sir Hughe varsin ponnekkaasti protestoi sitä käsityskantaa vastaan, että valkoisen miehen osa Kiinassa olisi loppuun näytelty. Todellisuudessa ei Kiina ole koskaan enemmän kaivannut länsimaista apua kuin juuri nykyisin pyrkiessään pukeutumaan län-

simaisiin muotoihin.

Huhujen johdosta, että Englanti tavoittelisi liittonsa uusimista Japanin kanssa, Sir Hughe vakuutti, että sellaiset ajatuksetkin olisivat liian vanhanaikuisia. "Iso-Britannia ei toivo liittoa enemmän yhden kuin toisenkaan maan kanssa ja vaikka voimakas ystävyys henki vallitsee Britannian ja Japanin välillä, ei Britannia ole enemmän Japanin ystävä kuin se on Kiinan." Toivottavinta olisi keskinäinen ymmärtämys näiden kolmen maan välillä sekä yhteistoiminta, mistä kaikkien hyvinvointi karttuisi. Sir Hughe'n käsityksen mukaan on Japanin asema Iso-Britanniaa kohtaan täysin ystävällinen ilman mitään vihamielisiä sivutarkoituksia. Henkilökohtaisesti hän toivoo kysymyksessä olevan kolmen maan suhteiden muodostuvan ystävällisiksi mahdollisimman likeisessä tulevaisuudessa. Pohjois-Kiinan oloihin nähden Sir Hughe lausui, ettei tilanne välittömästi (primarily) koskenut Iso-Britanniaa.

"Iso-Britannia toivoo rauhaa, hyvinvointia ja lisääntyvää ostokykyä tässä maassa ja toimii kaikkea sitä vastaan, mikä vaikeuttaa näiden tavoitteiden saavuttamista. Brittiläinen politiikka tähtää kestävään rauhaan, mitä kaupallinen toiminta tarvitsee edellytyksensä ja mikä parhaiten johtaa yleiseen hyvinvointiin." Sir Hughe tahtoi nimenaan torjua käsitykset, että Iso-Britannia olisi suostuvainen sellaiseen yhteistoimintaan jonkun hallituksen kanssa, mikä olisi tähdätty Kiinaa vastaan. Se pyrkii tasavertaisuuteen kaikkien kesken. "Iso-Britannia ei ole koskaan ollut yhteistoiminnassa hyökkääjän kanssa"(?!).

Iso-Britanniassa ei onneksi ole Kiinan kanssa muita järjestämättömiä kysymyksiä kuin rajajutut Junnanin maakunnassa. Nekkään eivät ole varsin vaikealuontoisia. Kehittäessään omaa kauppeensa Kiinassa Iso-Britannia pyrkisi auttamaan Kiinaakin vaikeuksistaan. Iso-Britannia tahtoisikin sitapaitsi tehdä mitä suinkin voi kiinalais-japanilaisten suhteiden parantamiseksi.

Kriisikausi, mikä lamautti brittiläistä kauppaa Kiinassa, on nyt sivuutettu. Epätoivon mielialoista ollaan siirtymässä toiveikkaisiin. On paljon ilmiöitä, mitkä nimenomaan kehoittavat optimismiin. Lamatilan jatkumisesta huolimatta Iso-Britannia on aikaansaanut Kiinassa kymmenen viimeisen vuoden aikana enemmän kuin edellisen sadan vuoden kuluessa, jolloin toiveet olivat valoisemmat.

Kilpailu on muuttunut ankarammaksi. Nyt on käytettävä enemmän energiaa kuin entisaikoina. Vanhat ajat olivatkin ehkä liian helpot. Nyt on voimat koottava ja toiveikkain ja rohkein mielin käytävä voittamaan nykyaikaisen kilpailun vaikeuksia. Siinä auttaa 100-vuotinen olojen tuntemus huomattavasti. Poisvetäytymisestä näiltä markkinoilta ei voi olla puhuttakaan, vaan ainoastaan saavutettuun kokemukseen perustuvasta uudesta orienttatiosta.

Tiedusteluun, miten Iso-Britannia aikoi suhtautua Kiinan uuteen tuloveroon, Sir Hughe lausui käsityksensä, että britit tulevat veron maksamaan, jos muutkin sen maksavat, mutta jolleivät kaikki muut maksa, on kohtuutonta vaatia brittejäkään sitä tekemään.

Haastattelu ei ole tyydyttänyt kaikkia poliittisesti intressoituja piirejä. Sanotaan, että Sir Hughe esiintyy siinä tarpeettoman paljon Japanin intressien ajajana, puhuu liiaksi maasta, minkä pitäisi olla toissijainen brittiläiselle suurlähettiläälle Kiinassa.

On nimittäin pantava merkille, että kiinalaisissa piireissä on juuri nykyisin leviämässä kuvitelma omien sotilaallisten voimien tehosta ja liikeisen aseellisen välienselvittelyn välttämättömyydestä Japanin kanssa. En voi sanoa, miten kauaksi ja syvälle tällaiset tuulet yltävät, mutta Shanghaissa varsinkin nuoremman väen keskuudessa ne tuntuvat voimakkaasti. En usko, että vastuunalaisissa kiinalaisissa piireissä tuudittaudutaan syvälle sotaan mielialoihin. Mutta jokin vaikutus yleisellä virtauksella niihinkin lienee ollut. Sen-

vuoksi ei tunnu erikoisen mielyttävältä kuulla Sir Hughen puhuvan "suurella hellyydellä", niinkuin eräs intomielinen nuorkiinalainen minulle sanoi, japanilaisten puolesta.

Luulen muuten, että uusi suurlähettiläs yrittää varsin vakavasti myötävaikuttaa kiinalais-japanilaisten suhteiden parantamiseen lähtien epäilemättä siitä oikeasta lähtökohdasta, ettei mikään voima enää tunge Japania takaisin asemistaan. Sen kanssa on jaettava asemia ja muuta saalista mahdollisimman hyvässä sovussa.

Konsuli: *V. Niskanen.*

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: 52

ASIA: f

Shanghaiin olevan pääkonsulinviraston raportti n:o 17.

Konsuli Niskanen

22/9 1936

SHANGHAI SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o

1207/200.

22 337 Sal. S 36.

Shanghai SSA 22 P:NÄ SYYS- KUUTA 19 36.

12/10-36

VIITTAUS:

N

P:NÄ

KUUTA 19

P:TTY

n:o

VIITTAUS:

D. U. M.

19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportteja.

Pääkonsulinvirasto kunnioittaen oheisena Ulko-
asiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 17, joka
sisältää:

Anteellisia "incidenttejä".

Konsuli:

V. Niskanen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAISSA OLEVA ~~LEHTEYSTÖ~~~~Salainen~~

RAPORTTI n:o 17.

Shanghaiissa 22 p:nä syyskuuta 1936.

22 337 Val. 8 36

12/10-16

Asia: Enteellisiä "incidenttejä".

53 A2

Täkaläiset lehdet julkaisivat viime talvena japanilaisen lennätintöimiston sähkeen, jonka tietämän mukaan oli Manshukuo-ossa edellisenä vuotena noin tuhat japanilaista sotilasta ja virkamiestä saanut surmansa väkivaltaisella tavalla joko kahakaissa rosvojen kanssa tai paikallisen rauhallisen väestön salaisesta luodista. Kun Manshukuo on japanilaista aluetta, ei näistä menetyksistä tehdä numeroa. Kaatuneiden muistoa kirkastaa kunniankultaus. Ovathan he sortuneet vartiopalveluksessaan Japanin suuruuden puolesta. Mainittu luku muuten elävästi kuvaa niitä tunteita, millä paikallinen väestö suhtautuu onnellistuttajiinsa.

Kiinassa sattuu luonnollisesti myös japanilaisten murhia silloin tällöin, tämän vuoden kuluessa kuusi tai seitsemän. Niistä voinee poikkeuksetta sanoa, että ne ovat olleet poliittisia murhia, poliittisista syistä kiihoittuneiden harkitsemattomia tekoja. Että tällaisia "incidenttejä" ei ole sattunut enemmän, johtuu varmaan osittain viranomaisien ankarista varoituksista pitättyä uhkapäisyyksistä ulkomaalaisia vastaan. Jokaisen vähinkin asioita seuranneen kiinalaisen pitäisi sitäpaitsi tietää, mitä tavattomia rasituksia Kiinan kansalle on koitunut murhista ja väkivaltaisuuksista, joiden uhreiksi on joutunut suurten kansojen jäseniä.

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

Nyt on parhaillaan kolme varsin vakavaa murhajuttua selvittelyn alaisena. V.k. 24 päivänä murhasi kiihtynyt väkijoukko Tshengtussa, Setshuanin pääkaupungissa, kaksi japanilaista sanomalehtimiestä ja pahoinpiteli kolmatta samaan joukkoon kuuluvaa japanilaista. Kiihtymys oli saanut alkunsa siitä, että Japani yritti ja yrittää edelleen vastoin Nankingin hallituksen ja paikallisen väestön tahtoa avata pääkonsulinviraston Tshengtussa. Väestö tietää, että konsuliedustuston jälissä tulevat sotilaat ja vähitellen valtaustoimenpiteet. Japanilainen on hiljaisesta olemuksestaan huolimatta tunnettu ainakin Kiinassa röyhkeimmäksi ja vaateliaimmaksi ulkomaalaiseksi suhteissaan paikalliseen väestöön. Minne pienikin määrä japanilaisia ehtii pesiytyä koloniamaaistesti, nimittäin tässä maassa, sieltä ei puutu hankauksia. Tshengtun tapauksessa tavallinen katuyleisö, joka niihin aikoihin odotteli japanilaista konsuliedustajaa, aivan sanan mukaisesti ruhjoi juuri saapuneet lehtimiehet poliisin voimatta (japanilaiset väittävät, tahtomatta) tehdä mitään heidän pelastamiseksi.

Toinen suurta huomiota herättänyt "incidentti" sattui t.k. 3 päivänä Etelä-Kvangsissa Pakhoi kaupungissa, missä paikallinen väestö tai sotamiehet tappoivat japanilaisen kauppaan hänen omassa kodissaan. Mainittuja tienoita pitää hallussaan vuoden 1932 Shanghai tapahtumain ajalta kuuluisa kenraali Tsai Ting-kai armeijoiheen, joka on tunnettu hyvin hoidetusta ja rajusta japanilaisvihastaan. Vasta ankarilla ponnistuksilla on tämä armeija saatu siirtymään niin paljon Pakhoista, että japanilaiset tutkijat pääsevät alkamaan työnsä.

Kolmas "incidenetti" sattui Hankow'ssa t.k. 19 päivänä. Japanin konsuliedustuston vartiopoliisi ammuttiin virantoimituksessaan. Ampuminen tapahtui japanilaisen konsessionin alueella. Ampujasta ei ole vielä tietoa.

Kaikki nämä "incidentit" ovat synnyttäneet tavatonta katkeruutta japanilaisissa sotilas- ja siviilipiireissä. Sotalaivoja on lähetetty sekä Pakhoihin että Hankow'hun. Japanin uusi suurlähettiläs Kawagoe on ollut useita päiviä Nankingissa neuvotellakseen ulkoministerin

kanssa. Tokiosta on lennätetty toinen toistaan uhkaavampi sähkösanomatieto ja vaatimus.

Nämä "incidentit" merkitsevät tällä hetkellä varsin vakavaa vaaraa. Japanilaisten tarkoituksiperät huomioonottaen ja tietäen, miten kunniastaan herkkää ja patrioottisesti yliladattuja heidän sotilaspääpiirinsä ovat, käsittää hyvin, ettei suuria ärsytyksiä tarvita, kun kaunuat alkavat laulaa. Japanilaisten toimintaherkkyyttä lisää vielä heidän keskuudessaan vallitseva käsitys, ettei kiinalaisista ole vakavaa vastusta sotatoimissa. Kiinalaisten keskuudessa, sivistyneissä piireissä, leviää parhaillaan vakaumus, että hetki on likenemässä, jolloin on ryhdyttävä ase kädessä vastustamaan japanilaista valtausta.

Tilanteen muodostuessa tällaiseksi japanilaiset, jotka luonnollisesti mieluummin jatkaisivat valtaustaan yksinomaan rauhallisin ja puolirauhallisin uhmakeinoin provatioineen, alkavat tuntea, että heidän tiensä on ärsyttävästi vaikeutumassa. Tällaisen jännistyksen vallitessa ei ole ihme, jos vihanlieskat puhkeavat ilmisodaksi millä hetkellä tahansa.

Näyttää kyllä siltä, että molempain valtain vasuunalaiset poliittiset johtajat koettaisivat selvittää asiat rauhanomaisin keinoin. Vakavia epäilyksiä kummankin puolen rauhanrakkauden vilpittömyyteen/^{nähdn/}kuulaa esitettävään. Olipa senkin niin tai näin, tapahtumat voivat muodostua johtajille yllättäviksi, vaikka rauhanaikheetkin olisivat kuinka vakavat tahansa.

Konsuli:

V. Niskanen.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53 ,

OSASTO: A^o 2

ASIA: f

Shanghaiissa olevan pääkonsulinviraston raportti n:o 18.

Konsuli Niskanen

9/10 1936.

Shanghai SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o

1275/210.

Shanghaiissa 9 P: NÄ loka KUUTA 1936.

VIITTAUS: N

P: NÄ KUUTA 19 P: TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportteja.

Pääkonsulinvirasto ohjeisena kunnioittaen Ulko-
asiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 18, joka sisältää

Lähettykö ratkaisu?

Konsuli:

V. Niskanen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAI SSA OLEVA ~~LÄHESTYKÖ~~

Salainen.

RAPORTTI n:o 18.

Shanghaissa 9 p:nä loka kuuta 1936.

23 / 338 Sal. 36.

29/10.36

Asia: Lähestyykö ratkaisur

53 A 21 f

Kerroin viime raportissani muutamista näinä viikkoina sattuneista "incidenteistä", jotka toisaalta todistavat mielialan poikkeuksellista jännittyneisyyttä ja toisaalta vaikuttavat siihen hermostuneisuutta lisäten. V.k. 23 päivänä sattunut japanilaisten sotilaiden ampumistapaus Shanghaissa, missä yksi menetti henkensä ja kaksi haavoittui pahasti ja mistä kai lehdistömme lienee aikanaan kertonut, kohotti täällä jännityksen huippuunsa. Japanilaiset miehittivät sopimuksiin perustuvia oikeuksiaan ylittäen Hongkew'n, sen kansainvälisen settlementin osan, missä murhalaukaukset ammuttiin ja osan kiinalaista Chapeita täysin sopimusten vastaisesti. Tankkiosastot rullasivat Shanghain tärkeimpiä liikekatuja kai tarkoituksella herättää pelkoa ja arvonantoa paikallisessa väestössä. Miehitys- ja patrullijoukkoja on kaupungilla vähitellen pienennetty, mutta ei kokonaan poistettu. Muutamille kaduille sellaisissa tienoissa, missä japanilainen asutus on tihein, rekensivat sotilasosastot laudan pätkestä ja piikkilangasta aidantapaiksiakin.

Mieliala Shanghain siviiliväestön keskuudessa, varsinkin kiinalaisen, on ylen hermostunut. Hongkew'sta ja Chapeista muuttavat asukkaat toisiin kaupungin osiin. Myöskin ulkomaalaisissa piireissä eletään kuin konsanaan sodanaaton mielialoissa. En ole sattunut näinä

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

päivinä joutumaan puheikkain ainoankaan asioita valppaasti seuraavan henkilön kanssa, joka ei olisi vakuutettu siitä, että sotaisten toimenpiteiden vaara on hyvin suuri. Kiinalaisten arvopaperikurssit ovat jonkun verran laskeneet. Liiketoiminnassa noudatetaan äärimmäistä varovaisuutta. Riisin hinnat osoittavat nousua, sillä kiinalainen väestö alkaa ostaa kotivarastoihin.

Viimeinen "incidentti"-uutinen kertoo eilen Hankow'ssa tapahtuneesta pomminheitosta brittiläisellä vuokra-alueella olevaan japanilaiseen rohdoskauppaan.

Jos tarkastelee murhajuttuja sellaisinaan, ovat Tshengtun ja Pakhoin tapahtumat ilmeisesti tasapainonsa menettäneiden ihmislauemojen tekoja, joihin on johtanut vuosikausia kestänyt jännittynyt poliittinen tilanne ja sen kasvattama japanilaisviha. Hankow'n ja Shanghain tapaukset ovat toistaiseksi selvittämättömät. Ne sattuvat kiinalaisen hallintoalueen ulkopuolella. Murhaajista on lausuttu lehdistössä ja vielä enemmän yksityisissä piireissä otaksuvia jos mihin suuntaan. Harvinaisen ei ole täkäläisten ulkomaalais-tenkaan keskuudessa olettamus, että murhat ovat japanilaisten itsensä järjestämiä, sillä ne soveltuvat tällä hetkellä aivan erinomaisesti heidän tarkoitusperiinsä eivätkä vähimmässäkään määrin kiinalaisten. On lausuttu myös olettamus, että murhaajia on etsittävä Tshiang Kai-shekin, s.o. nykyisen kansallisen hallituksen vastaisista piireistä ja että niillä on tahdottu synnyttää Nankingille vaikeuksia sen pyrkiessä suhteiden järjestelyyn Japanin kanssa.

Olisin taipuvainen pitämään viimeksimainittua olettamusta todennäköisempänä. Jos japanilaiset olisivat murhat järjestäneet, olisivat he myöskin käyttäneet niitä välittömästi hyväkseen alkaakseen aktiiviset toimenpiteet, niinkuin usein ennenkin, eivätkä valmistautuisi tilanteen selvittelyyn diplomaattisten neuvotteluiden

kautta, jossa tällaisilla hämäräperäisillä murhatapauksilla ei ole suurtakaan merkitystä, sillä eihän kukaan voi vakavasti ottaa japanilaisten väitettä, että Nankingin hallitus olisi vastuussa yksityisistä murhateoista Kiinan territoriolle. Se onkin Pohjois-Kiinan tapahtumista lähtien viime vuoden lopulla noudattanut japanilaisten pienintäkkin viittausta turvallisuustakeiden lisäämiseksi kautta maan. Kaikki sellaiset kokoustilaisuudet, sanomalehtikirjoitukset j.n.e., jotka vähimmälläkään tavallavoisivat kiihoittaa väestön japanilaisvastaista mielialaa, ovat jo monet kuukaudet olleet kielletyt. Varovaisuus menee usein niin pitkälle, että se ulkomaalaiseen tekee tympäsevän vaikutuksen.

Jokainen olojen puolueeton tarkkailija luonnollisesti tietää, että jännityksen psykologiset syyt ovat japanilaisissa itsessään, heidän politiikassaan ja esiintymisessään, mitkä pakostakin kiihoittavat jo patrioottisesti niinkin viltäitä kansaa kuin kiinalaisia. Länsimaissa ei sellainen esiintyminen olisi mahdollinen edes vähäisintä kansanriepua kohtaan minkäänlaisen jättiläisen taholta. Se aiheuttaisi loppumattoman sarjan murhia ja mellakoita. Kiinassa on toisillakin valloilla intressejään ajettavana. Shanghaissa on muita ulkomaalaisia viidettäkymmentä tuhatta, koko maassa alun toistasataatuhatta. Mitään erikoisia rettelöitä ei ole sattunut eikä kenenkään länsimaisen henki ole vaarassa, sillä länsimaiset kolonistit suhtautuvat kiinalaisiin toisella tavalla. Japanilaisista sanotaan täällä usein, että he ovat huumoria ja psykologista silmää vailla oleva kansa. Tuntuu kuitenkin mahdolliselta uskoa, etteivät he itse tajuaisi politiikkansa ja esiintymisensä vaikuttavan ärsyttävästi. Eivätköhän he pikemminkin halunne käyttää esiintymistään ja sen paikallisessa kiinalaisessa väestössä synnyttämää ärtyneisyyttä hyväkseen "insidenttien" provosoimiseksi painuakseen sitten yhä syvemmälle kiinalaisella mantereella.

Kiina luopui asiallisesti katsoen sotilaallisen vastustuksen ajatuksista Japanin politiikassaan menemällä toukokuussa 1933 Tangkun sopimukseen. Nanking onkin pyrkimyksensä hallintonsa mahdollisimman suuren koskemattomuuden säilyttäminen koettanut ^{joutumasta/}pelastua/japanilaisten sotilaspiirien välittömästi käsiteltäväksi taipumalla mihin suinkin on voinut. Tämä ei ole säästänyt Kiinaa monilukuisista alentavista myönnytyksistä. Olen silloin tällöin raporteissani maininnut Nankingin kannanilmaisuuksista, joissa on julistettu, ettei hallitus ole taipuva kansan tärkeimpiä elinehtoja loukkaaviin vaatimuksiin, sekä viitattu aseellisen vastarinnan mahdollisuuksista ⁱⁿ sellaisen uhan edessä. Vaikkapa tällaiset julistukset olisivatkin osittain olleet tarkoitettut japanilaisille, jotka varmaan eivät ole niiden johdosta säikähtäneet eivätkä muuttaneet suuntiaan ja menetelmiään, on niillä ollut sisäpoliittisesti sikäli rakentavaa merkitystä, että ne ovat jossain määrin lieventäneet radikaalisimpien kiinalaisten piirien suhtautumista hallituksen Japanin politiikkaan ja nostattaneet rohkeampaa patrioottista henkeä varsinkin nuorisossa.

Japanin uudella suurlähettiläällä Kawagoella oli viime kuussa laajoja neuvotteluita sattuneista "incidenteistä" ja muista avoimena olevista kysymyksistä Nankingin ulkoministerin kenraali Tshang Tshunin kanssa. Ne katkesivat kuitenkin v.k. 21 päivänä, kun oli käynyt ilmi, että käsityskannat mahdollisista ratkaisukeinoista olivat aivan sovittamattomat. Kawagoe on nyt onnistunut pääsemään siihen, että hän saa ainakin yleissuunnista neuvotella kenraali Tshiang Kai-shekin kanssa, joka pari päivää sitten palasi Nankingiin oltuaan kaksi kuukautta etelässä. Yksityiskysymysten käsittely on hänen vastahakoisuudestaan huolimatta suoritettava ulkoasiainministerin kanssa. Tällainen neuvottelukohtaus kenraali Tshiangin kanssa olikin Kawagoella eilen. Kenraali Tshiang Kai-shek on virallisen tiedon mukaan täl-

löin selittänyt Kawagoele, että Kiina toivoo ennen kaikkea vapautumista alueellisen kokonaisuutensa loukkauksista, suvereenisten oikeuksiensa arvonantoa ja hallinnollista yhtenäisyyttä. Keskustelujen tulee pohjautua ehdottoman tasavertaisuuden ja keskinäisen arvonnannon periaatteisiin. Kenraali sanoo olevansa vakuutettu, että tällaiselle pohjalle rakentuvat diplomaattiset neuvottelut johtavat molempia puolia tyydyttäviin ratkaisuihin. Molemmat ovat julkituoneet tyydytyksensä kohtaukseen ja vastapuolen suoruteen.

Molemmat neuvottelupuolet ovat pidättyneet täydellisesti antamasta tietoja neuvottelujen asiallisesta kulusta ja niissä käsitellyistä asioista. Ilmoitetaan ainoastaan, että neuvottelujen pohjana ovat edelleenkin kolme Hirotan viimeistalvista perusvaatimusta, Japanin, Kiinan ja Mantshukuon suhteiden järjestäminen, s.o. Mantshukuon tunnustaminen, taloudellinen yhteistoiminta Pohjois-Kiinassa ja yhteistyö kommunisteja vastaan. Tuntuu kuitenkin siltä, etteivät nämä perusvaatimukset ole enää kriisitilanteen tasolla. Japanilaisetkin hyvin tietävät, etteivät he tavallisilla keinoilla voi puristaa Nankingin hallitukselta Mantshukuon muodollista tunnustamista. Taloudellisesta yhteistyöstä Pohjois-Kiinassa on käytännöllisesti katsoen tarpeetonta puhua, sillä japanilaisten "yhteistyö" on siellä jo siksi pitkällä, ettei siihen kai kiinalaista apua tarvita ja että sitä hyvin voidaan edelleen kehittää pistinten uhan turvin, niinkuin nykyisinkin. Kommunistitilanne taas ei enää pohjoisessa japanilaisten välittömällä intressialueella, ~~nikka~~ ole uhkaava.

Lehdistö on molemmin puolin ollut tietävinään luotettavista lähteistä saatuna informaationa paljonkin neuvotteluissa esitetyistä vaatimuksista. On kuitenkin tarpeetonta luetella näitä lehtien kymmeniä vaatimuspykälää, sillä varmaan melkoinen osa niistä on neuvotteluteknillisistä syistä liitetty ohjelmaan. Siitä yksimielisyydestä

päättäen, millä japanilainen lehdistö puhuu anti-japanilaisten propagandan täydellisestä tukahduttamisesta Kiinassa, pohjoisten maakuntain, Tshaharin, Suijanin, Shansin, Hupein ja Shantungin, muodostamisesta uudeksi puskurialueeksi autonoomisine paikallishallintoineen ja tuontitullien alentamisesta japanilaisten vientietuja silmälläpitäen, ovat ainakin nämä kysymykset ensisijassa harkinnan kohteena.

Japanin ulkoministeri Arita lausui v.k. 28 päivänä lehtimiehille antamassaan haastattelussa toivomuksen, että Kiina tarttuisi ystävällisin mielin Japanin käteen vastatessaan tehtyihin esityksiin. "Nykyisten kiinalais-japanilaisten neuvottelujen tuloksena voi olla ainoastaan hyvin paljon paremmat suhteet näiden kahden maan välillä tai hyvin paljon huonommat." "Yksityisten "incidenttien" järjestäminen ei ole tarpeeksi. Ratkaisevat toimenpiteet pahan poisjuurimiseksi ovat välttämättömät. Kiinan on pystyttävä hillitsemään anti-japanilainen kiihoitus."

Olen jo maininnut, miten pitkälle Kiinan hallintomiehet ovat menneet nöyryydessään japanilaisvastaisten mielenilmausten tukahduttamiseksi. Täydellisten tulosten saavuttaminen on kuitenkin mahdotonta, jolleivät japanilaiset itse luovu provosoivista menettelytavoistaan. Tällä sanotaan, että jos he sen tekisivät, eivät he olisi japanilaisia, s.o. kasvautuneita nykyisiin käsityksiinsä omista tehtävistään ja kansallisista tarpeistaan ynnä niiden toteuttamiseksi parhaiten soveltuvista keinoista. Tämä tuntuu merkilliseltä, sillä onhan japanilainen kohteliaisuus tunnettu tosiasia heidän suhteissaan länsimaalaisiin. Kaikki järjestelyt, mihin ryhdyttäneekin, raukeavat aikanaan ja osoittautuvat tehottomiksi, sillä ristiriita ei ole satunnaisista seikoista, vaan se on kahden kansan luonteen ja tärkeimpäin etujen konflikti. Yksityiskeskusteluissakin Kiinan hallintomiesten kanssa olen, niinkuin lukuisat muutkin ulkomaalaiset, tulleet ehdottomasti vakuutetuksi siitä, että kiinalaiset toivoisivat mitä

vakavimmin ystävällisten suhteiden järjestyvän molempien maiden kesken, mutta tasavertaisina sopimustovereina eikä röyhkeästi kohdeltuinakaan alkuasukkaina.

Japanin aikeista antaa pientä aavistusta se tosiseikka, että japanilaisia sotavoimia on viimeisten viikkojen kuluessa hyvin tuntuvasti lisätty kautta Kiinan, myöskin verrattain ylhäällä Jangtse- sen laaksossa, vaikka tietysti hyvin tiedetään, ettei se ole paikallisen japanilaisen väestön vuoksi tarpeellista. Murhia vastaan se auttaisi täällä yhtä vähän kuin se on auttanut Mantshukuossa tahi muualla maailmassa. Asioita tuntevissa piireissä pidetäänkin todennäköisenä, että Japani katsoo nykyisen hetken soveliaaksi taas yhden tavallista pidemmän askeleen ottamiseksi Kiinan sisämaita kohti. Luonnollisesti voivat neuvottelut parhaassa tapauksessa niinkin hyvin sujua, ettei aseiden käyttöön tarvita turvautua ja japanilaiset katsovat toistaiseksi voivansa tyytyä rauhallisin keinoin saavuttamiinsa tuloksiin. Myöskin eräiden suurvaltojen, varsinkin Englannin, osoittama mielenkiinto tilannetta kohtaan voi vaikuttaa hillitsevästi japanilaisiin.

Toisaalta Japani hyvin tietää, ettei Kiina tällä hetkellä voisi saada tehokasta apua ~~mitään~~ miltään suurvallalta, menivätpä japanilaisten toimenpiteet Kiinassa miten pitkälle tahansa. Amerikan, Englannin ja Ranskankin merivoimain pienoista lisäämistä Kiinan vesillä juuri näinä viikkoina tuskin voi pitää muuna kuin heikkona mielenosoituksena japanilaisten joukkolisäysten johdosta. On ollut mielenkiintoista todeta, miten esim. Neuvosto-Venäjän tällaisen edustuston johtavat miehet, jotka vielä niin myöhään kuin viime tammikuussa antautuivat kernaasti resunoimaan Kiinan ja Neuvosto-Venäjän mahdollisesta yhteistoiminnasta japanilaisen hyökkäyksen sattuessa Pohjois-Kiinaan, ovat nyt muuttuneet kovin varovaisiksi, ei ainoastaan karttaen tällaisten kysymysten koskettelua vaan myöskin erikoisesti korostuen kaikissa mahdollisissa yhteyksissä Venäjän suurta rauhanrakkautta.

Tahtoisin tämän ymmärtää niin, että Saksasta päin tulevan uhan suuressa neuvostolaisissa piireissä on luovuttu Kiinan avustuskuvitelmiä ainakin nykyisen kriisin aikana.

Kiinalaiset sotavoimat ovat nykyistä tilannetta silmällä pitäen saatetut hälyytyskuntoon, m.m. Shanghain ympäristön joukkoja on vahvistettu noin kolminkertaisiksi. Lisätty suojelustila on voimassa. Mitä johtavat miehet ajattelevat tilanteesta ja sen todennäköisistä käänteistä, on mahdoton saada selville. Kenraali Tshiang Kai-shek, jota lehtimiehet eri tahoilta ovat ahdistelleet, ei ole suostunut mihinkään lausuntoihin. Sensijaan piti hän viikko sitten Kantonista lähtiessään sikäläisille virkamiehille puheen, mikä nykyisen tilanteen yhteydessä ansaitsee maininnan. Nykyhetken reformitarpeista hän lausui m.m. Kiinan kaipaavan ennen kaikkea uhrautuvaa ja vilpitöntä mieltä virkamiehistöltä. Jos asiat jatkuvat nykyisellään, lakaisee uusi vallankumous vallanpitäjät, niinkuin neljännesvuosisataa sitten silloiset mädänneiden olojen perilliset. Korruptio on karsittava viimeistä merkkiään myöten hallintokoneistosta ja yhteiskunnasta. (Mainittakoon, että kenraali Tshiang ^{in/}Kantonissa toimittamain puhdistusten aikana erotettiin runsaasti virkamiehiä, joista yksi hirtettiin. Väitetään, että asiat olisivat koko joukon paremmat Nankingin välittömässä johdossa olevissa maakunnissa ja varsinkin hallituksen sotavoimissa.)

Osittain juuri tätä taustaa vastaan on katseltava sitäkin taistelua, mitä Japanin ja Kiinan välillä käydään. Japani tarvitsee nykyiselle kehityksensä tielle jouduttuaan välttämättä Kiinan raaka-aineita ja markkinoita. Se tarvitsee niitä kiireellisesti. Vaikka Japanin virkakoneisto ja armeija eivät liene varsin vapaita korruptiosta, tapaavat Japanin Kiinassa olevat linjamiehet kuitenkin paljon huonommat olot täällä. Virkamiesten kehnouden vuoksi kulkee kehitys Kiinassa monilla aloilla niin hitaasti, ettei nopeisiin toimiin tottuneet

japanilaiset tahdo jaksaa sitä sulattaa. Tietysti kansan luonteen voimakkaalla konservatiivisella elementillä on yhtä hyvin osuutensa. Kansan ostokyky ei nouse, niinkuin olisi toivottava. Luonnonrikkauksia ei saateta käytäntöön siinä tahdissa kuin japanilaiselle suurteollisuudelle olisi toivottavaa.

On turhaa yrittää arvailla, ratkaiako nykyinen jännitys rauhallisin keinoin vai joutuvatko aseet sitä selvittämään. Molemmiin puolin tunnustetaan, että kunnollisiin naapurisuhteisiin olisi päästävää. Kenraali Tshiang Kai-shek, jonka taidosta paljon riippuu, on selvittänyt monta pulmaa sekä rauhanomaisin apukeinoin että asein. Hänen pyrkimyksensä rauhallisiin ratkaisuihin on varma. Ratkaisevimiksi muodostunevat japanilaisten todelliset tarkoitusperät, joiden laadusta ei ole varmaa tietoa, nimittäin se, tyydyttääkö heidän ambitiotaan jossain määrin tasavertainen yhteistyö kiinalaisten kanssa vai tahtovatko he välttämättä olla yksinisiä. Ratkaisun lykkäminen tuonnetuksi on epäviisaasta Japanin kannalta, sillä Kiinan itsepuolustuskyky kasvaa vuosi vuodelta.

Konsuli: *V. Niskanen.*

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: 12

ASIA: 4

Shanghaiissa olen pääkonsulinviraston raportti n:o 19.

Konuli Niskanen

28/10 1936.

ShanghaiSSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 1359/222.

24 338 Pal. 36.

ShanghaiSSA 29 P:NÄ loka KUUTA 1936.

17/11. 36

VIITTAUS: N

P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

53 12 f

Ulkosasiainministeriö LLE

ASIA: Raportteja.

Pääkonsulinvirasto kunnioittaen oheisena Ulkoasiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 19:

Englanti tiivistää taloudellista otettaan.

Konsuli:

V. Niskanen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAISSA OLEVA ~~LAHETYS~~

Salainen.

RAPORTTI n:o 19.

Shanghai:ssa 28 p:nä loka kuuta 1936. 24 1338 Pal. X 36

Asia: Englanti tiivistää ta-
loudellista otettaan.

17/11-36

53 12 d

Sir Frederic Leith-Rossin matkan päätyttyä Kiinaan oltiin täällä, niinkuin aikaisemminkin olen jo tiedoittanut, siinä käsityksessä, ettei Englanti voittanut hänen toimistaan juuri muuta kuin lainlyötyjen lainain lyhennysten ja korkojen säännöllisemmän hoidon Kiinan puolesta. Tämä käsitys näyttää olevan yksipuolinen ja saisi sanoa liiaksi pessimistinen, vaikka matka ehdottomasti epäonnistui, mitä englantilaisella taholla suunniteltuun japanilais-brittiläiseen yhteistoimintaan Kiinassa tulee.

Olen luotettavalta kiinalaiselta taholta saanut kuulla m.m., että japanilaisten oli Sir Fredericin toiminnan vaikutuksesta lievennettävä ryntäystä Pohjois-Kiinaan ja siinä käytettyjä menettelytapoja. Kaikista dementioista huolimatta jäänee vielä tosiasiaksi, että Sir Fredericin osuus viime marraskuussa toimeenpantuun ja hyvin sujuneeseen Kiinan rahareformiin oli varsin tuntuva. Reformin onnistuminen on Englannin täkäläisen pääkonsulin Sir John Brenanin minulle tuonnottain esittämän käsityksen mukaan tärkeimpiä Englannin kannustajia piristämään taas kaupallista ja yleensä taloudellista yritteliäisyyttään Kiinassa.

Lehdet kertoivat pari viikkoa sitten Englannin periaatteessa myöntäneen Kiinalle 10 miljoonan punnan kauppaluoton brittiläisten

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

tuotteiden ostamiseksi. Kysymys näyttää olevan vientiliikkeille annettavista takeista, samantapaisesta vientiluotosta, mikä järjestettiin Neuvosto-Venäjälle viime heinäkuussa. Luoton järjestelykin lienee jätetty saman ulkomaisten luottojen vakuutustoimiston käsiin, mikä hoiti Venäjän juttua.

Kiinalaiselta taholta olen saanut kuulla, että tästä luotosta on neuvoteltu jo monet kuukaudet ja että Sir Frederic Leith-Ross on asiaa valmistellut Kiinassa ollessaan. Sama kertoja mainitsi, että tiedon saattaminen julkisuuteen luoton myöntämisestä tällä hetkellä on osittain riippunut Englannin hallituksen halusta tehokkaalla tavalla saattaa Japani juuri nyt huomaamaan, että brittiläinen hallitus on edelleenkin voimakkaasti intresoitunut Kiinasta. Nankingissa onkin tunnettu japanilaisen painostuksen helpponemista Englannin asenteen johdosta.

Englannin vientiluottotoimiston edustajaksi Kiinaan on nimetty William MacColin Kirkpatrick, alahuoneen konservatiivinen jäsen, joka tutustuttuaan asioihin keskuspaikassa ja tuntien jo ennestään Kaukoidän oloja saapuneen kohdakkoin Shanghaihin.

On mielenkiintoista seurata englantilaisten lehtien lausuntoja Kirkpatrickin tehtävistä ja asiasta yleensä niinä lyhyinä otteina, minä mitä tänne on lennätelty. "Financial News" kirjoitti t.k. 20 päivänä m.m., että poliittista ja taloudellista tilannetta Kiinassa katsottiin vielä muutamia kuukausia sitten toivottomaksi, mutta jo nyt ollaan vakuutettuja, että mitä lupaavimmat markkinat ovat siellä aukeamassa länsimaisille tuotteille. Kiinan kasvavaan teollistumiseen ja taloudelliseen kehitykseen on viime aikoina kiinnitetty elävää huomiota. Vuoden päivät on tilanne siellä ollut paranemassa, s.o. rahareformista lähtien. Vaikka Japanin asema Kiinassa on aivan erikoinen, jää siellä kuitenkin runsaasti alaa brittiläiselle yritteliäisyydelle.

"Times" ei ole tajuavimaan vientiluotossa mitään poliittista eikä kilpailuun vivahtavaa. Kysymys on vain yhteistoiminnallisen avun antamisesta. - "Daily Telegraph" toteaa, että Englannin on tasoitettava suuria menetyksiä saavuttaakseen entisen asemansa Kiinan kaupassa. "Taloudellinen tilanne Kiinassa parantuu nopeasti eikä ole mitään epäilystä siitä, että rohkean yritteliäisyyden aika on tullut."

"Economist" näkee Kiinalla olevan välittömästi edessään teollisen laajentumisen ajanjakson. "Kiina tarvitsee tässä teollistumiskaudessaan runsaasti ulkomaisia koneita pitkäaikaisin maksuehdoin. Brittiläiset toiminimet ovat varsin edullisessa asemassa tarjotessaan osuutensa näihin kauppoihin. Kirkpatrickin nimitystä on tervehdittävä tyydytyksellä."

Uusi brittiläinen suurlähettiläs, Sir Hughe Knatchbull-Hugessen, on parin viikon vierailullaan Shanghaissa koettanut rohkaista brittiläisiä liikemiespiirejä vakuuttaen, että kotimaa tulee kaikin käytettävissä olevin keinoin tukemaan heidän toimintaansa. Kauppa-attashealle järjestetään oma toimistonsa laajennettuine henkilökuntineen. Tässä toimistossa, jota avaamaan ensi kuussa suurlähettiläs saapuu aivan erikoisesti, tulee myöskin luottotoimiston asiamiehellä olemaan työpaikkansa.

Minulla oli muutamia päiviä sitten tilaisuus jutella Englannin pääkonsulin, Sir John Brenanin kanssa kaikessa rauhassa Englannin uudesta kaupallisesta ryntäyksestä Kiinassa. Sir John vakuutti käsityksensä, että tosiaankin taloudellinen tilanne Kiinassa on nykyisin riittävän suotuista oikeuttaakseen toiveikkaan ja yritteliään mielialan. Brittien tarkoitus ei ole yrittää vaikeuttaa Japanin kaupallista toimintaa Kiinassa. Huokaiden tuotanto-olojensa ja lyhyen rahtimatkan vuoksi japanilaisilla onkin etuisuuksia, mitkä te-

kevät sen ylivoimaiseksi tyypillisimmillä tuotantonsa aloilla. Mutta Kiinassa on tilaa muullekin kuin valmisteille, joihin Japani pystyy, varmasti myös brittiläisille.

Englanti on varsinkin viime aikoina koettanut harjoittaa hiljaista moraalista painostusta japanilaisiin, jotta nämä eivät yrittäisi täysin kuristaa tätä vanhaa, aikoinaan rämettynyttä, mutta nykyisin voimakkaassa nousussa olevaa kansaa. Sir John luuli, että tässä on osittain onnistuttukin. Mitä vastaisuuteen tulee, puhuttavani oli taipuvainen suurempaan toiveikkuuteen joten kuten muuttamattomien suhteiden järjestymisestä Kiinan ja Japanin välille kuin useimmat muut asioita ja parhaillaan Nakingissa käytäviä neuvotteluita tarkkailleet.

Kiinan Bureau of Foreign Trade'n päällikkö, tri P. W. Kuo, joka tekee kaksi kolme kertaa kuukaudessa virkamatkan Nankingiin ja muutenkin on kaikkien tapahtumain tasolla, juutteli tuonnottain käsityksensä, että Kaukoidän suurten kysymysten ydin on juuri Kiinan taloudellisessa heikkoudessa. Jos Kiina olisi ollut hyvinvoipa ja voimakas tuotannossaan ja kulutuksessaan, ei monia nykyhetken pulmia olisi lainkaan. Japanin politiikka Kiinaa kohtaan olisi ollut aivan toinen. Brittiläisen luoton saantia on tervehdittävä tyydytyksellä ei vain hyvinvoitiin pyrkivän Kiinan, vaan myöskin Euroopan, joka toivoo Kaukoidästä käsin maailman rauhaa uhkaavien ukkospilvien haihtuvan tuhoa tuottamatta. Tri Kuo piti ehdottomasti välttämättömänä, ettei luottotakuun varassa hankittuja brittiläisiä tuotteita edes poikkeustapauksessa käytetä kulutukseen, vaan yksinomaan kotimaisen tuotannon kohoittamiseen ja liikenneyhteyksien parantamiseen. Hän vakuutti Nankingin käsityksen olevan jakamattomasti saman.

Konsuli: *V. Wiskman.*

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: A^D 2

ASIA: f

Shanghaiissa olevan pääkonsulin virasto raportti n:o 20.

Konsuli Niskanen

25/11 1936

Shanghaiissa OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 1507/234.

25/338 Pal. 8 36.

Shanghaiissa 26 P:NÄ marras KUUTA 19 36.

16/12.36

VIITTAUS: N

P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

53 A2

VIITTAUS: D. U. M. 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: P.k. Viraston raportteja.

Pääkonsulinvirasto kunnioittaen ohjeisena Ulko-
asiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 20, joka sisältää

Japanin-Saksan liittokuhut.

Konsuli: V. Niskanen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAI SSA OLEVA ~~LAPPUKIRJE~~

Salainen.

RAPORTTI n:o 20.

Shanghai:ssa 25 p:nä marras kuuta 1936.

25/238 Sal. 8 76.

16/12.36

Asia: Japanin-Saksan liittohuhut.

53 A2 f

Jutut Japanin ja Saksan liitosta, joka liikkeelle lähteneiden kertomain mukaan olisi saanut peruskirjansa t.k. alkupäivinä Tokiossa, on luonnollisesti täälläkin herättänyt huomiota. Millään taholla ei voida tarkalleen sanoa, mitä noina päivinä on Tokiossa tapahtunut, mutta epäilystä ei näytä missään piireissä olevan siitä, että jotakin on tehty kommunismin levenemisen vastustamiseksi. Alkuperäinen uutinenhan tiesi kiinteän sotilasliiton solmimisesta, mihin sisältyi Saksan teollisuuden laajasuuntainen apu Japanin armeijan mekanisoinnissa.

Uutisen lienevät jo dementoineet molemmat asianomaiset hallitukset, nimittäin uutisen sotilasliitosta. Saadakseni kuulla, mitä Saksan tšekäläisellä virallisella taholla asiasta sanotaan, pistäysin pääkonsuli Kriebelin puheilla. Myöskin suurlähettiläs Trautmann on parhaillaan Shanghaissa. Mutta kun eversti Kriebel (Hitlerin likeinen ystävä ja putshitoveri vuodelta 1922, toimi everstiluutnantin arvolla Saksan suuressa yleisesikunnassa maailmansodan aikana) seuraa tällaisia asioita niinkuin tri Trautmannkin ja tunnen hänet hyvin, menin mieluiten sotilasliittojutussa sotilaan luokse.

Eversti Kriebel kielsi jyrkästi, että sotilasliitosta olisi voinut olla kysymystäkään. Sensijaan hän myönsi, että yleisesikunnat ovat jo tuonnoittain tutkineet yhdessä erinäisiä sotilaallisia kysy-

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

myksiä, jotka kiinnostavat kaiken varalta molempia maita suhteissa Neuvosto-Venäjään. von Direksenin saavuttua Tokioon takaisin lomataan m.m. Espanjan surkea kohtalo silmien edessä on vaihdettu ajatuksia menettelytavoista kommunismin vastustamiseksi ja saavutettu tietty yhteisymmärrys. Mitään liittopapereita ei ole allekirjoitettu, eikä niistä ole edes ollut kysymystäkään.

Eversti Kriebel tahtoi väittää, ettei tällaisesta liitosta kummallekaan maalle olisi hyötyä, välillä olevat, liittoon kuulumattomat Baltian maat, Puola y.m. tekisivät liiton käyttökelvottomaksi. Taistelu kommunismia vastaan ei tarvitse nykyisessä vaiheessaan sotilasliittoja, vaan aatteellista yhteenkuuluvaisuuden ja yhteisen vaaran tuntoa sekä asianomaisten valtio-organien, valtiollisen poliisin, y.m. keskinäistä tietojen ja kokemusten vaihtoa ynnä kenties propagandatoimien keskeistä kosketusta. Tällainen yhteisymmärrys ja yhteistoiminta, johon luonnollisesti ottavat osaa Saksan ja Japanin lisäksi myöskin Italia, Unkari ja Itävalta sekä Espanja kommunisteistaan selvittyä, kasvattaa voimakkaan solidaarisuuden tunnon työhön määrätietoisesti osallistuvain valtain kesken, yhteistunnon, mistä on tilanteen vaatimusten mukaan helppo luoda vaikka liittoja. "Jos olen oikein ymmärtänyt, on Suomikin tällaisen yhteistoiminnan kannattaja, aatteellisen liiton jäsenkirjaton jäsen, vaikkakin nykyisin taktillisista syistä julistaa neutraliteettipyrkimystään", lausui eversti Kriebel keskustelun kuluessa, enkä katsonut olevan syytä reservatioihin tai muihin huomautuksiin.

Eversti Kriebel väitti, että liittojuttujen takana olisi amerikkalaisten tahallinen halu tehdä saksalaiset kiinalaisten silmissä epäluulonalaisiksi, sillä Saksan kauppa uhkaa varsin vakavasti jo U.S.A:aa kilpaillessa ensimmäisestä sijasta Kiinan markkinoilla. "Me olisimme idiootteja, jos juuri nyt ilman painavia syitä vaaran-

taisisimme asemaamme Kiinan markkinoilla tekemällä salaisia liittoja, jotka myrryttäsivät kiinalaiset kohtamme. Sellaisia syitä ei ole. Meillä on hyvät markkinat Japanissa, mutta me emme voi niitä rinnastaa Kiinan markkinain kanssa varsinkaan mitä vastaisuuteen tulee".

Huomautin eversti Kriebelille japanilaisten tunkeutumisesta Pohjois-Kiinaan ja japanilaisista riippumattomain Kiinan markkinain merkityksen mahdollisesta heikkenemisestä. Tätä ei puhuteltavani sanonut enää voivan ottaa niin/murheellisesti/ kuin vielä tuonnoittain. "Nankingin hallituksella on jo 20 divisioonaa sotaväkeä, jonka taisteluvo on europalaisten armeijain tasalla. Tiedän asiat hyvin, sillä kasvattajista on moni maamiehiani. Nuorempi upseeristo on ensiluokkaisista ja eläytynyt vakaumukseen, että juuri heistä riippuu koko Kiinan tulevaisuus. Japanilaiset ovat typerällä politiikallaan kasvattaneet tämän maan nuorisossa sellaista kansallishenkeä, mikä ilman äskeisten vuosien tapahtumia ei olisi ajateltavissakaan. Samanlaista työtä tekivät ranskalaiset Reinin laaksossa. Japani nousi 60 vuodessa länsimaisen tekniikan ja taidon tasalle. Kiinalaiset ovat siksi paljon lahjakkaampaa kansaa, että lasken heidän tarvitsevan siihen vain puolet mainitusta ajasta, vuodesta 1928 lähtien, milloin todellinen kansallinen herääminen tässä maassa alkoi. Kun Kiina on kansallisesti valveutunut, ei täällä isännöi kutkaan muut kuin kiinalaiset." -

Kiinalainen lehdistö ei ole ottanut uskoakseen, että huhuiltu liitto olisi tosiaankin syntynyt. Kiinan suurin päivälehti "Shun Pao" kirjoitti 23/11 asiasta varsin rauhallisesti. Viitaten tällaista liittoa koskeneisiin aikaisempiin huhuihin, Espanjan tapahtumiin, Hitlerin kesällisiin puheisiin, Saksan, Italian ja Tonavan maiden syntymässä olevan liiton luonteeseen, saksalaisten vangitsemisiin Neuvosto-Venäjällä, Neuvosto-Venäjän sotilasvoimain lisäämiseen Kauko-Idässä ynnä Japanin uusiin suunnitelmiin sekä Kiinalle tekemiin

yhteistoimintaehdotuksiin, lehti pitää varsin selvänä, että Saksan ja Japanin välillä on yhteisymmärrystä kommunismin vaaroihin nähden. Jos liitto olisi tosiaankin syntynyt, olisi sillä laajakantoiset seuraukset, se pakottaisi muunkin maailman ryhmittymään, mistä ennen pitkää voisi koitua suuria vaaroja. Mitä Kiinaan tulee, ei sillä ole "any partiality for Japan, Germany or Soviet Russia". Kiina pitää ystävänsä jokaista maata, joka ajaa rauhan politiikkaa ja kohtelee Kiinaa tasavertaisena. Mutta se ei voi jättää huomiotta valtain välisiä voimasuhteita. Olisi todennäköistä, että painostus yhtyä Japanin suunnittelemaan kommunismin-vastaiseen yhteistoimintaan tulee suurenemaan Kiinaa kohtaan, jos liittojutut pitäisivät paikkansa.

Kenraali Tshiang Kai-shekin shanghailainen lehti "Ta Kung Pao" kirjoitti 24/11 kieltäytyen uskomasta liittojuttuja, ennen kaikkea senvuoksi, että taistelu kommunismia vastaan ei kaipaa muodollista liittoa, minkä vaarat varsinkin Euroopalle olisivat suuret. Kiinalla on omat tarpeensa kansallisessa kriisissään, niin myöskin kommunismin käsittelyssä. Se on moneen kertaan hylännyt Japanin liittoehdotukset kommunismin vastustamiseksi.

Kiinan ulkoasiainministeriön Shanghaiin toimistossa minulle tehtiin liittohuhujen johdosta muutamia huomautuksia. Japanilaiset ovat politiikassaan siksi varovaisia, etteivät he varmaankaan ole menneet sopimukseen, joka sekoittaisi heidät euroopalaiseen politiikkaan. Japani taistelee kommunismia vastaan omilla intressi-alueillaan ja omine keinoineen, mutta se tuskin uhraisi kolikkoakaan, vaikka kommunismi nielisi luineen nahkoineen koko muun maailman. Ehkä se pikemminkin olisi avustamassa sellaista toivoen syntyvässä sekasorrossa osakkeittensa nousevan. Ehkä se voisi yhtyä johonkin julistukseen kommunismia vastaan, mutta siihenkin vain mainostarkoituksessa. Itse se ei pelkää kommunismia kotimaassaan, sillä se katsoo olevansa hen-

kisesti niin toisenlainen ja korkeampi kuin muu maailma. Aseita se varmasti ostaisi Saksasta, jos saisi huokealla ja osittain luotolla, ja olisi siinä tarkoituksessa valmis mielistelemään saksalaisia yhdellä ja toisella tavalla. Japanissa enintään ajatellaan, että kommunismin vastustaminen on parhaiten toteutettavissa kasvatuksen avulla eikä liitoilla. Eikä ole luultavaa, että Saksakaan olisi valmis tällaiseen liittoon. Muusta puhumattakaan, se vaarantaisi Kiinan kauppansa, mihin varsinkin viime aikoina on käytetty paljon tarmoa ja saavutettu myös menestystä. Toimistossa ei lyhyesti sanoen kummankaan huhuillun liittolaismaan uskota olevan halukkaan huhuiltuun liittoon.

Saksa näyttää ~~muuten~~ varsin tarmokkaasti tehneen työtä kiinalaisella taholla epäluulojen haihduttamiseksi ja siinä onnistuneen. Muuten voi lopuksi mainita (ehkä jossain määrin omituisena, pahimmassa tapauksessa enteellisenä seikkana), ettäivät Saksan tšekiläiset edustustot ole saaneet pyynnöistään huolimatta tätä asiaa valaisevaa informatiota Tokion lähetystöltä.

Konsuli:

V. Niskanen.

P. S.

26. 11. 1936.

Ennenkuin edelläoleva oli postitettu, tiesivät lehdet kertoa Saksan ja Japanin eilen allekirjoittaneen Berliinissä "liittosopimuksen" kolmatta internationaalia vastaan. Tämä selvittää m.m. sen, miksi eivät Saksan täkäläiset edustustot saaneet pyytämäänsä tietoja Tokiossa käydyistä neuvotteluista. Berliinissä allekirjoitettujen asiakirjain johdosta on täkäläiseltä viralliselta saksalaiselta taholta saatettu julkisuuteen seuraava lausunto:

"Tällä julistuksella ei ole liiton eikä sotilaallisen sopimuksen luonnetta. Se koskee ainoastaan molempia asianomaisia maita ja on solmittu luonnollisesti huomioonottaen periaatteen olla sekaantumatta toisten kansain sisäisiin asioihin. Sillä on sisäpoliittinen ja poliisivalvonnallinen luonne. Sopimus ei sivua toisten maiden etuja. - Kiinalaisissa lehdissä esiintynyt huolestuminen, että sopimuksella olisi vaikutuksensa Kiinaan, on perusteeton, sillä sopimus ei kajoa Kiinan oikeuksiin eikä etuihin. - Saksa seuraa Kiinaan tähden ystävyyspolitiikkaa ja pitää siitä aina kiinni. Se on vakuutettu, että yhteisymmärrys Japanin kanssa kolmannen internationaalin vehkeiden torjumiseksi voi herättää Kiinassa sitäkin vähemmän epäilyksiä, kun Kiina itse käy menestyksellistä puolustussotaa kommunismia vastaan omassa maassaan."

Sama.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: A^o 2

ASIA: f

Shanghaiissa olevan pääkonsulinviraston raportti n:o 21.

Konradi Niskanen

30/11 1936

Shanghai SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 1518/237.

26/338 Pal. D 36.

Shanghai SSA 30 P: NÄ marras KUUTA 19 36.

16/12-36

VIITTAUS: N

P: NÄ KUUTA 19 P: TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

53 A2 f

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportteja.

Pääkonsulinvirasto oheisena kunnioittaen Ulkoasiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 21, joka sisältää

Japanilais-saksalainen sopimus ja Kiina.

Konsuli: V. Niskanen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAISSA OLEVA ~~KOKKOKIRJE~~

Salainen.

RAPORTTI n:o 21.

Shanghai:ssa 30 p:nä marras kuuta 1936.

26 / 338 Sal: 36.

Asia: Japanilais-saksalainen

sopimus ja Kiina.

16/12-36

53 A2 f

Niinkuin edellisessä raportissani kerroin, suhtautui kiinalainen lehdistö ja myöskin viralliset piirit varsin rauhallisesti japanilais-saksalaisen sopimusta koskeviin ennakkolisiin huhuihin. Nyt kun sopimus, vaikkakaan todennäköisesti sotilaallisia sitoumuksia vaille oleva, on tosiasia, on ääni muuttunut. Luulisin sen osoittavan, ettei kiinalaisella taholla oikeastaan uskottu Saksan menevän sopimukseen, mikä saattaisi tavalla taikka toisella turmella sen suhteita Kiinaan.

Kenraali Tshiang Kai-shekiä lähellä oleva "Ta Kung Pao" kirjoitti 27/11 m.m. todeten, ettei sopimuksella onneksi näytä olevan sotilaallista luonnetta. "Mutta se voi sellaiseksi muuttua ja kehittyä, koska se joka tapauksessa on solmittu keskeäistä puolustusta silmällä pitäen. Se on puettu kommunismin-vastaiseen muotoon, mutta asiallisesti se on venäläisvastainen." Lehti lopettaa kirjoituksensa paradoksaaliseen väitteeseen, että kommunismin vaara Kiinassa ei ole niin kauan vakava kuin japanilainen vaara on uhkaava.

Kiinan eniten levinnyt lehti riippumaton "Shun Pao" kirjoittaa sopimuksesta samana päivänä. "Saksan politiikka Kauko-Idässä on mieletöntä, jos Saksa vaihtaa sotavarusteita Mantshurian soijapapuihin, nappaa meidän papumme ja varustaa ahdistelijamme tankeilla ja

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedotuksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedotuksiin.

myrkyllisillä kaasuilla, joiden avulla se anastaa meidän alueitamme. Me emme voi sitä sallia."

Runsaan levikin omaava "Sin Wan Pao" lausuu 28/11: "Me voimme uskoa Saksaa, kun se vakuuttaa haluavansa ylläpitää ystävällisiä suhteita Kiinaan. Me voimme myöskin uskoa, ettei Saksalla ole alueellisia ambitioita Kiinassa. Mutta Japani tulee käyttämään sopimusta kaksinkertaistaakseen painostuksensa Kiinaa vastaan kommunismin yhteisen vastustamisen varjolla. Täten Saksa välillisesti tukee japanilaisten anastuspolitiikkaa eikä ole ihmeteltävissä, jos kiinalaiset suhtautuvat epäilyksin Berliinin esittämiin motiiveihin."

Edelläkolevat otteet kuvastavat yleensäkin lehdistön kantaa asiassa. Viralliset piirit ovat lehdistön takana. Sanotaan, että Saksassa on sopimuksella vapauttanut Japanin venäläisten aseiden pelosta, minkä vuoksi Japani tai pikemminkin Kwantungin armeijan johto saa nyt kaikessa rauhassa kääntää huomonsa ja tarvittaessa aseensakin Kiinaa vastaan. Saksa sitävastoin ei asiallisesti ole sopimuksella voittanut mitään uutta.

Kuvaavaa kiinalaisten herkkyydelle reagoita tällaisiin poliittisiin tapahtumiin on tosiasia, että saksalaisten kauppatiet täällä alkavat vaikeutua. Olen kahdeltakin taholta jo ehtinyt kuulla, että kiinalaiset ostajapiirit lykkäilevät valmistettujen kaupallisten sitoumusten solmimista tšekkiläisten saksalaisten suurliikkeiden kanssa toistaiseksi antaen selvästi ymmärtää sen kysymyksessä olevasta sopimuksesta johtuvaksi. Saksan pääkonsuli, eversti Kriebel matkusti eilen Nankingiin neuvotellakseen suurlähetystön kanssa tilanteesta.

Japanista tulleen, tosin myöhemmin dementoidun, uutisen johdosta, että Japani yrittäisi heti taivutella Kiinaa yhtymään sopimukseen, ehti Nankingin hallitus ^{esittää/} virallisen kantansa odotettuun tarjoukseen nähden. "Kiina on jo onnistunut omin voimin nujertaa kotoiset

kommunistinsa. Hallitus pitää itseään riittävän voimakkaana tähän tehtävään vastedeskin. Kysymys on Kiinan sisäinen. Vähäisinkin ulkoisen sekaantumisen aihe siihen puuttuu."

Kenraali Tshiang Kai-shek on eilen Lojangissa pitämässään puheessa lausunut rauhoittavasti, ettei sopimus millään tavalla muuta diplomaattisia suhteita sopimuspuolten kesken eikä yleistä tilannetta Kauko-Idässä. Hän ei sanonut myöskään uskovansa, että sopimukseen sisältyisi salaisia sotilaallisia sitoumuksia, sillä on vaikea olettaa Saksan täydellisesti ignoroivan ystävälliset suhteensa Kiinaan.

Konsuli:

V. Niskanen.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: A^o 2

ASIA: f

Shanghaiissa olevan pääkonsulin virasta raportti n:o 32

Konsuli Niskanen

17/12 1936

Shanghai SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 1630/252.

Shanghai SSA 17 P: NÄ joulukuuta 1936.

VIITTAUS: N

P: NÄ KUUTA 19 P: TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportteja.

Pääkonsulinvirasto kunnioittaen oheisena Ulkoasiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 22:

Tshang Hsue-liangin kapina.

Konsuli:

V. Niskanen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAI SSA OLEVA ~~RAHOITUSTAX~~

Salainen.

RAPORTTI n:o 22.

Shanghaiissa 17 p:nä joulukuuta 1936.

Asia: Tshang Hsue-liangin kapina.

Tällä oli jo tuudittauduttu siihen kuvitelmaan, että paikallisten raalien kapinat keskushallitusta vastaan olivat tuskin enää ajateltavissa, sillä hallituksen voima oli jo kylliksi vakiintunut ja luja kukistamaan kenentahansa kiinalaisen vastustajan. Keskushallituksen itseluottamuksen lisääntyessä pitäisi kapinoimisen vähitellen merkitä päänmenettämisen vaaraa, sillä sovittelut eivät ole Nankingille välttämättömät. Se voi jo käskä ja murskata niskoittelijat, mikäli japanilaiset eivät ole näitä tukemassa. Ja tässä tapauksessahan ei sitä vaaraa ole olemassa, päinvastoin on todennäköistä, että he tahtovat kaiken mokomin päästä osille kapinan kukistamisessa.

"Nuori marsalkka", Tshang Tso-liangin poika, Mantshurian ent. käskynhaltija ja isäntä, kommunismia poisjuurittamaan lähetettyjen Kiinan luoteisarmeijain ylipäällikkö Tshang Hsue-liang päätti sitenkin vielä koettaa onneaan, niinkuin lehdet luonnollisesti ovat aikanaan kertoneet. Onnistuipa hän saamaan t.k. 12 päivänä panttivangiksi itsensä kenraali Tshiang Kai-shekin, joka kapinasta tiedon saatuaan ja luottaen arvovaltaansa riensi taltuttamaan kapinallisia yksinomaan järkeen vedoten. Hänen pidättämisensä on Kiinassa ja Kiinalle senlaatuinen skandaali, että sille tuskin vetää vertoja presidentti Ståhlbergin muilutus, vaikka olosuhteiden erilaisuus otettaisiinkin

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

huomioon. Panttivankeja on hyvän joukon toistakymmentä korkeaa upseeria kenraali Tshiangin lähimmästä kaardista. Koko valveutunut yhteiskunta kautta maan tuntuu olevan tapahtuman johdosta poissa suunniltaan. Jos juttu onnellisesti selviytyy, on sen vaikutus monissa suhteissa laadultaan positiivinen. Tunnustetaan yleisesti, että paljon ja taitavaa työtä on vielä tehtävä oikean kansalaismielen kasvattamiseksi maassa.

Likin syy tähän kuulumattomaan tekoon on keskushallituksen suhtautumisessa Tshang Hsue-liangin joukkoihin. Niiden olisi pitänyt taistella Shensissä ja Kansussa paikallisten kommunistijoukkojen likvitoimiseksi. Viime aikoina ne alkoivat kuitenkin yhä enemmän ja enemmän veljeillä vastustajainsa kanssa. Keskushallitus oli tämän johdosta aikeissa siirtää eräitä joukko-osastoja etelämmäksi ja muuttaa Tshanginkin esikuntineen toisaalle sekä lähettää sijalle hallituksen käskyjä horjumattomasti ja arvostelematta noudattavan ylipäällikön ja esikunnan.

Tämä tieto levinneenä nuoren marsalkan korkeimman upseeriston keskuuteen herätti luonnollisesti suurta levottomuutta. Kenraali Tshangia suostuteltiin vastavetona vaatimaan Nankingilta kansalaissodan lopettamista, sodan julistamista Japania vastaan ja kaikkien voimien yhdistämistä tätä vihollista vastaan. Kun vaatimukset oli esitetty Tshiang Kai-shekille, riensi hän viipymättä Tshangin joukkojen päämajaan Shensin pääkaupunkiin Sianiin suostutellakseen kapinamieliset keskushallituksen poliittiselle tielle, mutta joutuikin siellä loukkuun.

Tilanteen selvittelystä ja käsittelystä ei minun tarvinne erikoisemmin kertoa, sillä tällaisten juttujen pitäisi olla lehdistölle mieluista kerrottavaa.

Kenraali Tshangin motiiveista kerrotaan yksityisesti, ettei hän toimi suinkaan kommunistisista kuvitelmissa lähtevänä. Hän

oli upperikas mies palatessaan Mantshuriasta. Varat ovat vuosien viere-
riessä hupenneet olemattomiin, kun uudet tehtävät eivät ole tarjon-
neet tilaisuutta erikoiseen kukkaron hoitoon. Sanotaan, että tässä
olisi pohjaltaan vain kysymys paremmanpuoleisesta kidnappauksesta kyl-
mäverisin tarkoituksin puristaa rahaa hallitukselta ja Tshiang Kai-
shekiltä, joka on muka pystynyt paremmin pitämään puolensa.

Varmaa kuuluu ainakin olevan, että Kenraali Tshang on
toista kuukautta sitten pyytänyt Nankingista useiden kuukausien mää-
rär rahat samalla kertaa. Se kiellettiin ja päinvastoin ryhdyttiin an-
tamaan käyttövarat puolin kuukausin. Tämä osoittaa, että jo silloin
Tshangiin ei täydellisesti luotettu ja että hänellä oli todellakin
huonot finanssit tai suuria varoja kysyvät suunnitelmat.

Eräältä taholta taas kerrotaan, että kenraali Tshangilla
on vanhoja perheasioita samalla selvitettävänä. Hän muka tahtoo kos-
taa isänsä kärsimiä kolahduksia ja kuvittelee nyt olevan oikean het-
ken Mantshurian takaisinvaltauksen alkamiseksi yhdessä Kiinan punais-
ten kanssa, jotka taistelevat kuolemaantuomitun epätoivolla, ja var-
maankin loppujen lopuksi Neuvosto-Venäjän tukemana.

On turha ennustella. Mutta kun ollaan Kiinassa, missä iki-
vanhat perinteet viittovat teitä kapinoitsijoille ja kompromissiso-
vitteluille, ei olisi mahdotonta, että ankarista sanoista ynnä soti-
laallisista valmisteluista ja painostuksesta huolimatta lopuksi so-
vitaan jutusta rauhallisin ja rahallisin keinoin. Jos asiaa hoide-
taan keskushallituksen puolesta taitamattomasti, voi se maksaa pant-
tivankien hengen muiden tuhoisten seuraamusten lisäksi.

Konsuli:

V. Niskanen

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: A^o 2

ASIA: f

Shanghaiin olevan pääkonsulinvirasto rap. n:o 23.

Konsuli Kiskanen

22/12 1936.

Shanghaissa OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 1663/258.

Shanghaissa 23 P:NÄ joulukuuta 19 36.

VIITTAUS: N

P:NÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Pääkonsulinviraston raportteja.

Pääkonsulinvirasto kunnioittaen oheisena Ulko-
asiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 23:

Tshang Hsue-liangin kapina II.

Konsuli: V. Niskanen.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAI SSA OLEVA ~~LAATIMUS~~

Salainen.

RAPORTTI n:o 23.

Shanghai:ssa 23 p:nä joulukuuta 1936.

2 375 Pal. 8 37.

Asia: Tshang Hsue-liangin kapina II.

53 12 f

Aikaa myöten tulee yhä enemmän uusia seikkoja julkisuuteen otsikkoasian valaisemiseksi. Niinpä tilanne Sianissa tai Sianfussa, niinkuin Shensin pääkaupunkia tavallisimmin nimitetään, näyttää ennen kapinan puhkeamista olleen hyvin tunnettu kenraali Tshiang Kai-shekille ja hänen lähimmälle kaardilleen. Tyytymättömyyden osoituksia keskushallitusta kohtaan on ilmennyt jo monia kuukausia sitten.

Viime helmikuussa levittivät luoteisen Kiinan punaiset joukot Tshang Hsue-liangin johtamain entisten Mantshurian armeijain keskuuteen lentokirjasia, joissa kehoitettiin "nuorta marsalkkaa" asettumaan joukkoineen "yhteisrintaman" johtoon Mantshurian takaisinvalloittamiseksi Kiinalle. Näistä ajoista saakka ovat "marsalkan" joukot niskotelleet Nankingin määräyksiä vastaan ja antaneet punaisten joukkojen jokseenkin rauhassa keskittyä parempiin aseisiin, jopa siellä täällä veljeillenkkin punaisten kanssa.

Kiinan vallankumouksen 25-vuotista muistoa juhlivat eräät "nuoren marsalkan" alaiset joukot lähettämällä Nankingiin sähkösanomissa vaadittiin kansalaissodan lopettamista ja kaikkien voimien koostamista Japania vastaan. Kun kenraali Tshiang kävi Sianfussa loka-kuun 23 päivänä, suosittelivat "marsalkan" alaiset kenraalit hänelle varsin vakavissaan tätä suuntaa. Innokkaimmat heistä siirrettiin vii-

JAKELUOHJE: Tavallinen

Jakeluohjelmalle:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

pymättä etelämpiin joukkoihin ja sijalle lähetettiin uudet miehet. "Nuoren marsalkan" tiedettiin ainakin näennäisesti vastustaneen aluksi punaista tartuntaa upseeristossaan ja joukoissaan.

Kenraali Tshiang Kai-shek tapasi Lojangissa joulukuun 2 päivänä kenraali Tshangin. Kaksi päivää myöhemmin he molemmat lensivät Sianfuhun, missä keskushallituksen ja "nuoren marsalkan" korkeimmalla upseeristolla oli monipäiväisiä neuvotteluita tilanteesta. Kenraali Tshiang selitti Japanin-politiikkaansa ja tehosti välttämättömyyttä kukistaa ensin punaisten voimat ennenkuin Kiina kykenisi tehokkaasti vastustamaan Japanin aikeita.

Eräitä tärkeitä siirtoja korkeimmassa paikallisessa sotilasjohdossa ilmoitettiin tehtävän, m.m. "nuoren marsalkan" sijalle piti asettuman kenraali Tshiang Ting-wenin, Fukienin maakunnan sotavoimain ylipäällikön. Aluksi tämä toimenpide ei näyttänyt herättävän vastustusta, mutta lopultaan se juuri joutui antamaan ensimmäisen sysäyksen kapinaan. Kenraali Tshiang Kai-shekin ei sallittukaan poistua Sianfusta likimpine seurueineen.

Toistaiseksi ei ole selvyyttä siitä, oliko tämä "nuoren marsalkan" omia päätöksiä vai pakoittivatko hänen alaisensa upseerit siihen. Vaikka "marsalkka" olisikin lähtenyt leikkiin suostuteltuna, on hänen kohdaltaan vaikuttimena ollut halu kostaa isän kohtaloista ja päästä johtamaan Mantshurian takaisinvaltausta sovittaen siten sen häpeän, mistä hänen sanotaan paljon kärsineen, että nimittäin hän oli toukokuussa 1931 Mukdenin tapahtumain jälkeen jättänyt Mantshurian taistelutta. Luonnollisesti rahallisillakin näkökohdilla on jutussa ollut paljon merkitystä, niinkuin edellisessä raportissa on esitetty. Jutut "Marsalkan" varattomuudesta täällä tosin kumotaan. Väitetäänpä, että hän näinä päivinä olisi shanghaialaisista pankeista irtisanotuttanut talletuksiaan noin miljardin Suomen markan arvosta.

Satimeen joutuneita upseereja on yksitoista. Ylipäälliköksi saapuneen kenraali Tshiang Ting-wenin annettiin poistua rauhassa Sianfusta. Neuvotteluja pidätettyjen vapauttamisesta käydään keskeymättä puolivirallisten lähettiläiden, yhteisten ystäväin ja sukulaisten välityksellä, toistaiseksi tuloksetta.

Hallitus on päättänyt erottaa kapinalliset johtajat kaikista tehtävistä ja asettaa heidät syytteeseen sekä lähettää rangaistusretkikunnan heitä vastaan, jolleivät he vapaaehtoisesti antaudu. Pieniä yhteentörmäyksiä on sattunut hallitukselle uskollisten joukkojen ja kapinallisten välillä. Neuvottelijain pyynnöstä on tehokkaista aseellisista toimenpiteistä vielä pidättäydytty, koska on pelätty, että ne voisivat muodostua tuhoisiksi pidätetyille. Hallituksen lentovoimien avulla on kapinalliset estetty suorittamasta parannuksia asemissaan.

Hallituksella on saartotoimenpiteitään varten valmiina 17 divisioonaa luotettavia joukkoja. Kenraali Tshangilla on välittämässä komennossaan 5 divisioonaa. Näistä luvuista päätellen ei kapinoitsijoilla pitäisi olla menestymisen mahdollisuuksia. Valitsevan odotustilanteen jatkuminen on kuitenkin kapinoitsijoille eduksi. Kansusta sähkötetään, että sielläkin olevain joukkojen keskuudessa on puhjennut kapina. Joukot ovat yhtyneet punaisiin ja ovat parhaillaan marssimassa Sianfuta kohti. Vaikka nämä joukot ovatkin lukumäärältään vähäiset, on aina vaara olemassa, että kapinantartunta pohjoisten joukkojen keskuudessa laajenee. Punaista solutustyötä on siellä tehty kuukausia ja Suijanin sodassa saavutetut voitot ovat nostattamassa halua vakavaa sotaan Japania vastaan. Kuta kauemmin selvittämättömän tilanne kestää, sitä paremmin ehditään Moskovastakin käsin ja muista tukikohdista järjestää tukea punaisille ja heidän liittolaisilleen.

Vaikka kapinoivat kenraalit pettyivätkin toiveissaan saada viipymätöntä apua muista maakunnista, on tilanteen jatkuminen turmiollista keskushallituksen arvovallalle. Kaikilta tahoilta on tosin hallitukselle tulvinut luottamuksen ja lojaalisuuden vakuutuksia. Maakuntain hallitukset ja komentavat kenraalit esikuntineen ovat kiirehtineet tulkitsemaan sympatiojaan jauskollisuuttaan. Lehdistö poikkeuksetta tuomitsee kapinallisten menettelyn karkeimmaksi maanpetokseksi, mitä ulkoisen vaaran uhka vielä lisää. Hallitusta tuonnoittain vielä ankarasti arvostelleet opiskelijapiirit vaativat kavaltajain tuhoamista ja tarjoutuvat kymmenintuhansin lähtemään joko panttivangeiksi kenraali Tshiingin edestä tai taistelemaan rangausretkikunnassa. Samallaista liikettä on myöskin muun sivistyneistön keskuudessa huomattavissa.

Jos tilanne jatkuu tällaisenaan kauan, on vaara tarjolla, etteivät lojaalisuuden tunteet kaikilla tahoilla kestä ja hallituksen tähänastisen voiman ja arvovallan normaalitien aisoihin valjastamat tyytymättömät alkavat etsiä omia aloitteita maan "pelastamiseksi". Keskushallitus onkin tri Kungin johdolla koettanut osoittaa päättäväisyyttä julistuksissaan. On sanottu, ettei mistään kompromisseistä ole kysymystäkään, vaan on kapinoitsijain antauduttava ehdoita. Virallisia neuvottelijoita ei heidän luokseen ole lähetetty. Hallitus tahtoo näyttää, ettei Kiina ole yhden miehen varassa, vaikkakin hän olisi kuinka suuri ja taitava.

Tästä huolimatta ei Nankingissa osata peittää, että ollaan vähän ymmällä, miten ilman kenraali Tshiangia selvittää. Hänen nauttimansa kunnioitus on juuri tässä jupakassa osoittautunut suuremmaksi kuin olisi osannut uskoa. Saihan kenraali Tshiang täyttössään viime lokakuun lopussa 50 vuotta osakseen sellaista juhlintaa, mitä ei usein liene nähty Kiinassa. Sähkösanomain tulva kuuluu nousseen

yli kymmenentuhannen. Kansalaisjärjestöt, itsehallintoelimet, suurliikkeet j.n.e. lahjoittivat hänelle mainittuna päivänä 73 sotilaslentokonetta. Koko määrän sanotaan olevan yli sadan, mutta kaikki eivät ehtineet juhlapäivään lahjoineen valmiiksi. Itse hän poistui vaatimattomasti "ihmisten ilmoilta" ja pyysi lehdistön kautta, ettei turhaan juhlintaan kulutettaisi varoja.

Lyhyesti sanoen on Kiinan kansa tottunut näkemään kenraali Tshiangissa "johtajansa", joka jatkamalla työtään on vielä nostava Kiinan taloudellisesti ja poliittisesti suuren kansan arvoa vastaan asemaan. Diktaattoriksi hän ei tahdo kuulla itseään nimiteltävän. Suunnilleen samallinen on hänen arvovaltansa ulkomaillakin. Sitä osoittivat 50-vuotispäivänä suoraan eri maiden hallituksilta tulevat tai tšekäläisten diplomaattisten edustajain esittämät onnitelut. Siitä on edelleen todistuksena se sähkeiden^{ja}/muunlaisten valitteluiden määrä, minkä kohteena ovat näinä päivinä olleet Nankingin hallitus ja Madame Tshiang Kai-shek.

Yllättävänä piirteenä Kiinan kansan luonteessa tulee nyt ainakin minulle se uskonnollinen hartaus, millä kenraali Tshiangin vapautumusta toivotaan ja tavoitellaan. Kaikellaiset uskonnolliset lahkot ja tunnustukset ovat järjestäneet kautta maan rukouskokouksia kenraali Tshiangin puolesta. Virtaus näyttää vain syvenevän.

Tähän on ehkä asianomainen itse antanut välillisesti aiheita. Eräs Sianfussa käynyt "nuoren marsalkan" vanha ystävä on sieltä palattuaan näet kertonut, että "marsalkkaan" on tehnyt syvän vaikutuksen kenraali Tshiangin esiintyminen pidätettynä. Vartijat ovat nimittäin todenneet hänen viettävän huomattavan osan päivästään rukouksissa ja kohtelevan pidättäjiään kuin parhaita ystäviään. "Nuoti marsalkka" oli epäillyt aluksi tätä vain taktikoimiseksi ja antanut ottaa kenraalilta hänen päiväkirjansa, jota hän oli pidätet-

tynäkin jatkanut. Päiväkirjaan tutustuminen oli saanut "marsalkan" vakuutetuksi kenraali Tshiingin vilpittömyydestä ja varsin liikute-
tuksi sen kirjoitustavan johdosta, mitä tämä oli pidättäjistään käyt-
tänyt. Väitetään, että "nuori marsalkka" kernaasti peräytyisi alka-
maltaan tieltä, mutta kanssakapinoitsijat ovat tähän saakka siitä
estäneet.

Surunvalittelijain joukossa hallitukselle ovat luonnolli-
sesti olleet myös Neuvosto-Venäjä ja Japani. Asiainhoitaja Spilwa-
nek vakuutti m.m., ettei hänen hallituksellaan ole jutussa arpaa ei-
kä osaa, ja toivoi vilpittömästi kenraalin pikaista vapautumista.
Suurlähettiläs Kawagoe kävi vakuuttamassa, että juttu on Kiinan si-
säinen, mihin Japani ei sekaannu. Ulkoministeri Arita kuuluu kuiten-
kin varoittaneen Kiinan suurlähettilästä, "ettei Japani voi pitää
kiinni odottavasta hyväntahtoisesta politiikastaan Kiinaa kohtaan,
jos Nankingin hallitus antautuu joihinkin sovitteluihin kapinallis-
ten kanssa".

Myöskin mongooliprinssin, Teh Wangin, joka johtaa Suijanis-
sa omalta nurkaltaan kansannousua Nankingia vastaan, tiedetään il-
moittaneen jalomielisesti luopuvansa vihollisuuksista siksi kunnes
Sianfun kapina on selvitetty. Tervehdys lienee kuitenkin osoittau-
tunut vain juoneksi kapinannostattajan puolelta.

Lopuksi voin mainita, että yleinen käsitys sekä ulkomaalais-
ten että kiinalaisten keskuudessa täällä on se, että suuri osa sii-
tä eheyttämis- ja kokoamistyöstä, jota viime vuosina on kenraali
Tshiang Kai-shekin johdolla suoritettu, menee hukkaan, jollei Sian-
fun skandaalia saada hyvin pian selvitetyksi.

Konsuli: *V. Niskanen*

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: A^o 2

ASIA: f

Shanghaiin Stevan pääkonsulinvirasto raportti n:o 24.

Konsuli Niskanen

28/12 1936.

Shanghai SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 1690/263.

Shanghai SSA 29 P: NÄ Joulu KUUTA 1936.

VIITTAUS: N

P: NÄ KUUTA 19 P: TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

Ulkoasiainministeriölle

ASIA: Pääkonsulinviraston raportteja.

Pääkonsulinvirasto kunnioittaa ohjeena Ulkoasiainministeriölle lähettää raporttinsa n:o 24:

Tchang Hsue-Liangin kapina III.

Konsuli: V. Nikkanen.

Canton Happy
(Reuter's Agency)
CANTON, Dec. 25.—The news of General Chiang Kai-shek's release was received here this evening with the wildest joy.
Continuous firing of crackers broke the sorrowful silence and gloom which had hung over the city during the past fortnight.
Unprecedented scenes of celebration were witnessed as huge crowds jammed the streets listening to radio broadcasts of the Generalissimo's release, beating gongs and blowing bugles.
The celebrations extended far into the night.

Not In Vain

Because the news of Chiang Kai-shek's release had not reached Shanghai yesterday morning, a Chinese accountant committed suicide in the hopes that his death would awaken Chang Hsueh-liang to the enormity of his "crime."

Unaware that the Generalissimo was about to be set free Mr. Li Ya-yuan, 34-year old accountant employed by the Ishing Tobacco Company, 1021 Boone Road, yesterday morning swallowed raw opium and died at the Palau Hospital without knowing of the liberation of Chiang.

The accountant was found unconscious at his room in the tobacco firm yesterday morning. A note was under his pillow saying that he had taken raw opium because General Chiang had failed to return to Nanking and that he hoped his suicide would "awaken" Chang Hsueh-liang.

When news of General Chiang's release reached Shanghai, Li was already dead.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SHANGHAISSA OLEVA LAHETYSTÖ

Salainen.

RAPORTTI n:o 24.

Shanghai:ssa 28 p:nä joulukuuta 1936.

3 / 335 Val. 37.

Asia: Tshang Hsue-Liangin kapina III.

16/1-37

53 12 f

Kenraali Tshiang Kai-shekin ja hänen lähimmän staabinsa vapauttaminen, mikä tapahtui joulupäivänä, kuuluu tulleen aivan selvänä henkilölle, jotka tunsivat Sianfussa ja yleensä Shensissä vallinnutta tilannetta, koillisarmeijan mielialoja sekä kenraali Tshiangia ynnä "nuorta marsalkkaa". Tällaisia tunti-joita ei kuitenkaan liene ollut monta. Madame Tshiang ja hänen veljensä T.V. Soong, Kiinan ent. rahaministeri y.m., jotka lensivät Sianfuhun kaksi päivää ennen joulua, olivat ainakin pitäneet etukäteen itsestään selvänä tapahtunutta ratkaisua juuri sellaisena, miksi se muodostui.

Vaikka Madame Tshiang on paljon seurannut miestään tämän kaukaisilla lentovirkamatkoilla ja tutustunut asioihin ja henkilöihin kaikilla tahoilla maata, lienee hänen ennakkovarmuutensa ollut sittenkin enemmän vaistomaista ja tarmokkaan patriootin ja puolison rohkeaa luottamusta, että Tshiang ja Kiina selviävät tästä surkeasta tilanteesta. T.V. Soong taas oli niitä harvoja, jolla oli kaikki tarvittavat tiedot ja suhteet muodostaakseen oikean kuvan tilanteesta ja sen ratkaisumahdollisuuksista. Heidän molempain myötävaikutuksensa kuuluukin olleen suuri. Erikoisesti ylistetään Madame Tshiengin vakuuttavaa argumentointia saavutetun ratkaisun puolesta.

Ratkaisu ei ollut sovittelu sanan tavallisessa merkityksessä.

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

sä. Kenraali Tshiang, joka aivan viimeiseen saakka oli kientäytynyt vaihtamasta sanaakaan pidättäjäinsä kanssa, ei luvannut heille muuta kuin suositella Nankingin hallitukselle lempeyttä. Ei myöskään muut neuvotteluihin osaaottaneet ole tietävästi tehneet hallituksen eikä pidätettyjen puolesta mitään sitoumuksia. Tshang Hsue-liang ja hänen likimpänsä ovat selittäneet, niinkuin varmaankin on lehtien kautta tunnettua, että he olivat väärinymmärtäneet hallituksen ja kenraali Tshiangin Japanin politiikkaa ja päässeet nyt tapah-tuneiden neuvottelujen avulla ja tutustumalla kenraali Tshiangin yksityiseen päiväkirjaan viimeisiltä kuukausilta täysin vakuutetuksi keskushallituksen ja kenraali Tshiangin vilpittömistä isänmaallisista aikeista ja mielialasta. Ratkaisu oli sikäli sovittelu, että kapinalliset saatiin tavallaan myöntämään hallituksen seuraaman politiikan asialliseksi kansalliseksi politiikaksi vallinneissa olosuhteissa.

Niinkuin tunnettua, saapui kapinan johtaja, Tshang Hsue-liang, Nankingiin muutamia tunteja myöhemmin kuin kenraali Tshiang ja hänen lähimpänsä. Myöskin toiset pidätetyt ovat palanneet yhtä useaa lukunottamatta, joka sai surmansa kenraali Tshiangin pidätyksen yhteydessä syntyneessä kahakassa. "Nuori marsalkka" on varsin alamaisin sanoin tunnustanut erehtyneensä rikkoessaan "tuittupäisellä ja höyläämättömällä" karkealla tavalla armeijan kuria ja ilmoittaa odottavansa rangaistustaan, vaikka se olisi kuolemantuomio. Muutamilta tahoilta tunnutaan vaadittavan, että rangaistuksen tulee muodostua niin ankaraksi kuin kohtuudella voidaan vaatia ennakkoes-tävässä mielessä pelottaakseen muita "heikkoja" antautumasta tällaiseen mielettömyyteen.

Vaikka on verrattain toisarvoinen asia, miksi rangaistus

muodostuu, ei tarvinneolla profeetta ennustaakseen, ettei se tule olemaan kuolemantuomio. Kenraali Tshiang kukistaessaan kantonilaisten kapinan viime kesänä teki sen verettömästi. Hän suosittelee nykyin lempeyttä. Keskushallituksen arvovalta, ~~joka~~ pulman ratkettua näinkin pian ja tällä tavalla, varttui huomattavasti koettelemuksen kautta. Se on nyt epäilemättä sellainen, ettei ennakkopelotellua tarvita tässä yhteydessä ottaa toimien pääohjeeksi. Tshiang Kai-shekin tarina on kokonaisuudessaan paljon puhuvaa ennakoestävää opetusta omia aloitteita mahdollisesti hautoville kenraaleille. - Koillisarmeijoilla on jo hänen määräämänsä korkein päällystö.

Se yksityiskohtainen valaistus, mitä lehdistö on tarjonnut Sianfun tapausten taustan ymmärtämiseksi, on suuresti hillinnyt raivoa, mitä kaikissa kansalaispiireissä tunnettiin "nuorta marsalkkaa" kohtaan. Tshang Hsue-liangin joukot ja pääasiallinen upseerina, tavallisesti tunnetut koillisten armeijain nimellä, jättivät keuhällä 1931 Mukdenin tapahtumain jälkeen Mantshurian ilman taistelua. On esitetty monia selityksiä tämän menettelyn syiksi. Olivatpa ne mitkä tahansa, tosiasia on, että tämä menettely on vuosien kuluessa muodostunut yhtä hyvin "nuorelle marsalkalle" ja hänen upseereilleen kuin myöskin suurimmalle osalle koillisarmeijain rivimiehistöstä raskaaksi muistoksi. Suurimmaksi osaksi on miehistö Mantshuriasta kotoisin. Siellä ovat edelleenkin heidän perheensä ja sukulaisensa. Yhteydet näiden kanssa ovat varsin vaikeat ylläpitää. Upseeristo ja kai vähin miehistökin on vuosien kuluessa aina uudelleen ja uudelleen saanut pistoksia silloisen menettelynsä johdosta. Näin on taisteluton Mantshurian luovuttaminen muodostunut koillisarmeijain henkiseksi painajaiseksi, mistä yhtä hyvin upseeristo kuin miehistökin pyrkisi vapautumaan.

Kun luoteisen Kiinan kommunistit alkoivat viime kevät-

puolella viljellä uutta taktiikkaansa, kohdellen entistä ihmismäisemmin paikallisväestöä Shensin, Shansin ja Kansun maakunnissa ja koettaen uskotella heitä vastaan lähetetyille hallituksen joukoille, että nykyhetken velvollisuus vaatii yhteistä rintamaa japanilaisia vastaan Mantshurian takaisinvaltaamiseksi, ei ole ihme, että moni koillisten armeijain upseeri ja rivimies jäi tuumimaan näitä puheita. Punaisten taholta on erikoisesti koetettu tehdä uskottavaksi, etteivät he ole "katekismukseen" uskovia kommunisteja, vaan tavallisia kiinalaisia, jotka ovat tyytymättömiä paikalliseen huonoon hallintoon. Sen muututtua he ovat valmiit sopeutumaan järjestyneeseen yhteiskuntaan niinkuin muutkin. Ei ole hyvin suuri ihme, että tällä vakuuttelulla, kun sitä kuukausimäärät on järjestelmällisesti harjoitettu, on ollut vaikutusta ja että haluttomuutta taisteluun on syntynyt ja veljeilyä vihollisuuksien sijasta.

Kun japanilaisten lavastama Suijanin sota tuonnoittain alkoi ilmeisin päämäärin vallata Kiinalta tämäkin maakunta ja kun muutamia viikkoja sitten japanilaiset merisotilaat ryhtyivät askartelemaan Tsingtaossa kuin konsanaan omalla alueellaan, sai veljeily uutta innoketta ja kannunvalanta yhteistoimista japanilaisia vastaan ylti jo koillisarmeijain korkeimpiin upseeripiireihin. Hallitukselle tarjottiin yhteisrintamaa japanilaisvastaisen lipun alla. Se ei kuitenkaan ryhtynyt mihinkään neuvotteluihin näiden suuntailujen johdosta, vaan päinvastoin terästi koillisarmeijain johdolle annettua määräystä ja tehtävää, murskata luoteisen Kiinan kommunistinen sotilasvoima.

Tämä tuntui koillisarmeijain johtavista miehistä nykyisessä tilanteessa käsittämättömältä. Heräsi tietysti kaikenlaisia epäilyksiä keskushallituksen miesten ja kenraali Tshiengin vilpittömästä patrioottisesta mielenlaadusta ja motiiveista. Ja siitä edelleen

kehittyi Tshang Hsue-liangin kapina. Tyytymättömyyttä lisäsi vielä se seikka, että armeija oli jonkun aikaa ollut rahaton ja palkat rästissä. Kun uusi komentaja, kenraali Tshiang Ting-wen saapui, oli liikkeellä myös huhuja koillisarmeijain hajoittamisesta. Kun kenraali Tshiangin päiväkirja y.m.s. olivat saaneet koillisarmeijain korkeimmat upseerit huomaamaan monessa suhteessa erehtyneensä, tapahtui pidätettyjen vapauttaminen.

Olisi mielenkiintoista kääntää tähän kenraali Tshiang kai-shekin/^{puhe/}kapinoitsijoille, kun hän ensimmäistä kertaa vaimonsa suostuttelemana antautui näiden kanssa puheikkain. Se ottaisi kuitenkin liiaksi tilaa ja aikaa. Liitän sen kuitenkin saksankielisenä käännösläikeleenä ohelle. Puheesta, jonka sen pitämistilaisuudessa on Madame Tshiang merkinnyt muistiin, huokuu todellakin johtajan henki. Ei ole ihme, että se julkaistuna lehdistössä selostuksineen pidättämishetken dramaattisesta tilanteesta, on tehnyt kiinalaiseen yleisöön syvän vaikutuksen. Jos kenraali Tshiang on tähän saakka ollut jokaisen kiinalaisen mielestä suuri sotilas ja poliitikko, on hän nyt miltei puolijumala. Siitä on keskushallituksenkin arvovalta runsaasti kostunut.

En ole koskaan nähnyt niin rajua ilon ilmentämistä kuin Shanghaissa joulupäivän iltapuolella, kun tieto kenraali Tshiangin vapauttamisesta oli saapunut. Olisi luullut hirvittävimmän kansalais-sodan puhjenneen, missä jokainen käy ase kädessä jokaista vastaan. Ammunta ja rakettien laskeminen muodostivat useiksi tunneiksi korvia huumaavan sotilassoiton. Kadut olivat tupaten täynnä kulkueiksi muodostuvaa joukkoa. Liput hulmusivat vähäisimmässakin talorähjässä. Kiinan kansallislaulu kaikui siellä täällä sellaisella innostuksella laulettuna, ettei sellaista liene usein tässä kylässä kuultu. Ja samanlaista tuntuu olleen kautta maan. China Press sanookin johtavassa

kirjoituksessaan tästä riemusta; "The reports of General Chiang Kai-shek's arrival first in Loyang and then in the national capital have created a deeper and more spontaneous stir throughout the country than the news of any event that has taken place in recent Chinese history."

Kiinalle muodostui tämä skandaalijuttu, mistä olisi voinut olla toisenlaisetkin seuraukset, yhdistäväksi ja kansallisesti herättäväksi elämykseksi. Mitkä sen poliittiset seuraukset ovat, selvinnee kohdakkoin. Luottamuksellisesti olen kuullut kerrottavan, että hallituksen kokoonpanossa tapahtuisi piakkoin eräitä muutoksia. Siihen kiinnitetään Europasta paluumatkalla oleva ent. pää- ja ulkoministeri Wang Tshing-wei ja edelläänmainittu T.V. Soong. Mahdollisesti kenraali Tshiang jää vain armeijan johtoon luopuen pääministerin tehtävistä. Ulkoministeri Tshang Tshun korvataan uudella miehellä, jonka toivotaan uskaltavan neuvotteluissa japanilaisten kanssa käyttää niin selvää kieltä, ettei väärinymmärryksiä siitä, mistä jo on sovittu ja mistä on puhuttu, vastedes pääse syntymään.

Tällä kaikella pyritään aseelliseen puolustusvalmiuteen Japania vastaan, sillä ei uskota enää rauhanomaisin keinoin selvitävän pitkällekkään. Tässä pitäisi olla myöskin syvimmän syyn siihen, että kapinalliset tulivat huomaamaan erehdyksensä. Se avain löytyi kenraali Tshiangin merkillisestä päiväkirjasta. -

Konsuli:

V. Wiskanen.

DIE ERKLAERUNG CHIANG KAI-SHEKS AN MARSHALL CHANG

Grosszuegige Auslegung der Revolte

Milde Verurteilung fuer die Rebellen wird erbeten.

Nanking, den 26. Dezember. — Nach einer Aufzeichnung Frau Chiang Kai-sheks, gab General Chiang Kai-shek, kurz vor seiner Abreise von Sian, den beiden Rebellenfuhrern, Marschall Chang Hsueh-liang und Yang Hucheng, folgende Erklarung ab:

Dieser Staatsstreich, ist ein Akt, der sowohl die 5000jaehrige Geschichte Chinas in ihrer Kontinuerlichkeit wie Leben und Tod der Chinesischen Republik angreift. Er stellt einen Pruefstein auf, nach dem der Charakter der chinesischen Nation beurteilt werden mag.

Seit heute haben Sie fuer die Wohlfahrt der Nation die schuldige Ruecksichtnahme bezeigt und nicht laenger versucht, besondere Forderungen aufzustellen oder mich zu zwingen, Versprechungen zu machen und Befehle zu erteilen. Das ist ein Wendepunkt im Leben der Nation und zeigt zugleich die hohe Moral und den kulturellen Standard des chinesischen Volkes."

"Es ist ein altes chinesisches Sprichwort, dass ein Gentleman seine Fehler in dem Augenblick abstellt, in dem er sie einsieht. Der jetzige Abschluss des Staatsstreichs zeigt, dass Sie beide bereit sind, Ihre Fehler zu verbessern. Da Sie jetzt so von meiner Aufrichtigkeit Ihnen gegenueber ueberzeugt sind, so dass Sie den Mut haben, Ihr Unrecht zuzugeben, gestehe ich Ihnen hiermit zu, dass Sie meine Untergeordneten bleiben. Es wird jetzt auch fuer Ihre Gefolgschaft leichter sein, Ihnen ebenso zu folgen."

"Frueher haben Sie sich von Reaktionaeren tauschen lassen und glaubten, dass ich das Volk nicht fair behandle und unseren revolutionaeren Idealen nicht treu ergeben sei. Doch jetzt haben Sie mein privates Tagebuch ueber den ganzen Ablauf dieses Jahres gelesen, ebenso die amtlichen und privaten Telegramme sowie Dokumente. Sie enthalten einige funfzigtausend Worte, die allein in den letzten zwei Monaten durch meine Haende gegangen sind. Nach all diesem und nach den weiteren hunderttausend Worten, die an die verschiedenen Verwaltungsbehoerden gegangen sind, werden Sie jetzt wissen, dass hier nicht ein einziges Wort enthalten ist, das mir irgendein selbstaegiges Interesse oder Unaufmerksamkeit zur Last legen koennte."

"Tatsaechlich habe ich seit der Uebernahme des militaerischen Oberbefehls, stets meinen Untergeordneten zwei Grundsaeetze zur Befolgung gegeben:

1. dass, wenn ich irgendwelche selbstsuechtigen Motive haette oder irgendetwas gegen die Wohlfahrt des Volkes taete, man mich als Verraeater betrachten und mich deswegen erschliessen moege,

2. dass, wenn meine Worte auch nur im Geringsten unaufrichtig seien und ich die Grundsaeetze und revolutionaeren Ideale verletze, meine Soldaten mich als ihren Feind betrachten und mich ebenfalls erschliessen moegen.

Aus meinem Tagebuch und den anderen Dokumenten koennen Sie kein einziges Wort entnehmen, dass der Revolution entgegenarbeite. Wenn Sie ein solches Wort finden, dann bin ich noch in Sian und es steht Ihnen

frei mich zu verurteilen und zu toeten. Ich meinerseits bin froh, dass ich stets tat, was ich andere lehrte, naemlich aufrichtig und objektiv zu sein. Ich kann mit aller Berechtigung sagen, dass ich nichts getan habe, worueber ich mich schaemen muesste."

"Die Verantwortung fuer diesen Staatsstreich tragen naturgemaess Sie beide. Doch halte ich mich ebenfalls verantwortlich fuer die Anlaesse, die zu der Krisis gefuehrt haben. Ich habe immer fuer das Land gearbeitet und immer geglaubt, dass meine Aufrichtigkeit und meine Lehren meine saemtlichen Untergeordneten erreichen. Deswegen habe ich meiner persoelichen Sicherheit auch keine besondere Beachtung geschenkt. Ich habe deswegen keine besonderen Vorsichtsmassnahmen getroffen und habe somit die Reaktionaeere verfuehrt, ihren Vorteil aus dieser Lage zu ziehen. Meine eigene Sorglosigkeit war die entfernte Ursache fuer diesen Staatsstreich und leistete diesem Niederbruch an Disziplin Vorschub. Aus diesem Grunde muss ich mich selbst tadeln und mich vor der Nation, der Partei und dem Volk entschuldigen."

"Ein Land muss Gesetz und Disziplin haben. Sie sind beide Offiziere, und wenn ein solcher Staatsstreich geschieht, dann muessen Sie sich dem Urteil der Zentralregierung unterwerfen. Ich will jedoch zugeben, dass Sie durch die Propaganda der Reaktionaeere getauescht sind und meine guten Absichten fuer schlechte gehalten haben. Gluecklicherweise haben Sie sofort nach der Revolte eingesehen, dass sie dem Land Schaden zufuegte und haben mir gegenueber Ihr tiefes Bedauern ausgedrueckt. Sie haben sich jetzt davon ueberzeugt, dass ich Ihnen alle Beachtung schenkte."

"Ich habe meinen Untergeordneten immer gesagt, dass wenn Sie Fehler machen, ihre Vorgesetzten da fuer zur Verantwortung gezogen werden muessen, das sie ihnen keine entsprechende Lehren erteilt haben. Da ich Oberstkommandierender der Armee bin, so ist Ihr Fehler auch mein Fehler, und ich muss die Zentralregierung um Bestrafung ersuchen. Zur gleichen Zeit will ich ihr auseinandersetzen, dass Sie aufrichtig bedauern, was Sie getan haben. Da Sie Ihren Fehler zu einem fruehen Zeitpunkt beseitigt haben und die Krisis nicht veraengert wurde, glaube ich, dass die Zentralregierung Milde walten lassen wird."

"Inzwischen sollen Sie Ihren Untergeordneten erzahlen, dass Sie von Reaktionaeren getauescht wurden und dass ich stets das Wohl des Volkes im Auge hatte, so dass sie ueber keine Anordnungen, welche die Zentralregierung auch immer treffen moege, erregt sein brauchen."

"Wir muessen immer daran denken, dass das Leben des Volkes wichtiger ist als alles andere. Wir sollen nicht fuer uns selbst bedacht sein, obwohl unsere persoeliche Unversehrtheit erhalten bleiben muss, damit die Nation auf einer festen Grundlage bestehen kann. Unser Leben mag geopfert werden, doch Gesetz und Disziplin der Nation muessen erhalten bleiben. Gerne trage ich meine Verantwortung dem Lande und der Zentralregierung gegenueber so lange wie ich lebe. Deswegen habe ich mich wiederholt geweigert, irgendwelche Befehle zu geben oder irgend-

1. dass, wenn ich irgendwelche selbstsuechtigen Motive haette oder irgendetwas gegen die Wohlfahrt des Volkes taete, man mich als Verraeter betrachten und mich deswegen erschiessen moege,

2. dass, wenn meine Worte auch nur im Geringsten unaufrecht sein und ich die Grundsaeetze und revolutionaeren Ideale verletze, meine Soldaten mich als ihren Feind betrachten und mich ebenfalls erschiessen moegen.

Aus meinem Tagebuch und den anderen Dokumenten koennen Sie kein einziges Wort entnehmen, dass der Revelation entgegenarbeite. Wenn Sie ein solches Wort finden, dann bin ich noch in Sian und es steht Ihnen

Das einzige Schlemmer-Lokal in Shanghai



Fuer russische und kaukasische Kueche

1029 Av. Joffre, Ecke Route Pichon. Ruf 70578

Sonder-Gerichte

“a la Daryal”

fuer die Festtage.

Platz-Vorausbestellungen
erbeten!

endgueltige Lehre ziehen: dass Unbescholtenheit wichtiger ist als alles andere und dass nationale Interessen den persoelichen vorgehen. Wenn Sie Fehler machen, zoegern Sie nicht, sie zuzugeben und sie zu bessern.”

“Dr. Sun yat-sen lehrte uns, erst das moralische Gewebe zu bauen bevor wir an die nationale Wiedergeburt gehen. Ehrlichkeit, Rechtsamkeit und Friedensliebe sind wesentliche moralische Charakterzeichen unseres Landes. Laenger als zehn Jahre habe ich mein Leben gegeben, zur Herstellung der Einheit, der politischen und geistigen, der Nation. Alles was zum Wohl des Landes und Volkes ist, werde ich unter voelliger Nichtachtung meiner persoelichen Interessen tun. Alle Vorschlaege, die gemacht wurden, wurde in die Praxis umgesetzt.”

von dem Volke im Auge hatte, so dass sie ueber keine Anordnungen, welche die Zentralregierung auch immer treffen moege, erregt sein brauchen.”

“Wir muessen immer daran denken, dass das Leben des Volkes wichtiger ist als alles andere. Wir sollen nicht fuer uns selbst bedacht sein, obwohl unsere persoeliche Unversehrtheit erhalten bleiben muss, damit die Nation auf einer festen Grundlage bestehen kann. Unser Leben mag geopfert werden, doch Gesetz und Disziplin der Nation muessen erhalten bleiben. Gerne trage ich meine Verantwortung dem Lande und der Zentralregierung gegenueber so lange wie ich lebe. Deswegen habe ich mich wiederholt geweigert irgendwelche Befehle zu geben oder irgendetwas von dem zu unterzeichnen, was Sie von mir verlangten solange ich in Haft war. Es geschah deswegen, weil ich der Ansicht bin, dass Leben und Tod kleine Dinge sind verglichen mit der Aufrechterhaltung der moralischen Grundsaeetze”.

“Meine Worte und Taten sollen nicht allein der Nachwelt ueberliefert werden, vielmehr wuensche ich, dass auch Sie sie verstehen, so dass Sie die moralischen Grundsaeetze hoeher werten als alles andere. Es ist gleichgueltig im Leben einer einzelnen Person wie im Leben einer Nation: der Verlust der Unbescholtenheit bedeutet in jedem Fall Tod. Wenn ich nicht meiner eigenen Lehre folge, so werden weder meine Unterstellten noch das Volk wissen, welcher Lehre sie folgen sollen und die Nation ist so gut wie vernichtet.”

“Aus diesem Staatsstreich sollen Sie eine

“Sie kennen jetzt in Kuerze die Situation des Landes und meine Entschluesse sie zu sichern. Fragen der persoelichen Gefahr und der Verlust meines Lebens sind fuer mich ohne Interesse. Darueberhinaus hatte ich den Gewinn persoeliche Instruktionen von Dr. Sun Yat-sen ueber Grosszuegigkeit, Guete und Aufrichtigkeit zu erhalten und ich trage deswegen keine Dinge nach, die geschehen sind. Dass Sie zu einem sehr fruehen Zeitpunkt Reue zeigten, beweist, dass Sie wissen, die Wohlfahrt der Nation steht ueber allem anderem. Deswegen sollen Sie rueckhaltlos den Befehlen der Regierung gehorchen und jede Entscheidung, die sie faellen wird, befolgen. Das ist der Weg, die Nation aus den Gefahren, denen sie gegenuebersteht, herauszufuehren und das ist der Weg ein nationales Unglueck in nationalen Segen zu wandeln.”

(Central News)